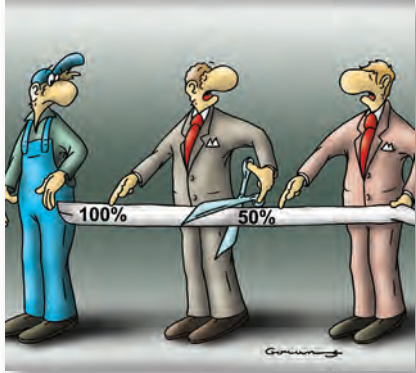

ЕФЕКТИ СОЛИДАРНОГ
ПОРЕЗА У КРАГУЈЕВЦУ

Скоро да *харац*
неће ни осетити

— страна 6.

НАПУШТАЈУ ЛИ НАС
ИСТОЧЊАЧКИ ТРГОВЦИ

Сад су нам и
Кинези скупи

— страна 8.

ДРЖАВНЕ РЕПРЕЗЕНТАТИВКЕ
ИЗ КРАГУЈЕВЦА У
СПОРТСКОМ РИБОЛОВУ

Тежак и скуп пут ка
светском трону

— страна 25.

ИВАН ЂОРОВИЋ НИЈЕ ВИШЕ НАЧЕЛНИК ПОЛИЦИЈЕ

Шериф одлази на коњу

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO 833 €/m² + PDV

GRATIS garancija mesecima

SMALLVILLE
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KeleceAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

Refilm

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

RANI BUKING

Биће закона, да ли и медија

Унапред се зна да ће један скуп који ће се сутра одржати у Крагујевцу, бираним речима казано, бити буран. Реч је о једној од три „сеансе“ којима ће се одржати јавна расправа о нацртима закона о електронским медијима и јавним медијским сервисима, јер је уз Београд и Нови Сад за то изабран и Крагујевац.

Такво организовање јавне расправе, из три „дуга“ и на брзу брзину, уствари открива и њену суштину, а то је пуко испуњавање форме да би се имао утисак о демократичности законодавне процедуре. Иако о нареченим законским решењима постоје не само другачија, већ и скроз контра мишљења, извесно је да ће оно што је смишљено у неким државним кабинетима бити и усвојено у Скупштини. Зато се и сада, пре наводне расправе, комотно може говорити о ефектима закона.

Главно што ће бити „прописано“ јесте да ће Србија имати два јавна сервиса, један централни, оличен у РТС-у и други покрајински, РТВ Нови Сад. Оба ће, бар у две наредне године, углавном бити финансирана из буџета, што одмах ставља под сумњу њихов јавни карактер науштрб политичког.

Регионалних јавних сервиса неће бити. После вишегодишњих жустрих полемика о томе да ли и ван државних центара могу и треба да раде телевизије које би оснивале и делом финансирале локалне самоуправе, ствар је пресечена. То значи да ће још неколико телевизија по „унутрашњости“ које су се надале (и бориле) да постану јавни регионални сервис, сасвим сигурно, бити понуђене на продају. Судбина им је приватизација, што с високим процентом вероватноће значи - пропаст.

О томе ће се и сутра у Крагујевцу на симулацији јавне расправе о законима, сасвим је извесно, опет укрстити копла заговорника тврдог медијског централизма, у овом случају то је и предлагач закона, и поборника децентрализације у сектору јавног информисања који се налазе у још неприватизованим телевизијама и локалним самоуправама које их сада додупиру. Међу њима је и Радио-телевизија Крагујевац.

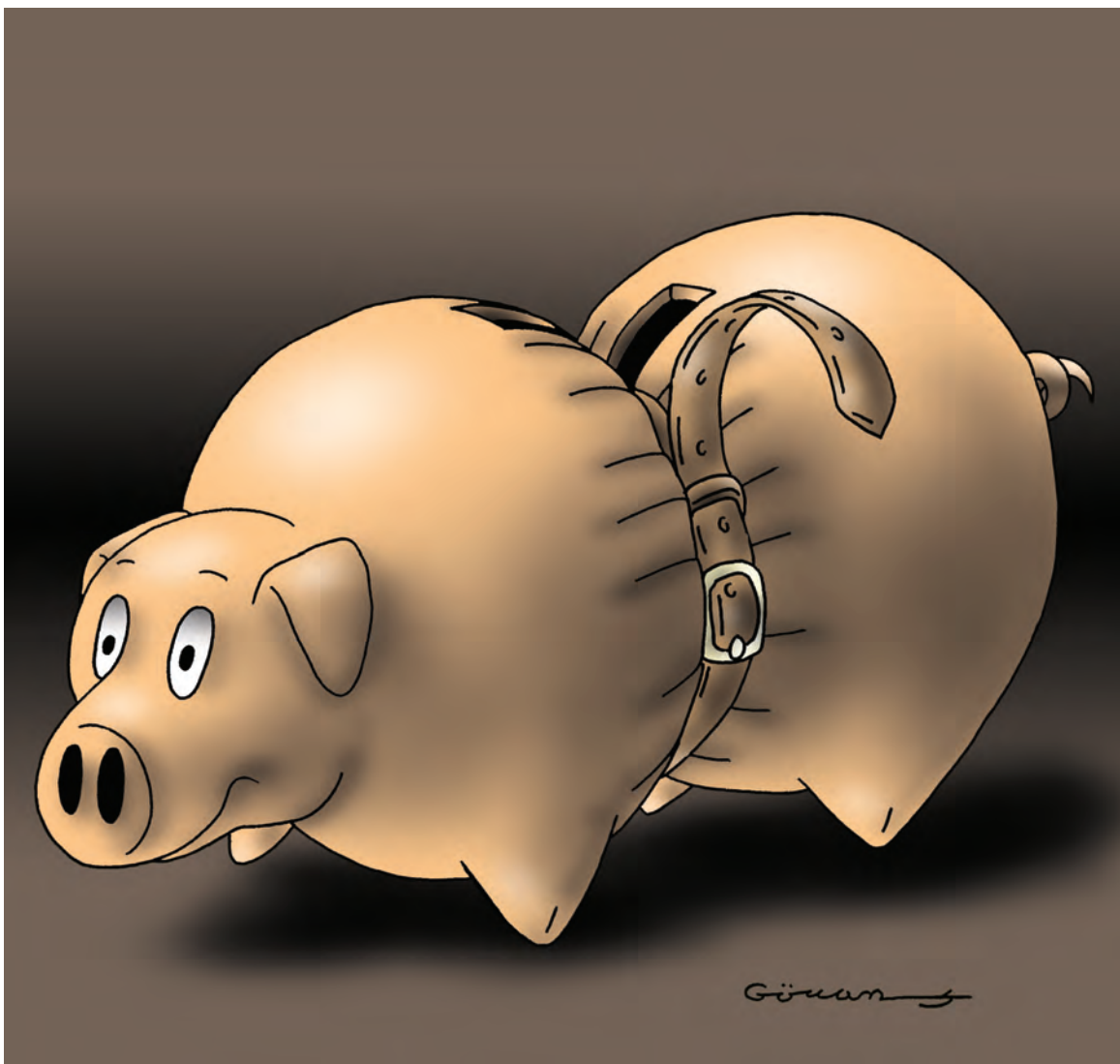
Већ је речено, биће то расправа ради расправе јер је из државног центра већ емитован јасан сигнал да ће опстати само два јавна сервиса – у Београду и Новом Саду. Образложење за то је крајње проблематично, тачније парадок-

сално, јер ако законодавац брише могућност постојања јавних регионалних телевизија зато што „брине“ да би постојао политички утицај локалних самоуправа на њих, а истовремено РТС и РТВ Војводину ставља на буџетско финансирање, онда пада у замку „није шија, него врат“. У једном случају, по том резону, онај ко даје паре биће склон греху да за њих нешто и тражи, а у другом, када је реч о држави, априори се очекује чистунство.

Пошто нам искуство недвосмислено говори како су у Србији завршили приватизовани медији, већине више и нема на информативној мапи, није тешко наслутити шта чека телевизије с чијом се приватизацијом још пре неколико година застало да би се разрешио чвор - да ли иду у јавни или приватни сектор. Додуше, спекулише се и с једним „спасоносним“ решењем за њихов опстанак и кад буду продате, јер постоје намере и планови да се као њихови купци у заоденутој форми појаве представници партијских олигархија, нарочито у оним локалним заједницама где се „прижељкује“ промена власти.

Иначе, поред закона о електронским медијима и јавним сервисима, на усвајање чека и Закон о јавном информисању - као системски акт. О њему је још пре више месеци „продискутовано“, било је сијасет примедби, али потом се заћутало. Прича се да је био и на „тестирању“ у Бриселу и да је и Европа имала штошта да замери, а претпоставља се да ће цео сет нових медијских правила доћи у пакету пред посланике Скупштине, и то врло брзо. Разлог за журбу је јавно изречена критика „реvizора“ из Европске уније властима у Београду због нерегулисаног система јавног информисања.

А с том „регулацијом“ и њеним резултатима биће као у српској изреци: док се Мара обуче, свадба се провуче. Док Србија срочи медијске стратегије и законе, при чему се онај главни - о јавном информисању, за последњих петнаестак година четврти пут мења, „слика на терену“ изгледаће овако: биће регулативе, али ће нестати медији, осим оних у Београду и оних за масовно увесељавање, читај: замајавање и заглупљивање нације. За праве вести нека се припреме добошари.

Карикатура: Горан Миленковић

Непоткресана трошкарења

Кад је реконструисана Влада решила да приштеди нешто пара којих и иначе нема (!) па, поред осталог, разрезала и порезе на плате у јавном сектору веће од 60.000 динара, очекивало се да ће „ударити“ на још неке трошкиће из државне касе који су, или просто измишљени, или надувени. Рецимо, јубиларне награде. Оне су гарантоване скоро свима који живе на рачун пореских обвезника, а значе - плаћање верности. Не баш као у браку, али нешто слично томе: ако у установи, предузећу или чему већ државном непрестано радиш десет, двадесет, тридесет итд година, добијаш као награду једну, две итд плата. Свеједно да ли си био врхунски, осредњи или ленчуга и забушант.

Друго, сви у јавном сектору уз плату добијају и накнаду за превоз, ваљда се подразумева да је то покривање трошкова за пут до посла и с посла до куће. Међутим, ову накнаду примају чак и они који и кад би хтели не би могли да се возе јер од њихове куће до радног места и не постоји линија јавног превоза (за сто или тринаст метара), примају је и они које возе службени шофери, или који сами узму и терају државни ауто. Ако је некоме стварно потребан превоз, зашто му фирма/установа код јавног превозника не уплати месечну карту за линију коју користи - да се зна где те паре иду. Треће, зна ли се колико има тзв. службених мобилних телефона, ко их све користи, колике рачуне праве?

И да ли се бар упола разговара службено. Познате су и екстремне ситуације када је службени мобител коришћен за уговарање „тарифе“ за корупцију. Питајте ове у полицији. Четврто, бити члан управног одбора (сада надзорног) у каквом јавном предузећу, установи, фонду, агенцији и те како је исплативо. Буде и која десетина хиљада динара месечно, а одбор за састанке по једном у сваком годишњем добу. Ајде да баш не буде цабе труд (?), али би могао бар да се лимитира на неки разуман ниво. Што рече премијер Дачић, „ако народ не може боље да живи, барем нека има осећај праведности“. Има још, али нема више места на овој страни.

prozori i vrata

 sunce
suncemarinkovic.com

Пакет у боји

Potražite **Akri Kolor prozore u boji**
i dekorima drveta **po sniženim cenama**

034/330-870

011/6300-541

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoпродукт@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

УРБАНИСТИЧКО СРЕЂИВАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА

Залеђе пијаце – пешачка зона

Блок омеђен Зеленом пијацом, Главном улицом и тргом код Гимназије убудуће ће бити пешачка зона, што повлачи решење да овде неће бити изградње стамбених вишеспратница. Услови за будућу градњу тек ће бити одређени, а намера је да то буде зона са кафићима, ресторанима, галеријама и трговинама која се наслања на Милошев венац

Београд има Скадарлију, а Атина Плаку, старе бо емске четврти са традиционалним ресторанима које привлаче туристе са свих страна. Крагујевац нема један такав квартал, али има пешачке зоне у улицама Лоле Рибара, Бранка Радичевића и Милоја Павловића, са бројним кафићима и старим зградама које чувају дух града, па су ту најпопуларнија места за излазак.

Процена надлежних у градској власти је да су ове три улице довољне за град величине Крагујевца и да пешачку зону треба проширити на блок унутар старог градског језгра, са истим садржајима и делатностима које постоје у три најбројане улице. Реч је о блоку који се наслања на Милошев венац и уоквирен је улицама 27. марта, Главном и Бранка Радичевића, све до Гимназије и позоришта.

За ову зону, по одлуци Градског већа, Дирекција за урбанизам треба да уради детаљни урбанистички план који ће прецизно дефинисати шта ће и под којим условима убудуће овде моћи да се гради. Пре него што се крене са израдом овог плана из Завода за заштиту споменика треба да стигне детаљни извештај о сваком појединачном објекту унутар блока, шта може да се руши, шта да се дограђује и адаптира, а шта мора да остане у постојећем стању.

■ На прекретници

Урбанистичко решење за залеђе Зелене пијаце очигледно ће имати велики утицај на будући изглед централне градске зоне и свакодневни живот града. По речима Небојше Васиљевића, члана Градског већа за инвестиције и развој градских ресурса, град се нашао на прекретници како

урбанистички решити ову зону. Са једне стране постоји велики број захтева инвеститора да на овом потезу граде стамбено пословне зграде, какве се подижу широм града.

- Дошао је моменат да се преломи каква ће бити будућа намена и изглед овог блока. По важећем Генералном урбанистичком плану, Зелена пијаца треба да се измести са постојеће локације. Са друге стране, План генералне регулације ширег центра града предвиђа да се за овај блок уради детаљни урбанистички план. Ми смо имали два могућа решења. Једно је да се удовољи интересовању инвеститора и овде дозволи изградња вишеспратничких стамбено-пословних зграда. Али, то са собом повлачи захтев да се унутар блока омогући одвијање саобраћаја који ће станарима тих зграда омогућити прилаз и паркирање. Јасно је да са толико нових зграда и

појачавањем саобраћаја од очувања амбијента који се ослања на Милошев венац не би било ништа, закључује Васиљевић.

Зато је градска власт донела одлуку да се определи за друго решење. Одустаје се од изградње

стамбених вишеспратница и овом блоку даје намена зоне угоститељства, трговине и културних садржаја. То за собом повлачи одлуку да се овде уведу пешачке зоне, а да саобраћај буде дозвољен само за потребе снабдевања.

Практично, на овај начин ће се постојеће пешачке зоне у улицама Лоле Рибара, Милоја Павловића и Бранка Радичевића, са сличним са-

НОВА ГРАДСКА ЧЕВРТ, БЕЗ САОБРАЋАЈА

(фотографија Предрага Михајловића Цицелија)

држајима оличеним у кафићима, ресторанима, галеријама и трговинама, проширити и на овај део града.

По Васиљевићу, садашње зоне у ове три улице са садржајима које већ имају нису довољне за град величине Крагујевца и показала се потреба да се нађе нова локација за овакве намене. Зато нема ничег природнијег него да се све то прошири на четврт према пијаци и гимназији.

Васиљевић напомиње да у овом тренутку већи број захтева за градњу стамбених зграда у том кварту стоји на чекању, али је овога пута одлучено да се ни једна дозвола не издаје док се нови детаљни урбанистички план не усвоји. До сада је била пракса да се дозволе издају према постојећим правилима све док се не усвоје нова.

■ Одговор за сваку зграду

У прилог тези да је одабрано решење много боље градски већник Васиљевић се пита шта би било од улица Лоле Рибара, Бранка Радичевића и Милоја Павловића да у њима није остављен саобраћај претварањем у зоне за пешаке.

Каква ће нова правила за изградњу унутар блока од пијаце до Главне улице бити усвојена умногоме ће зависити од извештаја Завода за

заштиту споменика културе у Крагујевцу. По речима директора Завода Марка Грковића, за недељу дана извештај Завода ће бити завршен.

- Према постојећим решењима читав овај блок је под заштитом као део старог градског језгра. То практично значи да је под заштитом сваки појединачни објекат у том комплексу, од великих и значајних зграда попу гимназије, позоришта

Мирјана Ђирић, помоћница директора Дирекције за урбанизам за урбанистичко планирање и реализацију планова, каже да је практично већ познато шта од објеката у овом комплексу мора да остане у свом садашњем облику, а урбанистима преостаје задатак да на оним просторима где ће бити омогућена нова градња одреде правила. Планирање треба и да повежу пешачким комуникацијама делове овог комплек-

МОРА ДА СЕ „ПРЕЛОМИ“ КАКВА ЋЕ БИТИ НАМЕНА ОВОГ БЛОКА: НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА

ИНТЕРВЕНЦИЈЕ НИСУ ДОЗВОЉЕНЕ БЕЗ НАШЕГ ОДОБРЕЊА: МАРКО ГРКОВИЋ, ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

ИЗМЕШТАЊЕ ПИЈАЦЕ

Само два решења

Како би нови урбанистички концепт кварта од Зелене пијаце до Главне улице био заокружен први и неопходан предуслов је измештање пијаце на нову локацију. У претходним плановима градске власти као нова локација била је зацртана Касарна „Радомир Путник“, односно део овог комплекса до Мале ваге. Међутим, у новије време градски већник Небојша Васиљевић изашао је у јавност са идејом да се пијаца измести у простор Кнежевог арсенала, једини очувани објекат индустријске архитектуре 19. века на Балкану, који је у власништву града.

На примерду да ова идеја није наишла на одобравање стручне јавности и грађана, Васиљевић каже да су граду на располагању само два решења.

- Једно решење је касарна, али ту са војском годинама не можемо да нађемо компромис, јер је испоставље-

на таква цена земљишта каква није примерена овом времену кризе и смањених могућности за инвестирање. Остаје да чекамо ко зна колико дуго док се овде не нађе решење, или да се определимо за Кнежев арсенал, покривен објекат од 6.000 квадрата, који би на дужи рок решио овај проблем. Кнежев арсенал тренутно стоји празан, без икаквог садржаја, и да би се очувао мора да добије неку конкретну намену, да заживи. Ако критичари кажу да би за тај комплекс много боље било да добије намену неког културног садржаја, онда треба да видимо каква би то садржај био и ко би то платио. Треба да знамо да је овде у 19. веку била фабрика, а не нека културна институција. Са друге стране, иза овог комплекса постоји још 17.000 квадрата Фабрике камиона који се не користе и које једног дана град треба да преузме за проширење својих функција. Које то културне садржаје можемо да сместимо на оволиком простору?! То је немогуће, закључује Васиљевић.

или пијаце, до трошних учерица, и никакве интервенције на објектима нису дозвољене без нашег одобрења. У овом извештају ми треба да за сваки објекат на том простору дамо услове шта може да се адаптира или надзида, шта мора да остане у свом постојећем облику, а шта као потпуно безвредно може да се поруши. Све ће бити познато када се извештај заврши. Што се тиче спратности објеката који ће овде моћи да се граде, коначну реч имаће урбанисти, али је највероватније да ако су у окружењу објекти са два спрата и нови објекат мора да буде те спратности, објашњава Грковић.

са и одреде куда ће се простирати саобраћајнице за снабдевање.

- Пошто је Генералним планом града предвиђено измештање Зелене пијаце и постоји намера да се овај објекат намени за културне програме, са пратећим пословним садржајима, идеја је да се тај будући културни центар пешачком зonom повеже са Бачким тргом код гимназије. Тако би и Улица Вука Караџића била затворена за саобраћај. Све ово је, практично, спровођење у дело плана да се заокружи Милошев венац као културно историјска целина града, закључује Мирјана Ђирић.

Милош ПАНТИЋ

ИВАН ЂОРОВИЋ НИЈЕ ВИШЕ НАЧЕЛНИК ПОЛИЦИЈСКЕ
УПРАВЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Шериф одлази на коњу

Није смењен када су други тражили, већ је отишао кад је сам хтео. Тако би најкраће могао да се дефинише епилог скоро десетогодишњег руковођења Ивана Ђоровића крагујевачком полицијом. Сада је главно питање хоће ли наступити период нормализације односа између локалне власти и Полицијске управе - за добробит града

Пише Елизабета Јовановић

Промена на челу Полицијске управе у Крагујевцу била је очекивана - али пре годину дана када су се жестоко сукобили представници градске власти и градски „шериф“ Иван Ђоровић. Тада су овдашњи званичници, прво писмима и интервенцијама код Дачића, Вучића и осталих, а потом јавном кампањом, тражили његову смену, али се она није десила. Сада је, међутим, сам Ђоровић повукао потез, тако бар он тврди, тражио је да добије премештај - и добио га је. Разлика је драстична: сада је унапређен, док је пре годину дана тражена његова деградација!

Ђоровић каже да је од директора полиције Милорада Вељовића у писаној форми затражио да га разреши са места начелника крагујевачке Полицијске управе и овај му је, после консултација са министром Ивицом Дачићем, молбу услишио. Због постигнутих резултата и професионалне лојалности Вељовић га је именовао за свог заменика за координацију рада полицијских управа МУП-а Србије. На дужност ће ступити већ ових дана. Начелничку функцију у Крагујевцу преузеће Горан Живковић, досадашњи в.д. руководиоца Одељења за управне послове у ПУ Крагујевац, иначе кадар који је неформално помињан увек када се потезало питање смене у врху крагујевачке полиције.

■ Блискост са локалном влашћу

Иван Ђоровић именован је за начелника 15. априла 2004. године као дотадашњи инспектор привредног криминала. Био је перспективан тридесетогодишњи полицајац, а заменио је Радмила Бошњаковића. Њега је после петоктобарских промена као човека без дана искуства у безбедносним органима поставила Демократска странка а говорило се да Ђоровића „гура“ Демократска странка Србије, уз једино „образложење“ да

је Коштуничина струја тада преузела важне конце у Влади и МУП-у.

Нови шеф полиције у Крагујевцу брзо је кренуо у реорганизацију службе, пре свега у кадровском смислу. Подмладио је руководећи кадар, односно за прве сараднике поставио некомпромитоване и образоване људе, док је оне за којима су се „вукли ружни репови“ битно скрајнуо. Истовремено је рад полиције, свакако у мери у којој је то могуће, отворио према јавности, тако што је успостављена добра сарадња са медијима и новинарима. Устаљена је и нова пракса објављивања јавних саопштења о свим важнијим акцијама и резултатима полиције.

Ђоровић је успоставио и добру сарадњу са функционерима локалне самоуправе. Подсетимо, непосредно пре његовог ступања на место начелника странка Заједно за Крагујевац победила је на локалним изборима, а Верољуб Стевановић је на непосредним изборима за градоначелника убедљиво потукао све противкандидате. Убрзо су двојица шефова - градски и полицијски - почели блиско да сарађују, на обострано задовољство. То пред јавношћу нису скривали, напротив.

Резултат те сарадње било је и формирање посебног градског тела - Савета за безбедност, коме је председавао Стевановић, док је Ђоровић био активни члан. И резултати су били видљиви, а ласкаво признање стигло је када је Крагујевац проглашен за најбезбеднији град у Србији.

У више наврата, међутим, то је очигледно било очи градској опозицији, нарочито Демократској странци, која је покушавала да Ивана Ђоровића оптужује за „разне ствари“, наравно у „пакету“ са Верољубом Стевановићем, неколико пута и званично тражећи смену начелника полиције. Како су ти напади јачали, чини се да је блискост Стевановића и Ђоровића постојала све већа. Први полицајац града постао је и добитник највишег градског признања - Бурђевданске награде.

■ Разлаз и оптужбе

И све је било као „у бајци“ до краја прошлог лета. Прво је почело да се шушка и до новинара је процурело да су се Иван Ђоровић и чел-

ници градске власти завадили, а онда је и јавно „пукла тиква“. Кренула су саопштења и конференције за штампу у странци „Заједно за Шумадију“ са тешким прозивкама начелника полиције за самовољу, батинање грађана, разне друге машинације.

Претпостављало се да је „ћурак окренут наопако“ због хапшења групе руководиоца и пројектанта из градске Дирекције за урбанизам, а да је непосредни повод за сукоб био случај када је група полицајаца тукла истакнутог активисту странке „Заједно за Шумадију“ Ивицу Самиловића. О томе је прибављен и снимак са једног видео надзора који је приказан новинарима, а сав „материјал“ са оптужбама Ивана Ђоровића и захтевима за његову смену прослеђен је највишим државним органима.

Ђоровић тада на прозивке није желео да одговара. Тврдио је да се ради по закону, професионално и у оквиру својих и полицијских овлашћења. Једино је најавио да се настављају истраге криминалних радњи у које су умешани и градски функционери, а да би том процесу дао виши ниво објективности затражио је да послове преузме специјални антикорупцијски тим полиције из Београда. И ова „молба“ му је у полицијском врху услишена.

Кулминација сукоба настала је када су у одвојеним процесима ухапшени градски функционер Небојша Васиљевић и директор странке „Заједно за Шумадију“ Златко Милић. Све остало је доста свеже и јавности познато.

Потом је, без објашњења за јавност, све спласнуло. Иван Ђоровић није смењен, није више ни био „мета“ градске власти, али посматрачима споља било је савршено јасно да су односи и даље веома „затегнути“. Наравно да то није било добро за град, нарочито у безбедносном погледу. Крагујевац, нажалост, почео све више да се појављује у црним новинским хроникама, јавни ред је почео да добија све негативније карактеристике, учестале су уличне туче и обрачуни ватреним оружјем, нарастао вандализам нарочито малолетника.

Да ли је све последица „закономерности“ у друштву са нарушеним системом вредности и неконтролисаног пораста агресивности све већег броја појединаца и групи, или је и несарадња градске власти и локалне полиције делом томе допринело, могло би бити предмет посебне анализе. А да ли ће одласком Ивана Ђоровића почети да се нормализују односи између Полицијске управе и локалне самоуправе показаће време које долази. Да је то више него потребно не треба посебно истицати.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ИВАН ЂОРОВИЋ

Сам сам проце

Мој одлазак са места начелника Полицијске управе нема никакве везе са прошлогодњим сукобом са представницима градске власти, јер да има - још онда бих тражио да будем разрешен. Иако ћу радити у Београду, нећу се селити, јер Крагујевац остаје мој град

Једно време Иван Ђоровић био је „хладан“ према овим новинама, углавном одбијао разговоре и изјаве. Тврдио је да су у време његовог сукоба са градском влашћу новинари „Крагујевачких“ преносили мишљења и оцене само „друге стране“, мада је од ове редакције после сваке „прозивке“ добијао позив да одговори, али он то није желео.

На позив када је обзанањен његов одлазак са места начелника Полицијске управе љубазно је прихватио разговор. Пошто спрема докторски рад на тему односа полиције и медија, можда је читајући друга и светска искуства закључио да је одбијање новинара ипак „лична“ грешка.

Зашто сте баш у овом тренутку затражили да вас разреши дужности начелника Полицијске управе у Крагујевцу?

Није ово посебно биран тренутак, једноставно, то је једном морало да се деси. Заиста сматрам да је време које сам провео на овом месту претдугу. То је непуних десет година, од априла 2004. године, и време је да руковођење Полицијском управом треба да преузме неко други. То је логичан и добар след ствари. Поднео сам молбу директору полиције, он се са њом сагласио и предузео ме-

ре у делу избора новог начелника.

Ипак, заузели сте водећу позицију по дужини континуираног начелничког стажа у Крагујевцу?

Толики начелнички стаж у полицији нико није имао пре мене у историји Крагујевца, нити верујем да ће га скоро ко достићи.

Има ли ваш одлазак везе са сукобом са градском влашћу током прошле године?

Мој одлазак нема никакве везе са сукобом са градском влашћу, већ сам проценио да после деценије руковођења то место треба да преузме неко други. Човек се на том послу јако троши, нема ни један само свој дан у години, ни ноћ, а камоли породичан одмор. Јер какав је то одмор када је телефон нон-стоп у руци и звони због потреба службе. Истовремено ми је и драго што је време логичан и добар след ствари. Поднео сам молбу директору полиције, а не улица, кафана или појединци.

Како сада гледате на тај сукоб са локалном влашћу?

Једноставно, ниво до ког мора да се држи на јавном месту, кад се обавља јавни посао, нешто је што је за мене врло битно. Потпуно је непримено полицајцу, а ни неком ко се налази на било којој високој функцији у граду, да се било с ким препуцава и свађа преко новина или лично. Оно што је сигурно, када је та тема у питању, јесте да је служба радила само свој посао, да ни један једини предмет није одрађен, а да нема довољно доказа. Са друге стране, постоји мноштво предмета за које није било доказа. Све су то проверљиве ствари и

„ Драго ми је што се показало ко кадрује у полицији, то су министар и директор полиције, а не улица, кафана или појединци

ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ И ИВАН ЂОРОВИЋ У ВРЕМЕ САРАДЊЕ И ДОБРИХ ОДНОСА

НИО ДА ТРЕБА ДА ОДЕМ

реализоване у договору с тужилаштвом. Углавном никога није ништа придодато нити одузето. У то време кренула је навала кривичних пријава против свих и за свашта. Мноштво је таквих кривичних пријава обрађено, прослеђено тужилаштву у виду извештаја, јер није било елемената кривичног дела. Сигуран сам да је служба професионално радила свој посао и врло сам задовољан.

Када сте коначно преломили да одете са места начелника?

Размишљао сам и пре да одем на неку другу функцију. Не знам да ли ми је та прича и стални притисак градске власти помогла или одмогла, али од тада је прошло више од годину дана. Када би мој одлазак узвезо с тим, ја бих тражио да будем разрешен још прошле године, али то нисам урадио. Место на коме се подразумева да човек буде изложен притисцима. Мислим да је то најтеже место које постоји у граду, мада ризикујем да сам субјективан, али, једноставно, тако мислим јер си стално изложен суду и очима јавности, стално у ситуацији да нико не ниси по вољи, увек има незадовољних тиме што полиција ради. Али, на крају крајева то што се издешавало није ми било први пут. Често сам за ових десет година био у прилици да трпим страховите притиске из разних кругова, за шта се иначе зна, или бар ви у медијима знате. Човек једино успева да одоли свему томе радећи свој посао најбоље што може. Важно је да му буде савест мирна, да зна да је урадио све, и када дође у ситуацију, у коју сам дошао, да нема за чим да жали.

Шта сматрате својим најбољим резултатима?

Не знам шта сматрам својим најбољим резултатима, јер је много година прошло. О мојим резултатима ће судити крагујевачка јавност и грађани. Служба моје ставове зна, руководство МУП-а такође, али је најбитније оно што ће грађани извући као закључак и дати оцену мог рада свих ових година. Част ми је што сам био у прилици да служим свом граду и својим суграђанима, ма колико да је било тешко. И дао сам све од себе.

А шта нисте урадили, а било је потребно да урадите са те позиције?

КО ЈЕ НОВИ НАЧЕЛНИК ГОРАН ЖИВКОВИЋ

Од двадесете године у полицији

Нови начелник Полицијске управе биће Горан Живковић, дипломирани правник, главни полицијски саветник, досадашњи помоћник начелника Ивана Ђоровића који је обављао начелничко место у Одељењу за управне послове. Рођен је 1961. године у Крагујевцу, где је завршио комплетно школовање, рачунајући и Правни факултет.

У МУП-у је засновао радни однос 1982. године. У Одељењу Криминалистичке полиције обављао је дужности од оперативног радника готово у свим линијама рада за сузбијање општег криминалитета. Након тога постаје руководилац групе за увиђајнооперативне послове. Даљи ступањ у његовој узлазној каријери је постављање за шефа одсека за сузбијање општег криминалитета. После тога следи ново унапређење у звање начелника Одељења криминалистичке полиције, па у помоћника начелника СУП-а за послове криминалистичке полиције. Последње три године са позиције помоћника начелника обављао је дужност начелника одеље-

„Непримерено је полицајцу, као и свакоме ко се налази на високој функцији, да се било с ким препуцава и свађа преко новина

Био сам много одмакао у пројекту обезбеђивања пословног простора за Полицијску управу у Крагујевцу. Већ постоји пројекат за нову зграду, али је још увек нема, мада свом наследнику остављам добар материјал и добар старт када је та тема у питању. Постоји идејни пројекат и мноштво завршене документације, тако да ће моћи да се настави у том делу и да једном крагујевачка полиција добије свој простор.

Што се тиче самих резултата, немам за чим да жалим. Не видим шта сам то могао а нисам, мада га вероватно има, али га сад не видим, а ако га већ не видим, то сигурно није нешто крупно. Једноставно, радио сам све из душе.

Подсећамо вас да није реализован пројекат постављања видео надзора у граду. Где је било запело?

Нажалост, пропуштена је шанса. Имали смо пројекат, имали смо скоро готов видео надзор и по питању саобраћаја и опште безбедности у граду. Локална самоуправа и поли-

ција је имала заједнички тим. Обишли смо пуно тога по Србији, одређивали извођаче и чак били у одмаклој фази и било је једноставно да се то уради, али није. То би било боље по град због саобраћајне и опште безбедности.

Да ли сада по одласку са „шерифског“ места мислите да је Крагујевац и даље најбезбеднији град у Србији?

О томе сведоче интерни критеријуми по којима се мери рад полиције. А, узред речено, од када су агенције Уједињених нација које се баве темама безбедности Крагујевац прогласиле најбезбеднијим градом у Србији, а то је било пре пет-шест година, нисам чуо да је неки други град понео слични епитет. Јер да би вам неко одузео титулу, њоме неко други ваљда треба да се окити. Знаш да је Крагујевац најбезбеднији, да је стање безбедности комплетно под контролом, да нема специјалних безбедносних догађаја око којих би се посебно узбуњивали.

Да ли сте довели у ред службу и у каквом стању је остављате свом наследнику?

Били смо служба у којој се зна ред и ја се надам да ће тако бити и даље. А новом начелнику полиције желим само успех, у мени ће у наредном периоду имати колегу и сарадника као до сада, без намере да се мешам. Колико му буде требало помоћи ћу му да крене како треба, а после тога ће се он сам већ снаћи. У мени ће имати некога ко му неће правити штету, него неког ко ће му истински помагати и само када он то буде тражио и када му то буде било потребно. Желим му много среће, која ће му бити јако потребна.

Да ли се селите из Крагујевца због наставка каријере у Београду?

Нећу се селити из Крагујевца без обзира што сам на служби у престоници, а тек ћу видети шта ће бити са смештајем у Београду. Крагујевац је мој град, ја волим Крагујевац и други град немам. Он је центар мојих збивања. Углавном знам да ћу путовати кући викендом код породице и питање је да ли ћу моћи боје сваког викенда због обавеза које будем имао.

ња за управне послове. Горан Живковић до сада није био кажњаван, нити се икада против њега водио дисциплински поступак. Иначе, пет година је био председник дисциплинског већа СУП Крагујевац, а након тога четири године члан ди-

циплинског већа МУП Републике Србије. Два пута је награђиван за постигнуте резултате у области расветљавања најтежих кривичних дела.

Горан Живковић је ожењен и отац двоје пунолетне деце.

САОПШТЕЊЕ ЗАЈЕДНО ЗА ШУМАДИЈУ – УРС

Вратити безбедност и сигурност граду

Заједно за Шумадију - УРС очекује да се после персоналних промена на врху Полицијске управе Крагујевац превазиђе безбедносни проблем у граду, јер ми никад нисмо говорили да је полиција та која прави проблем, већ једна група полицајаца око начелника полиције, рекао је на ванредној прес конференцији, Верољуб Стевановић, председник Канцеларије ЗЗШ-УРС.

„Надамо се да огромна већина полицајаца, као и ми у локалној самоуправи, добија прилику да ствари промени. Треба обновити Савет за безбедност и да пробамо да променимо ситуацију, јер је Крагујевац уз Нови Сад вероватно најнебезбеднији град. То морамо да преокренемо. Мислим да ће и са врха полиције доћи такав налог. Сви људи у полицији који буду спремни на промене добиће прилику да раде на побољшању ситуације у граду заједно са нама.“

Стевановић је прокоментарисао и наводно унапређење бившег начелника МУП-а у саветника директора полиције: „У Србији постоји специфично решење, унапређујем те да би те сменио!“

Иначе, у Канцеларији ЗЗШ-УРС нема сатисфакције због персоналних промена у ПУ Крагујевац, јер се странка не бави прорицањем судбине, каже Саша Миленић, потпредседник Канцеларије ЗЗШ-УРС.

„После више од годину дана кампање - Ми смо ваше комшије - показало се да смо у праву. Кампања је имала циљ да обнови емоционални оквир суграђанске емпатије, као услова реализације програма даљег развоја Крагујевца. Проценили смо да је инволвирање државних органа, пре свега полиције у Крагујевцу у политички процес, озбиљна дестабилизација успостављених развојних трендова и регресија на неке превазиђене облике понашања за које смо веровали да смо их оставили у деvedесетим. Због тога је кампања - Ми смо ваше комшије, активно заговарала тему безбедносне културе, као комплемента економског развоја.“

Пуцњаву у Шумарицама, највећем европском парку, Миленић је оценио као ништа ново, јер су улични обрачуни постали свакодневица. Ми зато поздрављамо одлуку надлежних органа да персоналним променама у ПУ Крагујевац помогну да наш град поново буде најбезбеднији у Србији. То је неопходно учинити јер капитал не подноси нестабилност. Крагујевац мора бити безбедан град јер само такав привлачи инвеститоре. Зато је важно да се нови врх полиције у Крагујевцу озбиљно одреди према безбедносном проблему, да обновимо рад Савета за безбедност и побољшамо пословну климу, нагласио је потпредседник ЗЗШ-УРС.

ГРАДСКО ВЕЋЕ УСВОЈИЛО ПРЕДЛОГ РЕБАЛАНСА БУЏЕТА

Приход мањи за милијарду и пет милиона

Градско веће усвојило је 15. октобра и у скупштинску процедуру упутило Најрт одлуке о ребалансу буџета града Крагујевца за 2013. годину. Овом одлуком буџет Крагујевца биће умањен за 10,53 посто, односно милијарду и пет милиона динара у односу на провобитно усвојен буџет за ову годину.

- У години рецесије и кризе која се наставља и смањених прихода града Крагујевца, јер смо у међувремену имали смањење пореских прихода због измена Закона о порезу на зараде и смањења са 12 на 10 одсто, буџет у односу на садашњи умањен је за милијарду и пет милиона динара и износиће 7 милијарди 753 милиона динара, плус део кредита, што је око осам милијарди 530 милиона динара, рекао је члан Градског већа за инве-

стиције и развој Небојша Васиљевић.

Он истиче да је за буџет битна штедња и рационализација по свим ставкама, на свим нивоима и припрема за доношење новог буџета за 2014. годину, који мора да буде још рационалнији.

- Оно што за нас јесте важно је да и управа и сви индиректни буџетски корисници и јавна предузећа морају да уђу у додатну рационализацију не делатности, већ допунских активности везаних и за радну снагу, али и остале трошкове који терете буџет. Једном речју, ово је година која са овим ребалансом протиче у духу да се јавне финансије апсолутно уреди и да рационализација свих трошкова буде додатно одрађена на нивоу читавог града, закључио је Васиљевић.

КОЛИКО ЋЕ СЕ И КОМЕ СМАЊИТИ ПЛАТА У КРАГУЈЕВЦУ

Скоро да харац неће ни осетити

Владина мера о солидарном опорезивању високих плата у јавном сектору погодиће и Крагујевчане запослене у установама и предузећима које су на државном и локалном буџету. Истраживали смо где они раде, колико зарађују и колико њих ће убудуће имати тањи новчаник

Д а је држава годинама најбољи послодавац и да се највише исплати радити за државу сведочи податак да запослени у јавним предузећима имају преко 30 одсто већу зараду од остатка привреде, а пет до десет одсто је више запослених него у сличним земљама у региону. Кад је реч о висини и редовности плата, очито је да једино код државе нема кризе, иако је Србија пред банкротом. Због тога је Влада решила да зарад попуњавања рупа у буџету од почетка наредне године „штрпне“ од плата у јавном сектору. Тако ће свима који примају преко 60 хиљада динара остатак преко те своте бити тањи за 20 одсто, а преко 100 хиљада за 25 одсто.

Још јасније, одлука Владе не значи да ће плате од 60 хиљада динара бити аутоматски умањене за 20 одсто, на 48.000, нити ће плате од 100 хиљада бити 25 одсто мање, то јест 75 хиљада динара. Смањење ће се односити само на износе веће од 60.000 динара. Још једноставније речено, део до 60.000 динара неће бити обухваћен смањењем.

Дакле, ако неко зарађује 70 хиљада део који му се опорезује износи 10 хиљада, што ће му смањити зараду за две хиљаде динара. По истом принципу биће умањене и зараде изнад 100 хиљада динара и то 40 хиљада за 20 одсто, а остали део преко 100 хиљада 25 одсто. Неко ко је, на пример, имао плату 101 хиљаду, када се одбије порез имаће 92.750 динара.

Колико ће ова Владина мера погодити Крагујевчане запослене у јавном сектору и колико је таквих који зарађују више од 60, односно 100 хиљада динара, на којим су они функцијама и чија плата је највиша, питања су које су „Крагујевачке“ новине, прошле недеље, проследили државним, али и градским предузећима и установама. Позивајући се на информацију од јавног значаја, питања су прослеђена факултетима, судовима, јавним и јавно комуналним предузећима.

■ Највише зарађују судије, професори, лекари

На питање колика вам је плата, које се сматра непристојним када је реч о приватним фирмама, али не и државним, чије би зараде требало да буду транспарентне и редовно објављиване на сајтовима предузећа и установа, одговорили су, безмало, сви упитани.

Као што се и могло претпоставити, по зарадама предјаче судије, професори универзитета и лекари, па ће и опорезиви део за-

раде у овим браншама бити већи него код осталих.

Према подацима које смо добили из Основног суда, од 330 запослених, 22 прима преко 60, а 70 судија преко 100 хиљада динара. Највише је зарадио председник овог Суда - 137 хиљада динара.

Из Вишег суда стигли су, такође, „најсвежији“ подаци, који говоре да је у овој установи 56 запослених, од којих је 21 у септембру примио зараду изнад 60 хиљада динара, а међу њима је и 12 судија који су зарадили преко 100 хиљада динара. Највећа зарада за септембар била је 133 хиљаде динара.

Упоредијући судијске плате очито је да највише зарађују судије у Апелационом суду. Истина, подаци које су нам послали су од прошле године и без минулог рада, али говоре да је највећу плату, од преко 154 хиљаде, у 2012. примио председник суда, док је следећи на листи његов заменик са 141,5 хиљада динара. Судије су у овом суду имале 128,7, док су самостални саветници примили од 61 до 78 хиљада динара.

На нашу молбу да нам доставе информације од јавног значаја нису се одазвали из овдашњег Ректората, као ни са Правног факултета, али су зато Медицински, Економски и Факултет инжењерских наука експресно проследили све тражене податке.

Према информацијама које су стигле са Факултета инжењерских наука, тамо је тренутно 131 запослени, а чине их 97 наставника и сарадника и 34 радника ваннаставног особља. Више од половине, њих 70, зарађује преко 60 хиљада, док 36 редовних професора има више од 100 хиљада динара. На питање колико износи и ко прима највишу зараду одговорено је да „највише примају редовни професори који обављају неку од функција и самим тим им је зарада увећана за функционални додатак (декан и они продекани који су ре-

довни професори)“. Из информатора који је објављен на сајту овог факултета види се да највише зарађује декан, 123 хиљаде динара без минулог рада, док продекани имају 105, редовни професори 83, ванредни 77, а доценти 70 хиљада динара.

На Економском факултету ради 121 радник, од којих 50 прима преко 60 хиљада, а међу њима је 29 оних који зарађују преко 100 хиљада динара. Овој категорији припадају 12 редовних професора, 11 ванредних, пет доцентата и један из ваннаставе.

Са Правног факултета нисмо добили тражене податке, али су они добрим делом садржани у информатору који се, такође, налази на сајту факултета. Из података у овом документу види се да на Правном има 88 запослених - 15 редовних и 10 ванредних професора, седам доцентата, 11 асистената, 10 сарадника у настави и 35 ваннаставних. Објављене су и просечне зараде у 2012., па се може видети да су редовни професори примали око 143 хиљаде, ванредни 127, доценти 112, а асистенти, у зависности од академске титуле, од 80 до 95 хиљада динара. С обзиром да на Правном као и Економском факултету запослени годинама већ један део примају као редовну зараду, а други на име ауторских хонорара, из добијених података не може се видети да ли су и ти хонорари део исказаних примања запослених.

За разлику од ова два претходна, на Медицинском факултету професорске плате су знатно мање. Тако, рецимо, у њиховом информатору о раду стоји да су у марту ове године редовни професори зарађивали (без обрачунатог минулог рада) 95 хиљада, ванредни 88, доценти 80, а асистенти од 63 до 68 хиљада динара.

Додуше, већина професора запослени су у Клиничком центру где, такође, остварују зараде преко

60, односно 100 хиљада динара. У овој здравственој установи запослено је 2.377 радника, међу којима 466 лекара и 352 лекара специјалиста. Њих 184 прима плату већу од 60, а 223 зарађује преко 100 хиљада динара. Према подацима које нам је доставила Вања Ђорђевић, портпарол Клиничког центра, највећа је директорова плата која са свим академским титулама, дежурствима, ноћним радом и приправношћу износи свега 133 хиљаде динара.

■ Градска предузећа у заостатку

Питање о висини плата поставили смо и надлежнима у „Електротрошумадији“, чији радници годинама слове за најбоље плаћене, као и надлежнима у Градској управи и јавним и комуналним предузећима, који не зарађују као њихове колеге у државној фирми, али су им зато плате углавном редовне, а посао сигуран.

У „Електротрошумадији“ је запослено 433 радника, од којих више од половине зарађују преко 60 хиљада динара. Прецизније речено, 216 има плату преко 60, а 13 руководиоца преко 100 хиљада динара. Колико су зараде у овом предузећу више од оних које имају запослени у Градској управи сведочи податак да од 790 запослених у управи свега 84 има преко 60 хиљада, односно 63 има преко 60, а 21 преко 100 хиљада динара. Највише зарађује градоначелник и његова плата износи 128 хиљада (без минулог рада).

И градска предузећа у великој мери заостају за државним, а једино се њихови директори могу похвалити да зарађују преко 100 хиљада динара. Тако, на пример, у „Тржницама“ од 166 радника само троје њих прима преко 60, а једино директор има више од 100 хиљада динара. У „Водоводу“ од 755 запослених само десеторо зарађује преко 60, а директор више од 100

хиљада динара. Истовремено, његова плата је и највиша у овом предузећу и износи 137 хиљада динара.

Исто тако је у „Зеленилу“, једино директорка зарађује 104 хиљаде, а од 77 запослених петоро прима преко 60 хиљада.

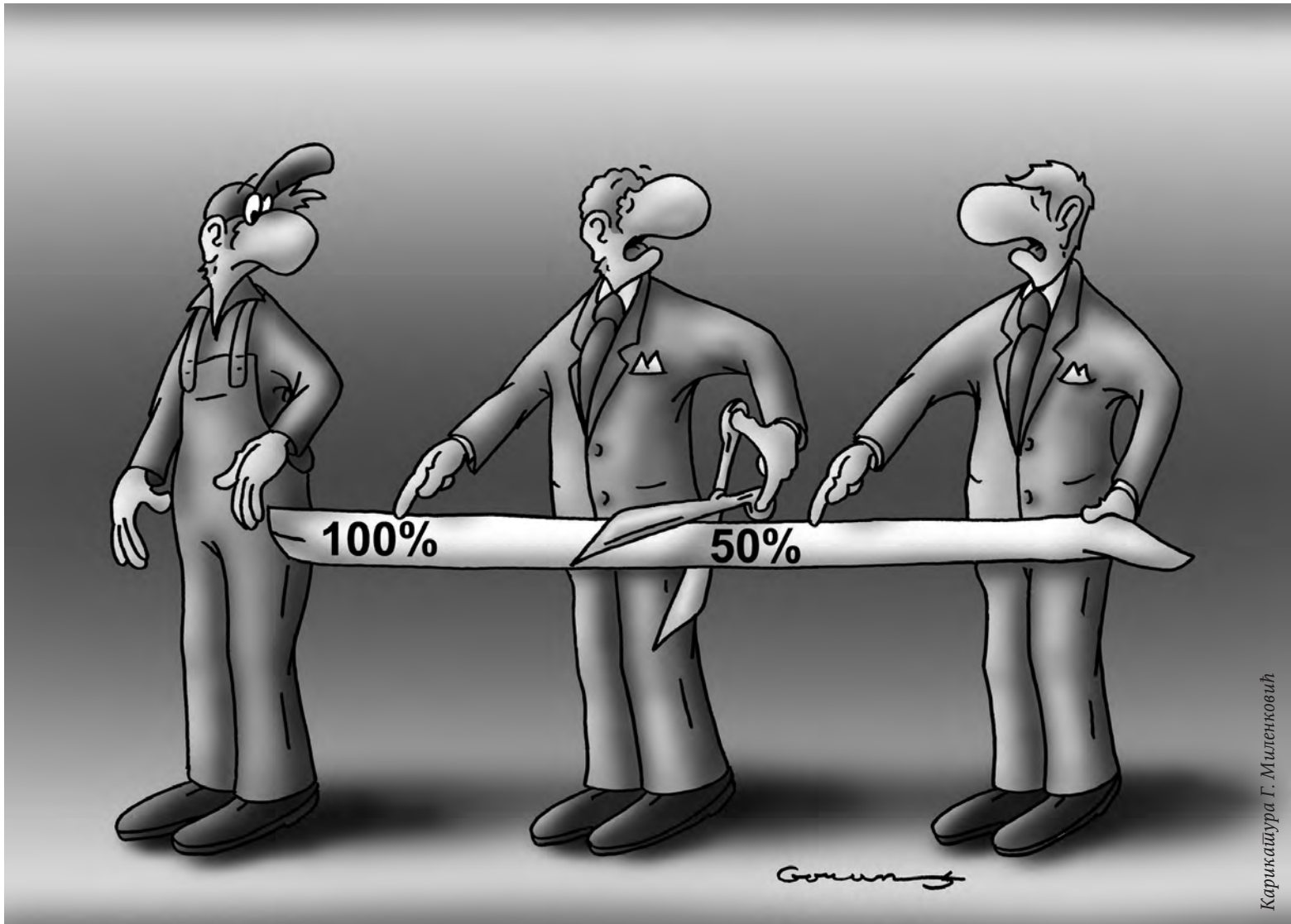
Директор „Паркинг сервиса“ зарађује колико и његова колегиница у „Зеленилу“, а од 140 запослених десеторо има више од 60 хиљада. Боља ситуација је, када је реч о зарадама, у Градској стамбеној агенцији. Директор, додуше, има исто колико и претходно двоје директора у градским предузећима, али зато и његов помоћник зарађује преко 100 хиљада, а од 23 запослених деветоро има преко 60 хиљада.

„Чистоћа“ има 382 запослена, 19 зарађује преко 60 хиљада, а једино директор прима преко 100 хиљада динара, тачније 122 хиљаде. У Предузећу за изградњу града од 32 запослених 22 има преко 60 хиљада, а једино директор преко 100 хиљада динара.

У „Градским гробљима“ ситуација је нешто другачија. Осим што су запослени последњу плату примили за јули, од 114 на платном списку само један има плату преко 60 хиљада и то директор, док запослених са зарадом преко 100 хиљада нема.

После свих ових података и упоређивања, приказане зараде многим изгледају импозантно, посебно када се има у виду да већина грађана у данашње време готово да једва преживљава и да и оно мало новца што прима најчешће добија на кашичицу и са мањим или већим закашњењем. И баш такви који не раде у јавном сектору пуне буџет, само што су њихове плате најмање за трећину мање од оних који примају плате из тог истог буџета. И то се, упоросвим Владиним мерама, бар скоро рије, неће променити.

Гордана БОЖИЋ

Карикатура Г. Миленковић

Статистички, просечно породично газдинство у Србији користи 4,5 хектара пољопривредног земљишта, поседује један трактор, а гаји четири свиње, три овце, једно грло говеда, 26 комада живине и једно пчелиње друштво

Републички завод за статистику објавио је прве резултате пописа пољопривреде, који ће битно утицати на висину будућих средстава који ће српском сељаку бити намењени из предприступних фондова Европске уније. Попис је био значајан и због чињенице да је на територији Србије спроведен после више од 50 година, а у Заводу истичу да су резултати бољи него што су очекивали.

Попис је обухватио породична пољопривредна газдинства, при-

ПРВИ РЕЗУЛТАТИ ПОПИСА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Подаци бољи од очекиваних

вредна друштва, земљорадничке задруге и предузетнике који се баве аграром, а са циљем да се утврди колико се људи у Србији бави пољопривредом, колики је сточни фонд и механизација која се користи у обради земљишта. Из Завода истичу да је врло битно што су се готово сви одазвали попису, јер ће то утврдити потенцијале српске пољопривреде, али и недостатке и проблеме које треба решити.

Резултати су показали да у Србији има 631.122 пољопривредна газдинства, од чега се нешто више од 2.500 налазе у власништву правних лица и предузетника, док су остала породична. Овако велики број показује да су код нас и даље заступљена ситна газдинства, односно да се производња најчешће обавља у кругу породице - таквих је више од 99 одсто од укупног броја пољопривредних газдинстава. Најмање их има у региону Београда, нешто

више од 33.000, а највише у региону Шумадије и западне Србије, скоро два пута више него у Војводини. Ово се објашњава тиме да домаћини у Војводини поседују о-

громне парцеле и пољопривредом се баве на нешто професионалнији начин од земљорадника у осталим деловима земље. То доказује број газдинстава у власништву правних лица (1.298) на северу земље, што је далеко највећи број у Србији.

Што се тиче Шумадије, она се, као појединачна област, налази на дванаестом месту са 26.909 пољопривредних газдинстава. По њиховом броју посебно се истиче златиборска (46.893), мачванска (44.663) и Расинска област (34.161), док их најмање има у пиротској и севернобачкој области, нешто

више од 11.000.

Од укупног земљишта, за пољопривредну производњу користи се преко три милиона хектара, од чега скоро половина на територији Војводине. Издваја се, пре свега, јужнобанатска област, као једина са преко 300.000 хектара искоришћеног земљишта. Регион Шумадије заузима средишње место са око 20.000 хектара више искоришћеног земљишта од свих области на југу и истоку Србије, али и мање од београдског региона.

Истраживања сточног фонда показала су да се говеда, овце и пчелиња друштва највише гаје на простору Шумадије и западне Србије. Са преко милион оваца ова регија узгаја чак једанаест пута више оваца него београдска и пет пута више него сточари на територији Војводине. Оно по чему доминира Војводина је узгој живине и свиња, док се козе највише гаје на територији источне и јужне Србије.

Пописом је обухваћена и пољопривредна механизација, па тако домаћини у Србији поседују преко 400.000 двоосовинских трактора. На 100 хектара пољопривредног земљишта највише их има у јужној и источној Србији (130.650), а најмање у региону Београда (22.423).

Овакви резултати документују да се земљорадници у Србији још увек ослањају на своје укућане у обради пољопривредних површина, а да неког већег удруживања има само на територији Војводине. Да ли ће у таквој производњи наша пољопривреда бити конкурентна на европском тржишту остаје да се види, а темељне резултате по локалним самоуправама можемо очекивати почетком следеће године.

Виољета ГЛИШИЋ

	Број газ.	Коришћено земљиште	Број говеда	Број свиња	Број оваца	Број коза	Живина	Пчелиња друштва
Србија	631.122	3.355.859	908.990	3.403.288	1.729.279	235.576	26.627.308	673.651
Регион Београда	33.207	134.117	53.210	202.328	78.519	12.835	1.198.949	40.567
Регион Војводине	147.588	1.598.065	252.254	1.369.065	270.166	61.043	11.933.557	124.786
Шумадија и западна Србија	262.531	975.672	414.359	1.151.105	1.043.524	72.671	9.267.008	242.722
Јужна и источна Србија	187.796	648.006	189.167	653.790	337.069	89.027	4.227.794	233.576

Festival Nauke 7.0

medijski partner

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **КРАГУЈЕВАЧКЕ**

FESTIVAL NAUKE 2013 raspisuje nagradni likovni konkurs na temu:

ČESTO POŽELIM SUPERMOĆI NAUKA MI U TOME MOŽE POMOĆI

PROPOZICIJE KONKURSA:

Na konkursu mogu učestvovati deca od prvog do osmog razreda osnovnih škola.

Likovne tehnike po sopstvenom izboru (pasteli, drvene bojice, flomasteri, vodene boje, tempera, ulje, akril itd), **do veličine bloka broj 2.**

Radove treba **najkasnije do 10. novembra 2013.** poslati poštom na adresu: FESTIVAL NAUKE, Kneza Miloša 25, 11 000 Beograd sa naznakom „Crtež za konkurs“.

Na **poledini crteža moraju se navesti podaci:** ime i prezime, dan i godina rođenja, puna kućna adresa i telefon/e-mail, kao i naziv škole koju učesnik pohađa, razred, adresa i telefon škole, ime nastavnika (ako je crtež bio deo aktivnosti na času).

Svi radovi koji uđu u konkurenciju za nagrade **će biti izloženi na izložbi u okviru Festivala nauke** u Beogradu, od 5. do 8. decembra 2013. godine.

Selekciju najboljih radova vršiće stručni žiri i odrediti dobitnike 3 nagrade koje dodeljuje Festival nauke.

Nagrade će biti dodeljene u dve kategorije:

- za dobitnika uzrasta od prvog do četvrtog razreda osnovnih škola
- za dobitnika uzrasta od petog do osmog razreda osnovnih škola

Prijavlivanjem učesnici konkursa daju saglasnost na promociju radova bez nadoknade. Festival nauke nije u obavezi da vrati pristigle radove autorima.

FN

Slatka mala kartica umesto čeka!

Slatka mala je nova i jedinstvena kreditna kartica kod nas koja u potpunosti i na pravi način zamenjuje čekove. Karticu možete koristiti za sve transakcije u zemlji i inostranstvu, na Internetu, bankomatima i prodajnim mestima koja su obeležena znakom MasterCard.

Zamenite svoje čekove karticom OTP banke Slatka mala!

BOLJA OD ČEKOVA!

- ✓ Kupovina u zemlji, inostranstvu i na internetu, uz mesečnu naknadu na rate i bez kamate!
- ✓ Bez ograničenog broja čekova i odlaska u banku po nove čekove!
- ✓ Jednostavniji način plaćanja u odnosu na ček - nema blanketa ni popunjavanja čekova!

www.otpbanka.rs

Call Center: 0700 480 400 • 021 4800 400

Skinite besplatnu aplikaciju finansijski asistent i pogledajte TV spot.

otpbanka
Verujemo jedni drugima

OTP Slatka mala kartica

НАПУШТАЈУ ЛИ НАС ИСТОЧЊАЧКИ ТРГОВЦИ

Сад су нам и Кинези скупии

Одговор на питање зашто се Кинезима све мање исплати бизнис у Србији, због чега затварају радње, није само зато што ми све мање купујемо чак и најјефтиније производе, већ и што у самој Кини опада продукција богателне робе, окрећу се богатијим тржиштима и квалитетнијој, скупљој производњи

Пише Јаворка Станојевић

Све сиромашнији становници града на Лепеници имали су недавно ретку прилику да пазаре већу количину робе у кинеској робној кући у центру града, у којој се буквално све нудило упола цене. Вођени логиком да све што је довољно јефтино треба купити, јер, ко зна када ће се опет пружити згодна прилика, Крагујевчани су за пар дана покуповали све што се нашло на рафовима, па је почетком недеље једна од најстаријих кинеских робних кућа затворена. Иако власник тврди да распродаја залиха није најављена одласка, него припрема за реновирање, познаваоци менталитета источњачких трговаца сумњају да иза оволиког снижења стоји једино жеља за модернизацијом пословања. Сумњу додатно подгрева чињеница да се велики број кинеских радњи у граду, међу којима је било и неколико већих, у протеклим пар година угасило по истом сценарију - великих снижења.

Металне ролетне на изложима и катанец у брави још једне трговине у којој смо се годинама снабдевали јефтиним производима отворило је болно питање нашег стандарда који се срукао до тачке у којој више ни и Кинези не могу да понуде робу прилагођену нашој куповној моћи. Да су нам Кинези постали прескупии видело се прошле године из података испостава Управе царине у Београду и Новом Саду, који су показали да је 2012. из Кине увезено за половину мање робе намењене продаји на нашем тржишту него 2011. године.

АЗИЈСКА РОБНА КУЋА ЈОШ УВЕК СЕ „ДРЖИ“

Одговор на питања зашто се Кинезима све мање исплати трговачки бизнис у Србији, ипак, не лежи само у празним новчаницима домаћег купца. Друга страна медаља

СВЕ МАЊЕ КУПАЦА И У КИНСКИМ РАДЊАМА

показује да су њихови производи у протеклим неколико година постали скоро дупло скупљи, што је разлику у цени у односу на домаће производе са некадашњих 40 до 60 одсто спустило на тек 20 до 30 процената. Бољи квалитет, велика сезонска снижења, могућност куповине уз одложено плаћање, одвеле су већину муштерија у домаће трговине, што је знатно отањило зараду коју су Кинези годинама остваривали на нашим просторима.

■ Нема више богателне робе

Разлоге због којих су кинески трговци, упркос пословној логици, цене ипак дигли изнад могућности овдашњег купца, поред пораста трошкова транспорта, закупнина пословног простора и делимичног уласка у оквире легалног пословања које подразумева и плаћање државних намета, треба тражити и променама у самој Кини. Ова држава се, наиме, последњих година са масовне јефтине производње све више окреће потребама богатијих тржишта која траже квалитетније производе. Како се најзначајнија земља на планети, због демографске политике која деценијама породицама дозвољава рађање само једног детета, полако суочава са мањком радне снаге, која тражи веће наднице, у-

Кинеском бизнису у Србији све тежи камен око врата представља и конкуренција која долази из сиве зоне, у којој пијачни продавци вештије пливају. Пошто су се досетили да и они робом могу да се снабдевају код кинеских увозника и да је, потом, уз значајно увећање цена, продају на неупоредиво јефтинијим пијачним тезгама, ослобођеним фискализације и других намета, домаћи пијачари су им постали најопаснији конкуренти.

То што вероватно губе битку коју им намећу сиво тржиште, срозаване нашег стандарда и промена пословне климе у отаџбини, ипак не значи да су трговци са Истока спремни да капитулирају у рату за профит од бизниса који су годинама стрпљиви градили.

Због те претпоставке треба веровати да оно што смо, кроз слику распродаје залиха, имали прилике да видимо прошле недеље, није одлазак него - престојавање. На овакав закључак упућује све чешћа пракса замене неугледних радњи пространим, модерно опремљеним робним кућама у најужем градском језгру, које и изгледом и понудом сугеришу да нису намењене сиротињи.

Како бизнис кинеских трговаца почиње да хвата корак са потребама платежнијег купца неминовно је да у њему опстају само они који имају довољно капитала. Остали имају две могућности - да се врате у домовину којој радна снага постаје конкурентна роба или да потраже нова тржишта. Шта год да одлуче најпре морају да се реше залиха које се, због мањка купаца, све више гомилају држећи уложен новац у магацинима без изгледа за остваривање планираног профита. Пошто су распродаје, које често иду до границе набавне цене, једини начин да се ослободи заробљен капитал, оне уједно представљају и последњу шансу да се у све пливим ценовима домаћег купца нађе довољно новца за нову ствар која ће трајати колико и задовољство због „добре“ трговине.

Иако би се одлазак Кинеза и њихово престојавање могло ставити у контекст угрожавања најсиромашнијих слојева становништва економска логика показује да би, ако се ствари поставе на своје место, сви могли да буду на добитку. Да би се то догодило Кинези, који највећи део добити остварују вешто пливајући у мутним водама у којима се лако брише граница између легалног и незако-

нитог пословања, морају да добију третман који имају домаћи привредници. Да су до сада били привилеговани и да им је неко гледао кроз прсте види се из хапшења цариника оптужених за умањивање вредности увезене робе из Кине и крагујевачког случаја подношења пријаве против кинеске трговине која је инспекторима пону-

ЗАКОНИ СРБИЈЕ НЕ ВАЖЕ ЗА КИНСКЕ ТРГОВЦЕ: МИЛАН КНЕЖЕВИЋ, АСОЦИЈАЦИЈА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА

дила сто евра за затварање очију пред кршењем прописа.

Потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа Милан Кнежевић тврди да је последње заустављање контејнера које су пропустили корумпирани службеници царине само кап у мору, јер до сада је у Србију ушло између две и три хиљаде контејнера са робом чија је вредност на царини умањена до границе која противречи здравом разуму.

■ Вешто изигравање закона

Иако сви знамо да мајица не може да кошта 20, а панталоне 50 динара, нашим царинским органима то није нелогично, па кинески увозници годинама несметано поткрадају државну касу. Такође им нико никада није тражио податке о материјалном раздужењу којим би показали по којој цени је продато то што је увезено као роба која вреди неколико десетина динара. Да би се видело колико је то битно треба знати да се нелегално увезеном робом пуни црно тржиште које само на панчевачком буљваку годишње пропусти 200 милиона евра неопорезованог промета.

Да закони наше земље не важе за Кинезе и да се они не труде чак ни

да створе привид законског пословања види се из података Уније послодавца Србије по којима је у 10.000 кинеских радњи званично запослено мање од 300 радника. Ако знамо да је њихова нелегална конкуренција затворила на хиљаде радних места у текстилној индустрији, онда је јасно да држава нема ваљане механизме заштите.

На другој страни, кинеске власти чине све да заштите својих милијарду евра профита који остварују захваљујући привилегијама остварених давањем позајмица и подршком по питању Косова. Зато чим неком Кинезу на врата закуцају представници наших државних органа, он одмах зове амбасаду да га заштити. Пошто домаће привреднике који пуне државну касу не штити нико, стигли смо до ивице банкрота који је директна последица чињенице да је сиво тржиште представљало једину социјалну политику свих досадашњих влада, каже наш саговорник.

Кнежевић сматра да држава више не може да жмури пред подацима да Кинези сваке године по основу пореза, царина и других давања државној каси закину између 400 и 600 милиона евра и да четири петине њихове робе заврши у нелегалним токовима. Пошто очекује да ће „нешто законскији“ услови пословања, удружени са падом тражње, значајно отежати пословања кинеских трговаца, Кнежевић предвиђа њихову масовну селидбу у неке афричке државе у којима могу да наставе да раде мимо закона. Остали би морали да нађу начин да зараде под условима који важе за домаће привреднике. То, између осталог, значи да би део добити од промета кинеске робе, која се кроз офшор компаније готово стопостотно враћа у Кину, требало да остане у земљи чији сиромашни грађани више не могу да плаћају лекаре, учитеље, полицијце...

Да ли су њихови бизнисмени спремни на поделу колача тешко је установити, јер нерадо причају о својим пословним потезима. Власник велике „Азијске робне куће“, који је посао преузео од земљака који се определио за угоститељство, каже да му посао не иде најбоље, али да, због велике количине непродате робе не размисли о одласку. Пошто незгодна питања „не разуме“, од овог трговца нисмо успели да сазнамо где набавља робу и колико пореза на промет годишње плати. Установили смо, међутим, да су му раднице задовољне, јер су пријављене и зато што им је плата редовна. О томе колика је не смеју да говоре, а једна од њих каже да јој је домаћи трговац прехрамбеном робом нудио само хиљаду динара више. У овој радњи не важи ни стереотип о томе да су Кинези строги послодавци. Раднице које су радиле и код домаћих трговаца кажу да је „газда свуда газда“.

Сигурно је, ипак, да се нешто мења и да цену све већег сиромаштва почињу да плаћају и они који су годинама добро живели од сиротиње. Од тога да ли ће држава имати „петљу“ да, зарад заштите државне касе и домаће привреде, народу одузме могућност јефтине куповине зависеће и колико ће Кинеза остати.

ОДРЖАН ПЕТИ САЈАМ СТИПЕНДИЈА

Најзаинтересованији економисти и менаџери

У организацији Центра за развој каријере, у холу Правног факултета, одржан је пети Сајам стипендија. Студентима се представио рекордан број излагача из иностранства, а расписан је конкурс за преко 300 стипендија, углавном за мастер и докторске студије

Изгледа да је у последњих неколико година сан највећег броја српских студената да се образују у иностранству. Да ли зато што мисле да ће им се тако отворити веће могућности или сматрају да је систем студирања у страним земљама бољи него код нас, тек све су више заинтересовани за школовање у иностранству. Међутим, реалност српског новчаника често онемогућава чак и најбоље студенте у остварењу тог сна, па је све више оних који конкуришу за стипендије.

Зато је Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу организовао пети Сајам стипендија под слоганом „Изабери стипендију по својој мери“.

Ово је била одлична прилика да се студенти упознају са актуелним конкурсима и могућностима за студирање, волонтирање или праксу у иностранству. Ове године на сајму је учествовало 15 излагача, укључујући и представнике са престижних европских универзитета.

Идеја за организовање овакве манифестације потекла је од сарадника у Центру за развој каријере, који су пронашли велики број стипендија за које студенти нису ни знали, па су желели да им на једном месту представе могућности. Заинтересовани су могли да се распитају о начину пријављивања, условима и документацији која је потребна за пријаву.

ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ И ПОНУДА: ИВАНА БАЛШИЋ, ПР КРАГУЈЕВАЧКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

– Ове године имамо рекордан број излагача, а први пут је са нама и Шведски институт који, заједно са Немачком службом академске размене, нуди највише стипендија. Реч је углавном о пуним стипендијама, што подразумева плаћене трошкове школарине, смештаја, хране, осигурања и превоза. Посебно су значајне стипендије „Темпус фондације“, које су намењене студентима из земаља источне Европе, јер постоје програми у којима не могу да учествују студенти из земаља које нису чланице Европске уније. На овај начин се и њима пружа могућност за школовање у иностранству, објашњава Ивана Балшић, ПР Универзитета.

Стипендије су намењене углавном студентима који желе да упишу мастер или докторске студије, док су за основне студије предвиђени програми размене студената. Свака фондација има посебне услове за доделу стипендија, али су неопходни уверење о дипломирању и положеним испитима, биографија и мотивационо писмо. Организатори истичу да није пресудан просек, већ мотивисаност и активности које су студенти имали током студирања. Највише интересовања показали су студенти са ФИЛУМ-а, права и економије, а у последње време и студенти Факултета инжењерских наука.

ПРЕСТИЖНИ ИТАЛИЈАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТИ

Платинум, голд и силвер стипендије

Студентима су се представила два универзитета из Италије, „Politecnico di Milano“ и „Cattolica del Sacro Cuore“. Политехнички је са око 40.000 уписаних студената и више од хиљаду професора највећи италијански универзитет за техничке и природне науке, архитектуру и дизајн. Стипендије су намењене мастер студентима који долазе из земаља ван Европске уније и распоређене су у три категорије: „платинум“ у износу од 13.300 евра, „голд“ у износу од 8.300, која покрива трошкове школарине и смештаја у студентском дому, и „силвер“ стипендија, која покрива само трошкове школарине од 3.300 евра.

Занимљиво је да за њихову доделу не треба посебно аплицирати, већ ће сви студенти који упишу мастер студије бити узети у разматрање. Представници универзитета објашњавају да у просеку половина уписаних студената добије

ПРЕДСТАВЉЕНА ДВА ВЕЛИКА ИТАЛИЈАНСКА УНИВЕРЗИТЕТА

неку стипендију, а за оне који нису те среће факултет нуди смештај по повлашћеним ценама (око 300 евра) у неком од студентских домова.

Универзитет „Cattolica del Sacro Cuore“ је највећи приватни универзитет у Европи и сваке године за студенте из Србије подели између 25 и 30 стипендија за једногодишње и двогодишње мастер студије. У понуди су пуне и парцијалне сти-

пендије, а поред доброг просека, неопходно је и одлично познавање енглеског језика.

– Могу да се пријаве студенти који су завршили четврту годину основних студија, а ако још студирају морају да се обавезу да ће у следећих неколико месеци завршити школовање. У понуди је 14 факултета у Милану, Риму, Бреши, Пјаћенци и Кампобасу, а најбољима је све плаћено, док је за неке предвиђено плаћање само школарине или пола смештаја. Наш Универзитет је први по броју дипломаца који се запосле у првих шест месеци након стицања дипломе, па не чуди велико интересовање студената, истиче Маријана Ковачевић, представница Универзитета.

Предност код пријава имају студенти који говоре или желе да студирају италијански језик, али влада велико интересовање и за стипендије менаџмента и економије.

МЕЂУНАРОДНИ АКАДЕМСКИ ЦЕНТАР

У понуди 4.000 америчких колеца

На сајму је први пут учествовала организација „Education USA“, коју у Србији представља Међународни академски центар. Главна активност ове организације је пружање конкретне помоћи заинтересованима за постдипломске програме на америчким универзитетима. То подразумева пружање информација и организовање семинара, на којима заинтересовани могу сазнати све, од конкурсања за стипендију до планирања пута у Америку. Тренутно у САД студира више од 2.000 наших студената, а пракса је да им универзитет плати школовање, док они раде као асистенти у настави или на пројектима и за то бивају плаћени. Тај новац би требало да покрије остале трошкове боравка у Америци. Ту се, пре свега, мисли на трошкове боравка у кампусу или на стан и храну ако не желе да живе у оквиру универзитета. Највеће интересовање је за техничке науке, бизнис менаџмент и економију, али има и оних који желе да студирају књижевност, историју или политичке науке.

ШТАНД „EDUCATION USA“

НЕМАЧКА СЛУЖБА АКАДЕМСКЕ РАЗМЕНЕ

Стипендије од 750 евра

Организација која годинама нуди највећи број стипендија за наше студенте је Немачка служба академске размене (DAAD). Овај програм стипендира све програме и факултете који су акредитовани од стране немачке државе. Главни критеријум, поред просека, је велика лична и професионална мотивација, а потпуно су равноправни програми на енглеском и немачком језику.

DAAD ДАЈЕ НАЈВИШЕ СТИПЕНДИЈА

– Стипендија износи 750 евра месечно, плус плаћено здравствено и социјално осигурање. Ако постоји школарина на факултетима, што је веома ретко, DAAD покрива школарину до 500 евра, или су студенти као стипендисти ове организације ослобођени плаћања. Она покрива и плаћен курс језика пре почетка студија у трајању од два до четири месеца, зависно колико комисија процени да је потребно, а имамо и стипендије за летње курсеве учења немачког

језика, објашњава Александра Лекић, представница DAAD-а.

Немачка служба академске размене сваке године стипендира 25 студената из Србије кроз индивидуалне стипендије, а додатан број се додељује младим научницима и истраживачима кроз пројекте.

НАЈВЕЋА СТУДЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЈА

Пракса и волонтирање у 124 државе

Студентска организација „AIESEC“ се, такође, представила на сајму кроз волонтерске и плаћене праксе. Ова могућност се додељује само члановима организације, а реч је о раду у озбиљним светским компанијама. Једини услови су да је студент завршне година студија и добро познавање енглеског језика. Постоји могућност одласка у једну од 124 земље, а обезбеђена је и плата, која никада није мања од минималца у земљи у којој се борави. Ове године одељак у Крагујевцу је на праксу послао 30, док је из Србије отишло 120 студената.

За волонтирање највише су заинтересовани студенти са Филолошко-уметничког факултета, који одлазе у вртиће и школе и упознају се са педагошким радом на страном језику, као и они који волонтирају у болницама или раде са старим људима. У овом случају плаћен је смештај и храна у трајању од месец дана, а све што студент треба да плати је авионска или аутобуска карта.

ПРОГРАМ ВОЛОНТЕРСКЕ И ПЛАЋЕНЕ ПРАКСЕ

Крагујевачким сѝар

Шетачи у Великом парку свакако су запазили групу младића који „пуцају од снаге” док на импровизованим справама изводе атрактивне акробације. Почели су пре две године у оквиру програма Канцеларије за младе и они су промотери новог спорта „street workout” (улични тренинг или улично вежбање), који траже мало улагања, а даје велике користи. Вежбачи кажу, било би их и више, када би град само мало уложио у постављање справа на више места у граду

Они пркосе сили земљине теже, праве вратоломије по граду, вежбају, забављају се. Пратећи светске трендове у развоју стилова вежбања, група младих Крагујевчана овог лета нашла је начин да, потпуно бесплатно, искористе све доступне локације у граду које дозвољавају да се баве спортом који код нас тек узима маха. Они су доказ да се може здраво, и без теретане, до одличног изгледа и добрих резултата. Њихове „теретане” су паркови и дечја игралишта, оgrade, обична дворишта и друге локације.

„Street workout” („улично вежбање”) је релативно нови начин вежбања који се јавио осамдесетих година прошлог века у Америци, да би се касније пренео у Европу, и ту почиње његова експанзија. Тренутно најбрже растући тренд фитнеса ослања се на материјале пронађене у окружењу и игралиштима. У принципу, то је комбинација гимнастике и акробатике на отвореном, са једном додатном дозом размишљања особе која наступа, па наступ прераста у један слободан стил који постаје атрактиван и пуно забавнији него класична гимнастика. У њега се могу упустити апсолутно сви, без обзира на пол, године, физичку припремљеност. Три главне карактеристике овог спорта су да је потпуно бесплатан, да га краси изузетна атрактивност и да је ефикасан за човекову мускулатуру, зглобове и тетиве.

Улично вежбање је у свету озбиљан спорт, а у Србији је последњих година постало хит, нарочито међу млађом популацијом. Модерних спартанаца, како их неко зове, из дана у дан све је више, а њихово умеће у разним дисциплинама све чешће можемо да видимо и на улицама Крагујевца.

■ „Теретана” у Великом парку

У граду је овај спорт почео да се развија пре две године када је не-

колицина волонтера Канцеларије за младе, окупљена тада у неформалну групу „Интерактив”, уз подршку Министарства омладине и спорта поставила неколико справа за вежбање у Великом парку. Број вежбача се из месеца у месец повећавао, а пре месеца дошла су и прва признања. На регионалном такмичењу одржаном у Јагодини половином септембра, млади Крагујевчани освојили су шест медаља. Иако учесници из других градова имају боље услове за вежбање, учесници из Крагујевца узели су признања у више категорија.

У разговору са Драгом Јовановићем, једним од оснивача „Street workout” групе у Крагујевцу, сазнали смо да се број вежбача свакодневно повећава:

- Жељно смо ишчекивали теретану на отворе-

ЈЕДНОСТАВНЕ СПРАВЕ, АЛИ ВЕЋ ИЗРАЂОВАНЕ, У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

●● БРИТАНСКИ САВЕТ

Бесплатни онлајн курсеви

Ове године Британски савет представио се курсевима језика који су студентима потребни за одлазак у иностранство, било због школовања или посла. То је IELTS испит, један од основних које траже страни факултети. Од ове године Британски савет организује полагање и у Крагујевцу, а у плану је и пробно тестирање које ће бити крајем октобра. То је начин да се провери на ком је нивоу нечије знање, пре него што се крене са предавањима и полагањем. У циљу што боље припреме, део библиотеке који је био у Београду дониран је Народној библиотеци у Крагујевцу, а литературу је добио и Центар за развој каријере.

Такође, промовисан је и бесплатни портал за учење енглеског, „Learn english”, на коме студенти самостално могу да уче општи и пословни енглески. За мушку популацију постоји и програм „Premier skills”, који је оријентисан на фудбал и кроз спорт помаже учење енглеског језика.

ПОЛАГАЊЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА И У КРАГУЈЕВЦУ

ФРАНЦУСКИ ИНСТИТУТ У СРБИЈИ

Ко-менторске докторске студије

На штанду Француског института представљене су стипендије француске Владе, која сваке године додељује између 20 и 30 стипендија студентима из Србије. Реч је о стипендијама за мастер 2 студије и докторат у ко-менторству, који подразумева стипендију од 18 месеци. За то време докторант проводи шест месеци у Француској, а шест у Србији. Поред ове пуне, Институт даје и парцијалне стипендије, које покривају трошкове школарине и осигурања, али не и смештаја, али омогућава студенту статус стипендисте Владе Француске, па тако може да конкурише за дом и има друге повољности.

НАШИ СТУДЕНТИ МОГУ ДОБИТИ И ДОМ У ФРАНЦУСКОЈ

Иностранци студенти имају једнако право на смештај у студентским домовима као и француски. Цене се крећу између 120 и 350 евра, а због великог броја студената најтеже је наћи собу у околини Париза. Институт додељује стипендије за све области, али је предност дата науци и техници. Предност имају студенти који говоре француски и они чији се стипендија уклапа у већ постојећи вид сарадње, објашњава Весна Адамовић, представница Института.

Оваква сарадња постоји између крагујевачког и Универзитета у Монпелеу, па је тако студенткиња из Крагујевца добила стипендију за мастер студије француског језика.

СТИПЕНДИЈЕ АМБАСАДЕ ШВЕДСКЕ

Више од хиљаду пријављених

Још један од нових излагача на сајму је и „Erasmus student network” и амбасада Шведске. Циљ ове организације је помоћ приликом аплицирања за стипендије, али и омогућавање што лакшег прилагођавања студентима који долазе из Шведске у Србију. Представници „Erasmus student network” истичу да је за последње три године забележен рекорд у броју апликација и студената који одлазе на школовање у Шведску. Иначе, они су и једина организација која нуди програм стипендирања за основне студије, па не чуду што је прошле године било чак преко хиљаду заинтересованих.

Програми за основне студије углавном подразумевају размену студената у трајању од десет месеци, док се пуна стипендија за мастер и докторске студије састоји из два дела. Студенту се исплаћује 1.000 евра, за које се претпоставља да ће покривати трошкове становања, хране, књига и осигурања, док је други део резервисан за школарину, објашњава Наталија Жунар, представник за Србију.

Сваке године око 200 студената добије стипендије „Ерасмус студент нетворк”, док амбасада Шведске додељује 15 најуспешнијим студентима. Најмање има правника, због карактеристике предмета, а највише економиста и менаџера.

ШВЕДСКЕ СТИПЕНДИЈЕ ГОДИШЊЕ ДОБИЈЕ 200 СТУДЕНАТА ИЗ СРБИЈЕ

МЛАДИХ

Шанцима треба још мало справа

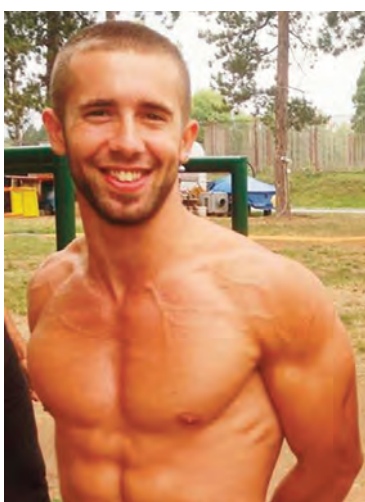
ном како бисмо могли да се дружимо, вежбамо, бавимо здравим животом тако изграђујемо себе као личност. Пре око две године направљена је теретана на отвореном у Великом парку и на почетку нас је било свега неколицина, али како је време одмицало, вест о теретани у парку се проширила на младе спортисте, рекреативце и многе друге. Број људи је растао, број вежбача се повећавао, па по мојој процени на овим справама бар једном недељно вежба око двеста људи.

■ Какви су услови за тренирање?

Иако су справа некад биле нове, после две године су се похабале. Дана је та теретана изгубила свој првобитан изглед. Наравно, захвални смо групи и финансијерима који су реализовали овај пројекат, а који је одвратио један део омладине од "лоших навика" и усмерио ка вежбању и дружењу у природи. Апелујемо да се овај пројекат реконструише и изграде нове справа које ће, између осталог, бити издржљивије од садашњих. Мислимо на већи број справа које ће нам омогућити да, уз адекватан тренинг и са нашом посвећеношћу, наредних година опет заблистамо на такмичењима и донесемо граду нове победе.

■ Какви су резултати учешћа на такмичењу у Јагодини?

На такмичењу су Крагујевац представљала три наша момка. Како смо све трошкове учешћа и путовања сами покрили, а неки од наших чланова то нису били у могућности, изостало је и веће учешће Крагујевчана. Иначе, такмичење одржано у Јагодини 21. септембра довело је представнике из више градова, који пре свега имају далеко боље услове за вежбање и озбиљније, да не кажем "профи" справа. Све у свему, то нам није сметало да са наше "теретане на отвореном" остваримо победе и представимо Крагујевац у најбољем светлу. Такмичари који су заслужни за овај велики успех су Драган Јовановић, Немања Јозић и Марко Здравковић. Здравковић је освојио прво место у чучњевима на једној ноzi, Јозић у згибовима и друго место у чучњевима на једној

„ Драган Јовановић:

Справа које имамо и које ћемо, надам се, добити ако нам град уплати паре, омогућиће нам да вежбамо 24 сата дневно, 365 дана у години. Желимо да младе отргнемо од алкохола, дроге и улице, а ово је најбољи начин

нози, Јовановић прво место у склковима, друго у слободном стилу и друго у згибовима.

Несхватљиво нам је да мали градови и општине имају првокласне теретане на отвореном којима се подстиче спортски дух, не само младих, већ и старије популације, а да Крагујевац као велики град то нема. То морамо што пре да променимо.

■ Одобрен, али неуплаћен новац

Да ли сте предузели нешто поводом реконструкције справа?

Да. Једна шипка на справи за пропадање била је поломљена, па је уз подршку нашег другара направљена. За реконструкцију теретане на отвореном обратили смо се Канцеларији за младе и удружењу Интерактив које је поставило претходне справа. Удружење је предлозило граду захтев за додавање нових справа и организовање рекреативних спортских догађаја, али иако је одлука донета још у јулу и даље чекамо да новац буде уплаћен. Разумем да има приоритетнији плаћања, али како иде хладније време нисам сигуран да ли ћемо моћи да их поставимо. Такав однос града демотивира пуно младих, па није чудно што се у последње време јавља све више насиља, као отпор ограничењима које нам други постављају. Такође, постоји проблем кад падне киша. Пошто су справа на зеленој површини, направи се блато и не можемо да приђемо. Потребно је и то уредити, мада нам не до-

звољавају да се направи чврста подлога.

■ Шта нуди програм „уличног вежбања“ у Крагујевцу?

Прво, могућност да се млади бесплатно баве спортом. Справа које имамо и које ћемо, надам се, добити ако град уплати паре, омогућиће нам да вежбамо 24 сата дневно, 365 дана у години и да се још

већи број младих прикључи овом спорту. Ми вежбамо у свако доба године, не постоји пауза, сем кад је баш много хладно. Вежбање, за тим, развија и креативност. У теретани оно је стандардно, вежбе су углавном једноличне, док је у овом спорту дозвољено да свака вежба буде на другачији начин изведена, да се уводе нове варијанте исте вежбе, да свако вежбу прилагоди себи, што чини да овај спорт буде занимљив и атрактиван за гледање. Такође, омогућава да

брзо сагоре масти испод коже, што доводи до бољег прилагођавања мишића у односу на вежбање у теретани.

■ Шта бисте, на крају, поручили и надлежнима у граду и потенцијалним вежбачима?

Желим, пре свега, да апелујем на надлежне да нам омогуће да се бесплатно бавимо спортом. Млади су

КРАГУЈЕВЧАНИ СА МЕДАЉАМА И ПРИЗНАЊИМА НА ТАКМИЧЕЊУ У ЈАГОДИНИ

у данашње време доста окренути алкохолу, дрогама, нездравом животу, а све је више и насиља међу младима. Ако би поставили сличне паркове за вежбање на више локација у граду, који не коштају пуно, млади би се окренули спорту. Ја и наша група можемо да промовишемо овај спорт и омогућимо да још младих, уместо глумарења по кафићима, време проводи вежбајући, а онима који су склонили насиљу да на овим теренима „испразне“ енергију, а не по граду рушећи споменике, ломећи дрвене или да се туку са вршњацима. Желимо, такође, да учешћем на такмичењима овог типа представимо град у најбољем светлу и покажемо да Крагујевац брине о нама. Једини ко нам је пружио подршку у овоме је Канцеларија за младе и надам се да ће успети да се избори за нас младе да наставимо са вежбањем.

(Овај шекст припремили су млади волонтери новинари Канцеларије за младе)

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Надамо се подршци града

У Канцеларији за младе у Крагујевцу дају подршку промотерима „уличног вежбања“ као корисног облика омладинског активизма.

— Снажно подржавамо иницијативу да се реконструише теретана на отвореном. „Street workout“ група обратила нам се за помоћ, достављен је и усвојен захтев граду за изградњу нових справа, сада чекамо да средства буду уплаћена. За ове потребе требало би да се издвоји 70.000 динара којима ће бити купљен материјал и направљене справа и тиме буде омогућено да се стотине младих бави спортом, каже координатор Канцеларије Бранко Ратковић.

— Како овај спорт из дана у дан има све више присталица, пре свега младих, било би добро изградити паркове за вежбање на неколико локација у граду. Почетком године била је иницијатива и од једне групе мла-

дих са Мале ваге. Како изградња паркова за вежбање не кошта пуно, а доступни су свима, уложимо напор да се то уради. За почетак, надам се да ће ускоро бити уплаћена средства за реконструкцију постојећег парка за вежбање. Знам да постоје важнија плаћања од ових, сви смо свесни да се град из године у годину брзо развија, али ови млади људи не траже пуно. Сматрам да треба више улагати у рекреативни спорт јер тиме омогућавамо здравији развој деци и младима и свих будућих генерација, истиче Ратковић.

СПОЈИЛИ ЛЕПО И КОРИСНО: КРАГУЈЕВАЧКИ ВЕЖБАЧИ НА ЈЕДНОМ ОД ТАКМИЧЕЊА

КОПИТАРЕВА УЛИЦА ДОБИЈА НОВУ ВОДОВОДНУ ЛИНИЈУ

Закрпе више не помажу

Ако буде новог пуцања цеви у Копитареву заменићемо целу водоводну линију од 72 метра. Обратили смо се Скупштини града и одлучено је да се одобре средства, каже технички директор „Водовода“ Новица Милошевић

Целе претходне седмице део Вашаришта изнад Клиничког центра по неколико сати дневно био је без воде због учесталог пуцања цеви у Копитареву, тачније делу ове улице који се пружа ка Сушичком потоку.

Од недеље је овако. Мало, мало, па пукне цев и целом насељу затворе воду. Никако да поправе. Али, има једна добра ствар. Комшилук купује воду, распродасмо ове балоне од пет литара „Одменске“, кроз осмех каже Велизар Пантић, објашњавајући да њихова трговинска радња и бифе на углу Копитареве раде и у ванредним околностима.

Шалу на страну, вода из балона није за туширање, а грађани говоре да већ данима живе у неизвесности. Хаварије су учестале, дешавају се готово свакодневно, тако да је на сокачету ка Сушичком потоку закрпа до закрпе.

Невероватно, чујем да не знају који је вентил за Копитареву, па затворе воду и у Југ Богдановој, Охридској, у целом крају. Није ми јасно зашто не замене линију, јер долазили су најмање четири пута за недељу дана и увек крпе по метар, два цеви. Такође, прича се да из „Водовода“ поручују да Савет

ЦЕВ У КОПИТАРЕВОЈ КРПЉЕНА ЧЕТИРИ ПУТА ЗА НЕДЕЉУ ДАНА

грађана Месне заједнице Вашариште упуту захтев Предузећу за изградњу града, препричава минуле догађаје Слободан Лазаревић.

А, за све то време ни обавештења нити извињења из „Водовода“. Председник Савета грађана Вашаришта Милош Марковић открива да је замена водоводне линије, иначе од азбестних цеви, стари захтев који је и у ранијим сазивима био у приоритетима.

Прошлог четвртка смо одржали састанак и хитно изгласали приоритетне предлоге радова за наредну годину, па смо захтев за замену дотрајале водоводне линије у Копитареву улици сада обновили, револтиран је Милошевић.

Овога пута због тога што закрпе стварно више не помажу одлучено је да се нова водоводна линија постави и уврсти у хитне интервенције. Технички директор „Водовода“ Новица Милошевић наводи да су након трећег пуцања цеви одлучили да уграде вентил којим се вода зат-

вара само у критичном краку Копитареве улице. То само може ублажити последице хаваријског искључења, јер док трају радови без воде ће бити највише пет-шест кућа.

Разговарали смо са представницима Месне заједнице Вашариште. Не можемо одмах копати целу улицу, јер је потребно да се одобре средства и самим тим и радови. „Водовод“ је дужан да одржава линије и излазићемо на терен и борити се са хаваријама. Ако буде новог пуцања, а најдаље за десет дана, очекујемо да ћемо заменити целу водоводну линију у дужини од 72 метра. Обратили смо се Скупштини града, одржан је састанак код градоначелника и шаљемо предрачун радова Предузећу за изградњу града, а одлучено је да се одобре неопходна средства. Тиме ће бити стављена тачка на проблеме у том делу града, наглашава Милошевић.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ПОЛИЦИЈА

ПУЦЊАВА У ШУМАРИЦАМА Убили пса, па ранили његовог власника

Двојица непознатих и маскираних младића на мотоциклу лакше су ранили са више хитаца из пиштоља Д. И., пуцајући му у ноге, а претходно му убили пса код извора у Шумарицама

Двадесетједногодишњи Д. И. из Баточине, који има пројављено боравиште у Крагујевцу, рањен је, 14. октобра, око пола шест увече, из ватреног оружја код извора које се налази у близини споменика „Пето три“, у Спомен парку Шумарице. Док је шетао пса заједно са још једним другом, пришли су им мотоциклом два за сада непозната лица. Скинули су кациге, испод којих су остали у фантомкама.

Обојица су била наоружана пиштољима и пуцали. Најпре су му убили пса, а затим испалили више хитаца њему у ноге, што се може сматрати само неком врстом опомене, највероватније због неких нерашчишћених односа од раније. Да ли је рањавање у доње екстремитете било приликом бега или још док је стајао уз усмртљеног пса, за сада је непознаница, јер Д. И., како смо незванично сазнали, одбија сваки вид сарадње с полицијом и претпоставља се да зна о коме се ради.

Занимљиво је напоменути да пуцње нико од шетача и рекреативаца по Шумарицама није чуо, што може наговештавати да су

пиштољи највероватније били и са пригушивачима.

Нападаци су после пуцања сели на мотоцикл и побегли у непознатом правцу, а Д. И. је завршио на Одељењу интезивне неге КЦ-а. Његове повреде су квалификоване као лаке. Задобио је две прострелне и устрелне ране обе натколенице. Здравствено стање рањеног младића је стабилно и налази се ван животног опасности, изјавила је портпаролка Клиничког центра Вања Ђорђевић, непосредно по догађају.

Е. Ј.

Прегазео пешака, па побегао

Због основане сумње да је извршио тешко дело против безбедности јавног саобраћаја и непуњања помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди крагујевачка полиција ухапсила је Ђорђа С. (39), који је, после задржавања од 48 сати, спроведен вишем јавном тужиоцу у Крагујевцу.

Постоје основи сумње да је Ђорђе С., 12. октобра, у вечерњим сатима, у Доњој Сабанти, „шкодом“ налетео на пешака Александра Ј. (53) из Доње Сабанте. Александар Ј. и возило „шкода“ кретали су се десном страном коловоза, смером од Крагујевца према Јагодина.

Беживотно тело Александра Ј. пронађено је сутрадан на удаљености од око 12 метара од коловоза, на косини према реци Ждралици.

Полиција је 13. октобра идентификовала возача који се возилом удаљио са места незгоде.

CityVision
MESTO OGĻAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJEG OGĻAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

POZOVITE 302-852 i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

Na osnovu pravosnažnog rešenja katastra nepokretnosti u Kragujevcu br. 952-02-3614/2011, Hipotekarni poverilac SOCIETE GENERALE BANKA SRBIJA A.D. Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 50 a/b, Novi Beograd

OGĻAŠAVA PRODAJU NEPOSREDNOM POGODBOM

Tip objekta: Porodična stambena zgrada
površina objekta: 310 m²
površina dvorišta: 3.4 ara
godina izgradnje: 1995

Karakteristike objekta:

- uknjižen
- internet
- u sopstvenoj režiji
- useljiv
- ventilacija
- kanalizacija
- telefon
- dodatni ulazi
- kotlarnica

Opis objekta:

Porodična stambena zgrada broj jedan parceli 1878, KO Kragujevac 1, u ulici Komaračkoj 20, spratnosti pr+sp+pt, upisana u list nepokretnosti br. 4128.

Lokacija zgrade je na ulasku u grad iz pravca Batočine (Auto puta), preko Iličeva. U neposrednoj blizini su škola, pošta, crkva, sportski teren i prodavnice za osnovno snabdevanje, kao i saobraćajnica koja vodi do centra grada.

Zgrada se sastoji od prizemlja u kome su garaža, dva hodnika, dve sobe, kuhinja sa trpezarijom i kupatila. Na spratu su dva hodnika, kupatilo, tri sobe i garderobier.

Enterijer je luksuzno uređen (puno drvo, prvoklasna keramika i mermer na podovima, alu stolarija, kvalitetne boje, luksuzni detalji, uvozne sanitarije i sl.), a objekat je opremljen instalacijama vodovoda, kanalizacije, trofazne struje, plina i telefona.

Kontakti prodavca:

Societe Generale Banka Srbija a.d. Beograd
telefon: +381 (0)11 22 51 011; fax: +381 (0)11 222 12 54; mob: + 381 (0)63 492 163;
mail: miljan.stankovic@socgen.com; sgs.corporate-collection@socgen.com

**SOCIETE GENERALE
SRBIJA**

ПОМОР ЦВЕРГЛАНА НА ГРУЖАНСКОМ ЈЕЗЕРУ

Нема опасности по пијаћу воду

Са Гружанског језера снабдева се пијаћом водом око 300.000 становника Крагујевца и околних градова. Иако је дошло до помора америчког патуљастог сома, познатијег као цверглан, па се огромне количине угинуле рибе налазе у приобаљу и на површини воде, надлежни у крагујевачком „Водоводу“ тврде да ни једног тренутка снабдевање пијаћом водом није било угрожено.

Најновији резултати анализе коју спроводи Ветеринарски институт у Београду требало би да стигну за неколико дана. Међутим, према резултату који је добијен приликом провере у августу, када су уочене прве мале количине угинуле рибе, нема разлога за божан, тврди заменик директора „Водовода“ Томислав Вукадиновић.

Прве количине угинуле рибе примећене су почетком августа. Као предузеће које се бави водоснабдевањем одмах смо предузели мере и примерци су послати на анализу, тако да на основу тих већ добијених резултата могу да тврдимо да је пијаћа вода хемијски и бактериолошки исправна. Нема опасности по водоакмулацију, тврди Вукадиновић.

Вирус не напада осталу рибу

Према Вукадиновићевим речима, нови резултати ће стићи тек за неколико дана, али треба отворено говорити о помору рибе, јер јавност има право да зна шта се дешава на водоакмулацији Гружа.

Постоје и друге заинтересоване организације, удружења риболоваца, рибочуварска служба, а познато је да је управљање водама организовано преко више министарстава. Међутим, сматрам да је у овом тренутку битно рећи да је реч о помору једне врсте рибе, америчког патуљастог сома, због вируса који се не преноси на остале врсте риба, животињски свет и човека. Ова појава је нешто што се дешава у Европи од 1986. године, у Србији је први пут уочена 2007.

УГИНУЛА РИБА НА ПОВРШИНИ ЈЕЗЕРА

После помора америчког патуљастог сома, познатијег као цверглан, огромне количине угинуле рибе налазе се у приобаљу и на површини воде, али због тога, тврде надлежни, није угрожено снабдевање пијаћом водом

године, као спорадична, а већ наредне године забележена је на водоакмулацијама, махом у Војводини, али и окружењу, Мађарској, Хрватској.

Карактеристично је, према научним радовима са Ветеринарског института, да се помор ове врсте рибе дешава крајем јула и почетком августа када температуре воде достижу 28 и више степени, а температура ваздуха је од 36 до 38 степени, јер се развија вирус специфичан само за ову врсту рибе. Амерички патуљастог сома, каже се, неотпоран на кли-

матске услове нашег поднебља и потврђени вирус не напада шаранску рибу, не може изазвати обољење људи и, такође, нема опасности по квалитет пијаће воде, категоричан је Вукадиновић.

Ипак, јавност је узнемирена. Иако у „Водоводу“ тврде да су реаговали на време, бројни градски љубитељи риболова и вода наглашавају да је „Водовод“ заправо реаговао тек по налогу Ветеринарске инспекције. До сада је сакупљено око 350 килограма угинуле рибе, која се пакује у пластичне цакове и упућује на спаљи-

вање у кафилерију у Ђуприји. Претпоставка је да је то тек трећина укупне количине која је прекрила воду на Гружи, али има и риболоваца који тврде да је реч о неколико тона угинуле рибе која се полако распада на приобаљу.

Добро је да га нема

Да ли, стварно, нема разлога за бригу? Шта кажу риболовци? Председник Организације спортских риболоваца „Магма“ Милош Томовић потврђује да је помор америчког патуљастог сома-цверглана, који није карак-

се цверглан пренамножи уследи помор. Претпоставка је да се на овим просторима појавио приликом порибљавања вода са другим рибљим врстама које су куповане у Војводини. Поједини примерци су прошли непримећено, а како се веома брзо размножава експанзија није изненађење. За риболовце је пожељно да у водама нема цверглана јер то је врста која једе икру и млађ друге врсте рибе, није конзумна и има три бодље које могу болно повредити човека приликом скидања са удице. Колико је амерички патуљастог сома штетан за наше воде довољно је рећи да је за риболовца који упеца и врати цверглана у воду предвиђена казна у распону од 25.000 до 50.000 динара, прича Томовић.

Према његовим речима, риболовне организације немају никакву овлашћења, нити могу било шта предузети, осим да покрену иницијативу. Риболовци једино ланчки могу да одговоре на питање може ли помор цверглана утицати на квалитет пијаће воде, опаском да Гружа није прва акумулација где се ово догодило. И није било последица.

Риболовци су, наравно, први обавестили рибочуваре Гружанског језера, а Горан Ђурђевић, управник рибочуварске службе „Риверс гард“ из Јагодине, која управља водама централне Србије, између осталог и водоакмулацијом Гружа, потврђује да је потом алармирана и Ветеринарска инспекција.

Наложено је уклањање угинуле рибе. Реч је о увезеној врсти рибе са америчког континента која је права штеточина по рибљи фонд Србије. То су риболовци сигурно потврдили и добро би било да га у нашим водама нема. Сматрамо, иначе, да је у питању природна појава којој не треба придавати велики значај, поручује Ђурђевић.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

ВОДА ЗА ПИЋЕ БЕЗБЕДНА: ТОМИСЛАВ ВУКАДИНОВИЋ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ ЗА ШТАМПУ

теристична врста рибе за наше воде, природан процес.

Гружанско језеро је било једно од ретких вода где га није било све до 2009. године. Затим 2010. године доживљава експанзију, а када кажем природан процес, очигледно је природа све регулисала. Када

ДОБРОВОЉНО ДАВАЊЕ КРВИ У „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈИ“ Велики одзив на дан фирме

Поводом 9. октобра, дана „Електрошумадије“, прошлог четвртка синдикална организација је спровела традиционалну акцију добровољног давања крви. Само дан раније због јубилеја, 50 година „Електрошумадије“, пригодном свечаношћу и потом отварањем реконструисане трафо-станице у Илићеву обележен је овај значајан датум.

Драгоцену течност дало је више од 130 људи, што се сматра изузетно добрим одзивом, а међу даваоцима били су запослени са

целог подручја Привредног друштва „Центар“, (Крагујевац, Смедерево, Пожаревац), као и гости и колеге из Републике Српске (Требиње, Лакташи, Угљевик), колеге из Електродистрибуције Параћин, Термоелектране и Копова Костолац, „Застава Камiona“, Фабрике „Фијат аутомобили Србија“ и овдашњег Друштва добровољних давалаца крви „Чика Јаза“. Занимљивост је да је евидентирано неколико давалаца који су до сада крв дали више од 100 пута.

ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ЦРВЕНОГ КРСТА

Мали пројекат – велике промене

Црвени крст Крагујевац организовао је предавање из области екологије за заинтересоване вршњачке едукаторе, које је одржао експерт из немачке организације за заштиту животне средине ЈАНУН из Хановера. Стручњак из мреже младих ангажованих у заштити природе Ахим Римањ говорио је о искуствима и раду ове организације са младим активистима. Кроз предавања и радионице представио је своје пројекте који се реализују у Немачкој. Иначе, циљ овог пројекта је унапређење и заштита животне средине кроз јачање еколошке свести и активизма младих.

Млади су од 15. до 17. октобра поред предавања имали радионице у природи и околине града. Теме су биле климатске промене, глобално загађење, потрошачке навике и заштита животне средине у школској пракси. Крагујевачки и немачки стручњаци имали су прилику да размене нова знања из области екологије и успоставе трајнију сарадњу. Волонтерима се пружа могућност да са експертима из Немачке примене нова теоријска и практична знања, пренесу их својим вршњацима и подигну њихову еколошку свест.

Друштво српско – румунског пријатељства „Ризница“ из Лужница већ пет година реализује по један пројекат из области заштите природе и очувања еко-система и до сада су организовани прво српско-румунско еколошко саветовање „Крагујевачка котлина“, објављена књига „Бисери природе Крагујевца“, одржан Еко-камп Лужнице и снимљен еколошки филм „Чари природе Крагујевца“.

Предлог је да се као пети по реду пројекат одржи други српско-румунско еколошки поход „Светиња 2013“. Друштво „Ризница“ настоји да са 25 еко-стручњака из Румуније и исто толико из Србије кроз тродневни поход и саветовање, као и бројне акције уз

ДРУГИ СРПСКО – РУМУНСКИ ЕКОЛОШКИ ПОХОД „СВЕТИЊА 2013“

Окупљање стручњака и ђака

укључење ђака са овог подручја и месних заједница, уради преглед стања на терену, покрене мере заштите и користећи румунско искуство допринесе трајној заштити природе и биодиверзитету на овом подручју.

Светиња са околним местима и површином од 1.500 хектара пред-

ставља значајан еколошки потенцијал у овом делу Шумадије, те се предлогом и организовањем мера заштите доприноси даљем побољшавању стања и очувању многих природних ресурса одрживог развоја.

Искуства Румуније у овој области су веома значајна, посебно када је у питању подручје Нере, Старе Молдаве и Базјаша, тако да ова подручја представљају велики еколошки потенцијал. И претходно саветовање организовано у Лужницама и Крагујевцу дало је значајан подстицај овим циљевима, а књига саопштена са саветовања уврштена је у значајан потенцијал стручњака Природно математичког факултета. С. МАЦАРЕВИЋ

ПОЛА ВЕКА „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ”

Први светлели на Балкану

Предузеће „Електрошумадија” обележило је прошле недеље 50 година рада. Историја електрификације на овим просторима много је дужа, јер се наредне године навршава 130 лета од када је у Војно-техничком заводу засијала прва сијалица у овом делу Европе пред владарским брачним паром, краљем Миланом и краљицом Наталијом Обреновић и њиховом зачућеном дворском свитом

Пригодном свечаношћу и представљањем резултата и планова, уз свечано пуштање у рад реконструисане трафостанице у Илићеву, „Електрошумадија” је у среду, 9. октобра, обележила 50 година пословања. Бројне госте на свечаности поздравила је и регионална директорка ЕД „Центра” Сања Туцаковић (ресорна министарка Зорана Михајловић оправдано је одсуствовала због Сајма енергетике у Београду), истакавши да је такав јубилеј велики за свако предузеће и да је „Електрошумадија” током година изузетно успешно обављала свој основни задатак, да редовно, поуздано и сигурно снабдева потрошаче струјом.

На прослави у центру пословнице као и код реконструисане централе подигнуте 1963. године говорили су директор „Електрошумадије” Небојша Обрадовић и технички директор фирме Ненад Јанковић, а у свечарским трену-

ТОДОР ТОША СЕЛЕСКОВИЋ – УПАЛИО ПРВУ СИЈАЛИЦУ НА БАЛКАНУ

цима није заборављен, каква је, на жалост, најчешћа пракса код нас, ни некадашњи директор, легенда фирме Драгић Николић (види антрофиле).

Из Краљева струја нама „сева”

Протеклих пола века ове фирме нису биле нимало лаке. Пре свега, требало се отцепити из краљевачког „електро – загрљаја”. Данас се ретко ко сећа да је ова фирма почела као Здружено предузеће „Електросрбија” Краљево – Организација „Електрошумадија” Крагујевац (основана најпре као Градски водовод и осветљење у Крагујев-

ПОГЛЕД НА САБОРНУ ЦРКВУ НИЗ ГЛАВНУ УЛИЦУ 1917. ГОДИНЕ СА УЛИЧНОМ ЕЛЕКТРИЧНОМ РАСВЕТОМ

ДРАГИЋ НИКОЛИЋ – ЛЕГЕНДА ПРЕДУЗЕЋА

Преошле фирму од Краљева

На прослави јубилеја предузећа није заборављен ни некадашњи руководилац, човек који је готово читав свој радни век провео на месту директора овог предузећа и кога, не без разлога, називају „легендом Електрошумадије”. Рођен је у селу надомак Крагујевца у којем је завршио основну школу и гимназију. Дипломирао је на Електротехничком факултету у Београду. Запослио се у „Застава енергетици” као њихов стипендиста и шест година касније прешао у „Електрошумадију” као директор техничког погона. Одласком директора Боре Петровића Николић 1975. године постаје први човек ове фирме. Одмах је схватио да будућност предузећа зависи од стручних кадрова, па је политику фирме преусмерио на стипендирање људи из сопствених редова.

Осамдесете године прошлог века када је он био на челу фирме спадају у златне године „Електрошумадије”, која се са њим на челу сврстала у ред модерних електродистрибуција. Основан је електронски рачунарски центар, уведен систем даљинског управљања, уведена кола за проналажење кварова на мрежи и изграђена но-

цу) и да је под тим називом радила све до 1. фебруара 1954. године.

Решењем Извршног већа СР Србије 30. маја 1963. године долази до реорганизације дистрибутивне мреже на подручју Републике Србије, а електро-предузећа и дистрибутивни погони из Аранђеловца, Тополе, Параћина, Ђуприје, Светозарева и Свилајнца са предузећем „Крагујевац” спајају се у једну организациону целину под називом Предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електрошумадија” са седиштем у нашем граду. Ипак, данас се овај датум не узима за дан фирме јер је менаџмент предузећа деведесетих година решио

ЛЕГЕНДА ФИРМЕ – ДУГОГОДИШЊИ ДИРЕКТОР ДРАГИЋ НИКОЛИЋ

ва пословна зграда у којој је и данас смештено Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије „Центар – Крагујевац”. Такође, подигнуто је и одмаралиште за раднике у Бечићима.

Ипак, остаће упамћен по томе што је нашу „Електрошумадију” која је до тада била интегрисана у „Електросрбију – Краљево” издвојио у самостално предузеће.

Тада, крајем седамдесетих година, био је то храбар пословни, али, пре свега, политички потез. Остао је упамћен, што је данас највећа реткост, као директор који је поштовање стекао не дисциплином, него пре свега добрим међуљудским односима. Имао је огромно поверење у своје раднике и за послене, а и они су њему веровали.

ЧЕЛНИ ЉУДИ ЕД „ШУМАДИЈЕ” И ПД „ЦЕНТАР” НА ОТВАРАЊУ ТРАФО-СТАНИЦЕ У ИЛИЋЕВУ

да крагујевачку електро-дистрибуцију „веже” за Николу Теслу.

Од 1971. године „Електрошумадија” ради у оквиру Здруженог предузећа „Електросрбија” из Краљева, да би седам година касније, највише захваљујући пословној визији и, не заборавимо какво је време тада било, неоспорној политичкој храбрости ондашњег директора Драгића Николић постало самостално. Све остало је историја.

Историја, и то изузетно богата ако се узме у обзир да је прва сијалица на Балкану упаљена баш у Крагујевцу. За оне који воле да сеире над тим чињеницама, није згорег поменути – чак седам година пре Београда.

Селесковићево светско чудо

Прве кораке у електрификацији на овим просторима учинио је Тодор Тоша Селесковић, тадашњи управник Војно-техничког завода, машински инжењер и свестрана личност, који је за по-

ДЕО ИЗЛОЖБЕНЕ ПОСТАВКЕ СТАРИХ СТРУЈОМЕРА И НАЈСТАРИЈИ УРЕЂАЈ

НЕБОЈША ОБРАДОВИЋ, ДИРЕКТОР „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ”

Комбиновани објекат у центру града и рентиранање трећим лицима

Поводом пуштања у рад реконструисаног објекта у Илићеву и јубилеја фирме Небојша Обрадовић, директор „Електрошумадије” огранак Крагујевац (у који такође спадају још и пословнице Рача, Баточина, Лапово и Кнић) истакао је да је ово предузеће, борећи се пуних 50 година са проблемима, израсло у модерно и успешно предузеће које обезбеђује купцима електричну енергију на подручју пет општина на површини од 1.620 километара квадратних, или за 130 насељених места.

По њему, значајна улагања у будућности ове привредне гране треба усмерити на изградњу система за даљинско мерење електричне енергије.

– У блиској будућности сигурност напајања гра-

да електричном енергијом биће обезбеђена изградњом трафостанице у самом градском језгру, рекао је он.

Тај објекат планиран је у близини Улице Николе Пашића на локацији код Топлане. Пошто су градске власти планирале да на том простору подигну велику гаражу, Обрадовић истиче да то ни у ком случају није сметња.

– То би могао да буде комбинован објекат са трафостаницом у приземљу и местима за паркирање на спратовима. Оваква пракса не постоји у Србији, али је у Европи веома честа, напомиње Обрадовић.

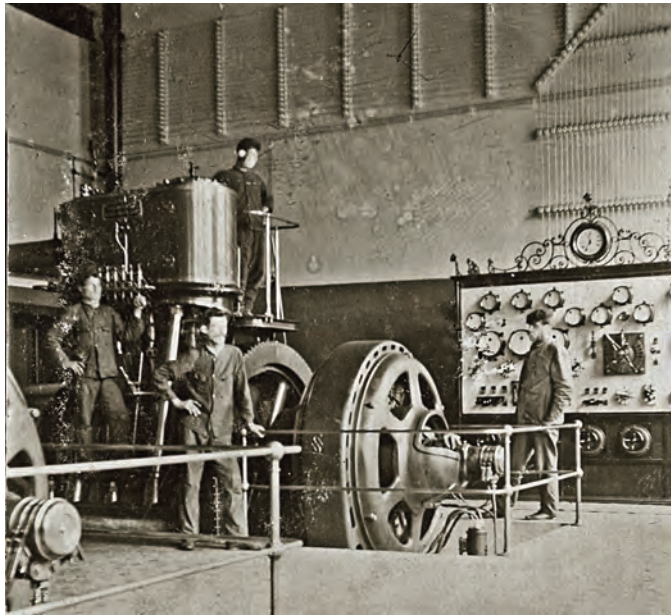
У свом говору поводом свечаности у „Електрошумадији” Обрадовић је нагласио да су за будућност електродистрибуције у нашем региону важне и активности које не спадају у делокруг основних делатности ове фирме, попут оних да се већ постојеће трасе електричних водова искористе за инсталацију телекомуникационих који би се рентирали трећим лицима.

НЕБОЈША ОБРАДОВИЋ, ДИРЕКТОР „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ”

ЕЛЕКТРИЧНА ЦЕНТРАЛА ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА ОКО 1910-14. ГОДИНЕ

КОД ДИЗЕЛ МОТОРА ДИНАМО МАШИНЕ ВТЗ-А 1900 - 1910. ГОДИНЕ

РАДНИЦИ „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ“ У ДИВЉЕМ ПОЉУ

АНЕГДОТЕ ИЗ БОГАТЕ ИСТОРИЈЕ

И после Тита - струја

У Страгарима, осамдесетих година, код једног потрошача радник „Електрошумадије“ открио је крађу струје испод Титове слике. Човек је уградио склопку на зиду помоћу које је крао струју и преко ње окачио слику „највећег сина наших народа и народности“. По дојави контролор Миодраг Јекић, радник Електрошумадије, дошао је у контролу и разговарајући са домаћином наговестио „да му је Тито много леп“ на слици, на шта му домаћин узврати „да је за његово време све постигао у животу“ и да не сме нико „слику да му дира“. Након испијене кафе контролор је наводно случајно руком закачио Титову слику која је спала са зида и тако је откривена крађа струје „под заштитом лика и дела друга Тита“.

За време посете Тита Крагујевцу, 1978. године, тадашњи председник Југославије био је смештен у хотелу „Шумарице“. Објект је имао напајање са две стране, кабловско и ваздушно, а радници „Електрошумадије“, злу

не требало, били су у трећем кругу обезбеђења. Изненада – струја је нестала, што нико у хотелу, на сву срећу, није ни приметио јер је истог момента прорадио агрегат. У питању није била саботажа, како је касније тврђено, него је кратак спој, веровали или не, направио фазан који је у мраку налетео на далековод и прекинуо напајање струјом.

Недавно су колеге наших „електрошумадинаца“ из Пожаревца спасиле живот крадљивцу струје. Током редовне контроле у једном селу у близини овог града констатована је неовлашћена потрошња и када су радници „Електромораве“ то саопштили „савесном домаћину“ њему је нагло позлило и на месту се срушио. Један од контролора, који је недавно имао инфаркт, препознао је симптоме и док је његов колега звао Хитну помоћ он је реанимирао „врлог потрошача“ и дао му нитроглицерин који због свог здравственог стања увек носи са собом на терен. Када је Хитна помоћ стигла крадљивац струје био је већ у свесном стању и пребачен је у болницу на даље лечење. Срећа у несрећи.

требе војне фабрике 1884. године инсталирао централу са динамо машином јачине пет коњских снага и капацитетом од 30 сијалица. О електричном осветљењу, не код нас него у Европи, говорило се као о „светском чуду“, а први пут је јавно демонстрирано само две године раније на светској изложби у Паризу.

Први помен електрификације крагујевачке вароши забележен је 1910. године у извештају шефа грађевинског одељења општине Крагујевац који је штампан у књизи „За унапређење града“. Усвајањем буџета за 1912. године председник општине Јовановић, осим постављања додатних уличних фењера и лампи планира и електрификацију, односно, како је то тада названо „боље и савременије осветљење вароши“, до кога, на жалост, није дошло због ратова од 1912. до 1918. године.

У току Првог светског рата окупационе власти у граду су монтирале малу електричну централу од 80 коњских снага која је била смештена у центру града. Након ослобођења 1920. године на рачун ратне репарације општинска управа добија један локомобил (електричну централу са генератором) и монтирала је на месту где ја данас „Заставин“ солитер. Ово није могло да задовољи снабдевање ни језгра града, а камоли периферије, па општинска управа, такође на рачун ратне репарације, из Немачке набавља још једну централу на парни погон која је била смештена у општинској шупи.

Средином двадесетих град се снабдева струјом и из Војне фабрике, а касније инжењер Драгомир Јовановић, професор Универзитета из Београда, прави план нове електричне централи подигнута је годину дана касније на обали Лепнице код ондашње кафане „Балкан“. Број претплата је стално растао, тако да их је 1932. године било 3.420, а слично као и данас цене струје су стално расле. Посто-

јале су посебне тарифе за кафане и радње, радње са становима, државна надлештва и установе, приватно становање, радничку насео-

бину (Колонија), за утрошак струје за грејање и кување по кућама, индустријске сврхе и погон мотора, биоскопе и фризере.

МЕСТО НА КОЈЕМ ЈЕ БИЛА ЕЛЕКТРИЧНА ЦЕНТРАЛА 1936. ГОДИНЕ

НЕКАД И САД

Пребацили 100.000 потрошача

До 1944. године месечна потрошња електричне енергије износила је 60.000 киловат сати. У 1956. години месечна потрошња се повећала 10 пута и износила 600.000 киловат сати. У 1958. месечна потрошња достиже цифру од 1.030.000 киловат сати.

По ослобођењу 1944. године град је имао „целих“ 2.800 претплата, а већ 1958. године та цифра је нарасла на 11.000. Крајем 1944. град је имао 6 ТС (трафо станица), а крајем 1958. 24 исте.

- 1944. високи напон - 8 км
- 1958. високи напон - 25,5 км
- 1944. Н.Н. (нисконапонска) мрежа 62 км
- 1958. Н.Н. мрежа преко 100 км

А, данас: „Електрошумадија“ је предузеће са 434 запослена. На дан јубилеја фирме број купаца износио је 103.438, дужина водова (надземних и подземних) износи 1.362 километра који су „покривени“ са 1.085 трафо страница.

Далековод Крагујевац – Чачак пуштен је у рад 1932. године, а друштво „Јелица“ се интегрише у А. Д. „Макиш“ из Београда. Овај трговачко-индустријско банкарски концерн имао је у свом власништву и рудник угља у Јунковцима. Електрична централа у Крагујевцу, према подацима из 1937. године, имала је 10 радника: једно административно лице, техничара, шест квалификованих и два неквалификована радника и после десетогодишњег коришћења концесија деоничарских друштава „Јелица“ и „Макиш“ прешла је у власништво Градског поглаварства.

■ Штедели смо и онда

До почетка Другог светског рата у нашем региону електрифицирано је седам насеља, сем Крагујевца (1920.) још и Лапово (1922.), Рача (1926.), Баточина (1929), Кнић и Равни гај, као и Станово (1939.), као и петнаестак домаћинстава у селу Вучковица.

После рата затечено стање електроенергетских објеката било је веома лоше. Далеководи према Чачку и Вреоцима били су оштећени, па се Крагујевац у 1944. и 1945. године струјом снабдевао искључиво из градске електричне централи која је 1948. године демонтирана и пренета у Приштину. Још 1945. године основана је Електрично предузеће Србије (ЕПС) које преузима експлоатацију свих електроенергетских објеката на територији наше општине.

УЛИЧНА ГАСНА ЛАМПА У ЦЕНТРУ ГРАДА

ПОМОЋ ПРИ ИЗРАДИ МОНОГРАФИЈЕ

Документа, фотографије, сећања...

У припреми је монографија у којој ће бити написана не само полувековна историја „Електрошумадије“, већ и читавих 13 деценија електрификације Крагујевца и нашег региона. Овај значајан датум обележиће се наредне године у знак сећања на 1884. годину када је у Чаурници тадашњег Војно-техничког завода почела прва примена динамо-осветљења и засветлела прва сијалица. Тадашњи управник завода Тодор Тоша Селесковић инсталирао је „Шукертову централу“ у Војној фабрици, а промоцији овог „светлећег чуда“ присуствовали су лично краљ Милан Обреновић и краљица Наталија.

У крагујевачкој „Електрошумадији“ већ је организован уређивачки одбор и редакција монографије чији чланови апелују на све грађане, старе раднике фирме, потомке њихових запослених и све оне који имају било каква интересантна документа, фотографију или грађу која би се могла искористити за израду ове значајне књиге за развој нашег града да контактирају новинара и публицисту Тому Тодоровића на телефон 064-834-2336, који ће потенцијалну грађу скенирати и вратити је власницима.

На одржавању електричне мреже те године радило је 29 радника. Почетком 1947. године долази до реорганизације електропривреде Србије. Решењем републичке владе оснива се „Шумадијско електрично предузеће“ са седиштем у Крагујевцу и пословницом у Тополи. После рата долази и планска електрификација привреде као и села, а по први (на жалост не и последњи) пут 1949. године јавља се и (не)популарна „штедња струје“ у Крагујевцу.

Као што и доликује за јубилеј у централној пословној згради „Електрошумадије“ уприличена је и пригодна изложба старих струјомера. Најстарији експонат из потставке, монофазно бројило електричне енергије „Аег – Берлин“ потиче из 1932. године (тада је постављено на мрежу) и било је уграђено у кући чувеног доктора Костића из Винограда. Радило је све до 1996. године када је објект порушен. У међуратном периоду највећи снабдевачи овдашњег тржишта струјомерима били су немачки произвођачи, попут „Сименса“, а у послератном периоду јављају се и екзотични примерци попут бугарских апарата. На прве, „наше“ производе овог типа из крањске „Искре“ морало се сачекати до почетка педесетих година.

Зоран МИШИЋ

КАТАРИНА БОГДАНОВИЋ, ЖИВОТ И РАД У КРАГУЈЕВЦУ ОД 1932 ДО 1941. ГОДИНЕ

Професор, писац и левичар, али никада у партији

Од када је 1932. године постављена за директорку Женске гимназије, Катарина Богдановић остала је у Крагујевцу све до смрти 1969. Била је изразити левичар, писала песме, есеје и критике, активно учествовала у друштвеном животу града и пре и после рата

Пише: Горан Милосављевић,
историчар - архивиста

Тридесете године 20. века у Европи представљају време великих и до крви супротстављених идеологија, време које је само по себи подразумевало сврставање човека, његово укључивање у разне политичке токове, догађаје и организације. Уколико се појединац не би сам сврстао, онда би га други, сходно његовом понашању и јавном деловању, смештали у одговарајуће оквире. Ни историографија није била увек праведна према њима. Настајући касније, са често подворничком улогом према актуелним режимима, она је неретко гледала на те људе очима свог времена, правећи исхитрене закључке.

У деценији која је предходила Другом светском рату Крагујевац није бројао више од тридесет хиљада душа, али је имао ту привилегију да у њему живе и раде знамените личности попут Зарије Вукићевића, Драгољуба Милованића Бене, Душана Триповића, Милоја Павловића, Катарине Богдановић и других. Њихове бројне активности и јавно деловање, нарочито када су у питању Милоје Павловић и Катарина Богдановић, не могу их сврстати у уске партијске или неке друге шаблоне, већ у ред врхних интелектуалаца који су увек ишли испред свог времена. Ови људи су својим радом превазилазили дневно-политичке и паланчке оквире. Присутствовали су сваком јавном догађају у граду: подизању Споменика палим Шумадинцима (1932),

прослави Стогодишњице гимназије (1933), отварању Градског позоришта (1935) итд. Били су директори највећих школских установа и чланови разних удружења, једном речју носиоци целокупног културног и друштвеног живота Крагујевца и Шумадије.

■ Прва жена филозоф у Србији

Катарина Богдановић, једина жена међу њима, рођена је 14. новембра 1885. године у славонском селу Трпињи код Вуковара, где је завршила основну школу. Вишу женску школу учила је у Београду, а учитељску у Карловцу. Кратко је службовала у Тузли, а затим је уписала Филозофски факултет у Београду, на коме је дипломирала 1910. године. У Смедереву је радила као професор приватне женске гимназије и после две године отишла у Француску ради даљих студија у Греноблу и Паризу.

На позив Министарства просвете Краљевине Србије вратила се у Београд 1913. и у Другој женској гимназији радила све до 1928. године. Према властитом признању, тада је направила фаталну грешку која ће је, зарад чиновничке, стајати књижевне каријере: прихватила је постављење за директорку Женске гимназије у Нишу. После четири године (1932) дошла је на место директорке Женске гимназије у Крагујевцу и на тој дужности остала све до пензионисања 1940. године.

Катарина је била прва жена-филозоф у Србији и прва жена која је написала један средњошколски уџбеник (Теорија књижевности). Узори су јој били славни филозофи Артур Шопенхауер и Фридрих Ниче. Борила се за женска и радничка права у време када је то било незамисливо. Дописивала се са аустријским лекаром и психијатром Алфредом Адлером и под његовим утицајем писала огледе из индивидуалне психологије и психоанализе. У Риму је учествовала на Међународном конгресу жена, а у Лондону на конференцији Лиге народа. У Њујорку је обилазила музеје и библиотеке и своје утиске бележила у дневнику. Писала је песме, есеје и критике и сарађивала са Српским књижевним гласником, Гласником професорског друштва и Просветним гласником.

КАТАРИНА БОГДАНОВИЋ 1932. ГОДИНЕ КАДА ЈЕ ДОШЛА НА МЕСТО ДИРЕКТОРА ЖЕНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Катарина је изузетно ценила своје београдске професоре Јована Скерлића, Богдана и Павла Поповића и Брану Петронијевића. Дружила се са Владиславом Петковићем Дисом, Исидором Секулић и Јашом Продановићем. Двдесетих година прошлог века деловала је као секретар и активисткиња Савеза рада у Београду на чијем се челу налазио др Драгољуб Јовановић. Била је функционер и члан и многих друштава и удружења, између осталих, и париског студентског Удружења социјалиста и анархиста. Иако поносна на своја левичарска уверења, никада није формално приступила партији.

Начин живота у Нишу није одговарао сензибилитету Катарине Богдановић. Живећи повучено, није се осећала пријатно у месту у коме су, по њеним речима, „главни ток јавном животу давале кафане“. По доласку у Крагујевац, позвала је рођену сестру и њену децу да јој се придруже, па тако више није била усамљена. Колегијум Женске гимназије у којој је била директор био је много већи него у Нишу и за њу интересантнији. Док је службовала у Крагујевцу Катарина је често путовала. Учествовала је на Конгресу за морално васпитање у Кракову (1934) и успут посетила Праг и Варшаву. Присутствовала је Олимпијским играма у Берлину (1936) и том приликом обишла немачке градове Дрезден, Нирнберг и Минхен. Два пута је ишла у Париз, једном 1937. на Интернационалну изложбу и други пут 1939. године. Исте године је на Конгресу за морално васпитање у Кракову (1934) и успут посетила Праг и Варшаву. Присутствовала је Олимпијским играма у Берлину (1936) и том приликом обишла немачке градове Дрезден, Нирнберг и Минхен. Два пута је ишла у Париз, једном 1937. на Интернационалну изложбу и други пут 1939. године. Исте годи-

ствовала је на Конгресу за морално васпитање у Кракову (1934) и успут посетила Праг и Варшаву. Присутствовала је Олимпијским играма у Берлину (1936) и том приликом обишла немачке градове Дрезден, Нирнберг и Минхен. Два пута је ишла у Париз, једном 1937. на Интернационалну изложбу и други пут 1939. године. Исте годи-

ловићем, Михаилом Ивешаом и Николом Николићем. Адвокат Милорад Милић био је председник, док је она била члан и потпредседник Француског клуба који је имао богату библиотеку и примао француске новине и часописе. Пензионисана је средином 1940. године под изговором да је „левичарски настројена“ и да јој се за то „не може поверити васпитање женске омладине“, што је наглашено у поверљивом акту.

Последице левичарског деловања Катарина је осетила у време окупације, када је у новембру 1941. године завршила у затвору преког суда. Испитивање је вршио командант Петог добровољачког одреда Марисав Петровић који јој је претио бањичким логором и стрељањем. Међутим, предстојник (шеф) Градске полиције у Крагујевцу и командант Службе рада Симеон Керчеки донео је одлуку да се Катарина пусти на слободу, пошто га је предходно адвокат Душан Јанићијевић обавестио да она школује сестину децу и да јој због тога треба поштедети живот.

Након ослобођења, Катарина је била председник Антифашистичког фронта жена. Уређивала је часопис „Наша стварност“, писала чланке на актуелне теме и држала предавања о великим светским писцима и о земљама и градовима које је посетила. За свој рад је међу првима добила Диплому почасног грађанина Крагујевца, а поред Ордена Светог Саве (из међуратног периода) носила је и Орден рада другог реда (из 1958). Преминула је 2. марта 1969. године у Крагујевцу. У Историјском архиву Шумадије чува се њен лични фонд, док је Милан Николић 1986. године приредио књигу „Катарина Богдановић, Изабрани живот“ и у њој објавио највећи део њених дневника, есеја, студија и критика.

КАТАРИНА БОГДАНОВИЋ (У СРЕДИНИ, ЧЕТВРТА С ЛЕВА) СА ПРОФЕСОРИМА И УЧЕНИЦИМА ЖЕНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ 1940.

КАТАРИНА БОГДАНОВИЋ (ЈЕДИНА ЖЕНА НА СЛИЦИ) НА КОНФЕРЕНЦИЈИ ДИРЕКТОРА ШКОЛА ДУНАВСКОГ БАНОВИНЕ У НОВОМ САДУ 1935.

не је путовала преко Атлантика, али је предходно обишла Швајцарску, боравећи неколико дана у Женеву и Цириху. По доласку у Америку, месец дана је провела у Њујорку, а посетила је и Вашингтон.

■ У затвору преког суда 1941.

Према властитом признању, Катарина се у Крагујевцу највише дружила са левичарима Милорадом Милићем, Драгишом Михаи-

КОЛЕГИЈУМ ЖЕНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ 1937 – 1938. (КАТАРИНА СЕДИ, У ПРВОМ РЕДУ, ПЕТА С ЛЕВА)

ЈАВНИ СКУП У КРАГУЈЕВЦУ 1940. (КАТАРИНА У СРЕДИНИ, СА КЊИГОМ ПОД МИШКОМ)

РАЗГОВОР СА ПИСЦЕМ: НЕНАД ГАЈИЋ

Стазама словенске митологије

Желео сам да направим целину од бројних народних прича и песама, да спојим те фрагменте у облик какав су некада могли имати. Мислим да је то велико благо, а тако мало познато, и нисам се либио да га пренесем што верније, мењајући само онолико колико је било неопходно, каже Ненад Гајић о свом првом роману

Разговарао Мирослав Чер

Авантура Сенке, Жарка, Милоша, Вука и Марене нови је роман Ненада Гајића, који је након неколико месеци од издавања доживео и своје друго издање. Роман „Бајка над бајкама - Сенка у тами“, први је део замишљене авантуристичко-фантастичне трилогије настале на предлошку мотива из словенске митологије.

Гајић је, иначе, аутор бестселера „Словенска митологија“, свеобухватне илустроване књиге енциклопедијског типа која је објављена у издању „Лагуна“ 2011. године.

- Поново сам прешао исти пута, али сад другим стазама. Читаоцу остављам да изабере начин на који ће прећи овај пут. Може користити „Словенску митологију“ као својеврсни лексикон у коме ће наћи детаљна објашњења, или је консултовати тек повремено, или је потпуно игнорисати и заронити у „Мрачну ноћ“ нове проповести, објашњава наш саговорник.

Гајић је факултет завршио у Крагујевцу, мастер студије у Београду, а докторира у Новом Саду. Немирна природа вукла га је да проба још много тога: најдуже је био музичар (гитариста, певач и текстописац бенда с којим је објавио два албума), да би се затим опробао и као банкар, менаџер, приватни предузетник, произвођач рачунарске опреме, програмер, уредник телевизијске емисије, аутор друштвених игара... Писање сматра својом истинском профе-

„Словенски митови су оно што је у позадини свега, оно што обликује и даје пуноћу фантазијском свету кроз који се јунаци крећу. Због свега тога, књига и јесте посвећена „безименим певачима и приповедачима чије речи беху моји путокази“

сијом и животним путем, а науку омиљеним хобијем. Уз кревет држи спакован кофер и увек је спреман да пође на пут по свету у потрази за новим сазнањима и инспирацијом.

Да ли Вас је изненадила популарност прве књиге „Словенска митологија“?

- Заправо, јесте! Наравно да сам очекивао изврстан успех, након седам година уложеног у истраживање и писање и остале припреме те књиге. Али успех „Митологије“ је у нашим главама (мислим на разговор са директором „Лагуна“ пре изласка књиге) био другачије дефинисан: очекивали смо да ће се тако педантно изражена и луксузно опремљена књига продавати дуго и у континуитету, али смо прилично потценили интересовање које ће она изазвати. Пажљиво смо одмеравали тираж првог издања, а у друго се ипак ушло неколико недеља по изласку књиге.

Није ли чудно што и данас људи мало знају о словенској митологији? Свако може набројати бар пет римских и грчких

још један корак у смеру упознавања људи са предањима и традицијом, али на један забаван и узбудљив начин – ово, чини ми се, једино даје истинске резултате.

Зашто сви словенски народи немају исте митове, већ се они разликују од границе од границе? Понекад чак ни имена богова нису иста.

- Те варијације у именима старих богова заправо је веома лако разумети када се узме у обзир да су нама позната имена бележили углавном странци, хроничари друге вере. А како се, према древним веровањима, помоћ од божанства може затражити само ако се познаје његово име, вероватно је већина варијација у именима настала смишљеном подвалом локалног становништва, које је чувало божанска имена од дошљака, иако извесно има и најобичнијих грешака у записивању. Митови се мењају, временом и препричавањем, ипак, основ остаје исти, и ја сам покушавао да такве ствари, заједничке, забележим у својим књигама и тако их пренесем даље.

могли имати. Мислим да је то велико благо, а тако мало познато, и нисам се либио да га пренесем што верније, мењајући само онолико колико је било неопходно. Словенски митови су оно што је у позадини свега, оно што обликује и даје пуноћу фантазијском свету кроз који се јунаци крећу. Због свега тога, књига и јесте посвећена „безименим певачима и приповедачима чије речи беху моји путокази“.

Роман „Бајка над бајкама“ подједнако је занимљив и деци и одраслима. Које сте га ви првенствено наменили?

- Мислим првенствено одраслима, јер се некако према годинама убрајам у ту групацију. Када пишем, трудим се да написано буде занимљиво мени, да приповедање садржи више слојева, да не „цензуришем“ речник јунака по сваку цену, и не спуштам ниво нарације како бих га прилагодио деци. А опет, видим да и млађа публика са задовољством чита „Бајку“. Можда не разумеју баш све, али свакако уживају у епским јунацима, фантастичним окршајима и митским

„Видим да и млађа публика са задовољством чита „Бајку“. Можда не разумеју баш све, али свакако уживају у епским јунацима, фантастичним окршајима и митским бићима попут вампира, вила, вештица

бићима попут вампира, вила, вештица. И задовољан сам. Такви млади читаоци ће у неком каснијем периоду поново прочитати књигу и изнова се изненадити стварима које су им промакле из прве.

„Сенка у тами“ је тек први део ове трилогије, када читаоци могу да очекују наставак приче о Сенки, Жарку, Милошу, Вуку и Марени?

- Тешко је тачно рећи, али неки оквирни план је да наставити излазе на годину дана. Надам да ће комплетна приповест бити завршена за мање од две године. А како је „Бајка над бајкама: Сенка у тами“ већ у другом издању, дакле књига која се чита и тражи, вероватно ће тако и бити.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ

Ремек дело Џејн Остин

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Потребно је да у петак, 17. октобра, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете роман „Ема“, Џејн Остин. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тржном центру „Плаза“.

Ема је паметна, лепа, богата и помало размажена. Сама је и савршено задовољна својим животом - нимало не осећа потребу да воли и буде вољена. Иако је имуна на мушки шарм, ништа је не увесељава више него да се петља у љубавни живот других људи. Оглушивши се о упозорења свог доброг пријатеља, Ема одлучује да се бави проводацијама: одређује себи задатак да својој штићеници, љупкој Харијети, пронађе драгог.

Нажалост, Ема не увиђа да јој то баш и не иде од руке, те више пута доводи Харијету у заблуду. Због такве једне омашке, сирота ће се штићеница разболети због љубави, а Ема и не слуги да се и сама може обрести у мрежи коју тако пажљиво плете другима.

Ремек дело Џејн Остин о страсти, љубави и неспоразумима који настају када се мешамо у туђе животе. Иначе, овај класик је до сада чак пет пута преточен у филм. Најпре 1932. године са Мари Дреслер и Џин Хершолт, 1972. снима се телевизијска верзија, а 1995. године тинејџерски „Клулес“. Филмско остварење са Гвинет Палтроу и Џеремијем Нортаном снимљено је 1996. године, а постоји и ТВ драма из исте године са Кејт Бекинсејл.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ

Јунаци великог срца

Група деце и младих људи креће у авантуру, и на свом путу среће задивљујуће јунаке и пределе. Необична дружина, окуљена низом наизглед случајних догађаја, постепено открива да није све онако као што изгледа. Слепа девојчица, мегданџија, чобанин и хроми лопов, у трци за голе животе, пробијаће се кроз живописни свет митских бића и заборављених градова, док њиховим корацима као да управљају древни словенски богови. Јесу ли јунаци тек марионете младе и заводљиве вештице, вођене сопственим скривеним мотивима, или у позадини свега заиста вребају ужасне мрачне силе из неизмерне дубине времена?

Два читаоца „Крагујевачких“, добиће књигу „Бајка над бајкама - Сенка у тами“, аутора Ненада Гајића, а потребно је да у петак, 18. октобра, позовете 333 116, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

Овај Гајићев роман настао је према мотивима бајки и песама на којима су одрасле генерације. Велика сага у којој се преплићу загонетке, мистерије, борбе и изненађујући обрти кроз фантастичне догађаје с неизвесним исходом, у свету који настају задивљујући и неустрашиви јунаци великог срца.

Илустрације делова књиге урадио је Душан Марковић, док испред сваког поглавља стоји вињета Зорана Миленковића, уметника чији је рад искоришћен и за корице „Словенске митологије“. Мапу је израдио и калиграфски исписао Иван Настић. За овај епски роман урађен је чак и видео трејлер.

ИЗЛОЖБА ДУШАНА ОТАШЕВИЋА

Три најновија рада

Академик Душан Оташевић представиће десетак објеката на својој првој самосталној изложби у Крагујевцу. Његов најновији рад носи наслов „Киша у Крагујевцу“

На својој првој самосталној изложби у Крагујевцу, у галерији „Рима“, у петак, у 19 часова, академик Душан Оташевић представиће се са десетак објеката - слика од којих три најновија рада први пут приказује јавности („Киша у Крагујевцу“, „Кишни лептир I и II“), док је рад инспирисан Николом Теслом позајмљен из Српске

иронични и увек духовити коментар на традицију и садашњи тренутак. Оташевић је још шездесетих и седамдесетих година прошлог века учрпао своје место у српској историји уметности, најпре као пионир домаћег поп-арта, а потом и као један од првих представника постмодерне. Током своје, скоро пола века дуге уметничке каријере одржао је преко тридесет самосталних изложби и добио најзначајнија признања из области ликовног стваралаштва.

Ова крагујевачка поставка део је програма овогодишњих Октобарских свечаности и трајаће до 2. новембра.

У каталогу изложбе Невена Мартиновић, историчарка уметности, наводи да сваки предмет који изађе из уметничке радионице Душана Оташевића буди врсту инфантилне радозналости. Његови

меравају на играчке из раног детињства. Сваки рад има јасно дефинисан наслов који игра активну улогу у одгонетању његовог смисла, због чега се испрва чини да је сасвим јасно „о чему се ради“. Међутим, у пажљивијем посматрању склопова те „играчке за одрасле“ најчешће се нађемо у лавиринту значењских слојева, пошто је код Оташевића „уметничко искуство стечено приликом изведби сваког рада наталожено при концептуализацији новог“. Стога и свака његова изложба отвара могућност да се говори о његовом целомитом стваралачком путу, сада већ скоро пола века дугом, појашњава Невена Мартиновић.

Душан Оташевић рођен је у Београду 1940. године. Дипломирао је на Академији ликовних уметности у Београду 1966. године, у класи професорке Љубице Сокић. Члан је УЛУС-а од 1967. Предавао је на Академији лепих уметности. За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је пре десет година, а за редовног 2009. године. Управник је Галерије САНУ-а.

Приредио је преко тридесет самосталних изложби и учествовао на многобројним колективним изложбама у земљи и иностранству. У Музеју савремене уметности у Београду приређена му је велика ретроспектива 2003. године. Добитник је значајних награда и признања: Политикине награде из Фонда „Владислав Рибникар“, награде из фонда „Ивана Табаковића“, награде за сликарство Октобарског салона, награде града Чачка на 18. Меморијалу Надежде Петровић, награде „Мића Поповић“, награде УЛУС-а, награде „Сава Шумановић“, награде „Милан Коњовић“.

радови су на први поглед јасни, забавни и лако везују пажњу. У њима се појављују препознатљиви и устаљени графички симболи за људе, предмете и појаве.

- Оташевић своје предмете - слике склапа од изрезаних и офарбаних дрвених летвица тако да се асоцијације готово моментално ус-

академије наука и уметности. Радови, које Оташевић занатском вештином прави од бојених дрвених елемената, користе теме и личности из историје (Вук Караџић, Никола Тесла, Казимир Малевич) и прерађује их новим садржајима и контекстима, остављајући сопствени, најчешће

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „ДА ИСТИНУЈЕМО У ЉУБАВИ“

Богословски дијалог две цркве

У Духовном центру Богословије „Свети Јован Златоусти“ (зграда физкултурне сале у изградњи) у четвртак, 17. октобра, у 19 часова биће представљена нова књига протођакон Златко Матића „Да истинујемо у љубави“, коју је објавио Одбор за просвету и културу Епархије Браничевске. Књига представља преглед досадашњег званичног богословског дијалога Православне и Римске Католичке Цркве.

- Екуменска питања су, дакле, изгубила своју драж. Врло често је то последица празнице, настале у катихезама и проповедима. Многи не знају ништа о католичкој или протестантској догматици или о разликама међу њима. Често имају тек површно или фрагментарно знање, до кога долазе путем средстава друштвене комуникације - ове речи великог екуменског прегаоца, кардинала В. Каспера, могу се проширити и на ситуацију у православљу. Непознавање других (хришћана) и

другачијих (теолошких и еклесијалних заједница) достиже неслушене размере, што ипак не спречава многе чланове наше црквене заједнице да, упркос незнању, злонамерно критикују и заузимају одлучне богословске ставове управо о друг(ачиј)им хришћанима. Ситуација постаје још тежа онда када се оштрица критике пренесе и на оне који те „друге“ хришћане познају и са њима комуницирају, воде дијалог, овим коментаром протођакон Златко Матић отвара расправу о различитим ставовима хришћана.

На промоцији о овој контраверзној теми која производи многе сукобе међу верујућим хришћанима говориће аутор књиге протођакон Златко Матић, иначе доцент на Богословском факултету, протојереј Вукашин Милићевић, асистент на Богословском факултету и г. Владан Костадиновић, професор Црквене историје у Богословији „Свети Јован Златоусти“.

ПРЕМИЈЕРА СЕРИЈЕ „РАВНА ГОРА“

Сага о Таралићима

У оквиру Октобарских свечаности, крагујевачка публика ће, пре него што почне емитовање на Радио телевизији Србије, премијерно моћи да погледа прву епизоду серије „Равна Гора“, Радоша Бајића. Премијера прве епизоде заказана је за недељу, 20. октобар, у 20 часова, у бископу „Синеплекс“, у ТЦ „Плаза“.

У десет једносатних епизода гледаоци ће пратити породичну трагедију фамилије Таралић која у историјским гибањима почетком Другог светског рата проживљава

одлазак деце у рат, поделу породице на партизанае и четнике, издају, бол и страдање.

Комбинацију прича о историјским личностима попут Драже Михајловића, генерала Бривоја Мирковића, краља Петра Другог, Милана Недића, Димитрија Љотића, Јосипа Броза Тита и многих других са члановима породице Таралић, гледаоцима ће пренети Небојша Глоговац, Радко Полић, Драган Бјелогрић, Рале Миленко-

вић, Лазар Ристовски, Милош Биковић, Јелена Жигон и многи други.

Аутор серије Радош Бајић сценарио је писао три и по године, док снимање је трајало више од годину дана. Приликом писања серија, аутор је консултовао велики број историчара који су му помогли да развеје мистерију која је постојала око појединих личности и догађаја. У серији учествује више од 80 ликова и неколико стотина статиста.

Поклањамо
2x2
карте за
Кидс Фест

„КИДС ФЕСТ“ НАГРАЂУЈЕ

Карте за најбрже

Девети дечији филмски фестивал „Кидс фест“ је у току и трајаће до 20. октобра, а најбоља остварења кинематографије за децу синхронизована су на српски језик. „Крагујевачке новине“ у сарадњи са „Кидс фестом“ најбржим читаоцима поделиће десет пута по две карте за најубудљивије филмове овог викенда.

Они који позову данас (четвртак), 034 333 116, после 10 часова, моћи ће да погледају неки од следећих филмова:

Петак 18. октобар,
18 часова

Господин Месец

Синхронизовано,
препоручени узраст: 5+

Досађујући се, господин Месец на репу звезде падалице стиже на планету Земљу. Уживао је у истраживању нове планете, створенима, чудима и местима на њој. Али, није све баш сјајно – његово одсуство са неба узроковало је да ниједно дете на свету не може да заспи. Пошто га је председник пронашао, удружују се и смишљају план да господина Месеца врате на небо.

„Господин Месец“ обишао је велики број светских филмских фестивала посвећених кинематографији за децу и освојио бројне награде. Овај филм, заснован на истоименом светском бестселеру, је фантазија за децу у стилу култних филмова за одрасле – „Едварда Мака-зороку“, „Пановог лавиринга“, и остварења Терија Гилијама.

Субота 19. октобар,
12.15 часова

Коњ на балкону

Титловано, препоручени
узраст: 7+

Мика и Дана су веома различити, али постају пријатељи. Њихови животи потпуно ће бити промењени када једне зимске ноћи на комшијском балкону открију коња. Они крећу у низ лудих авантура како би спасили коња пре него што буде касно. „Коњ на балкону“ је забава спакована у филм који охрабрује децу да шире своје видике, истражују, прихватају необичне ствари, и постављају питања, а одрасле учи да размисле пре него што на ова питања одговоре.

Субота 19. октобар,
17.30 часова

Храбри аутић Плоди

Синхронизовано,
препоручени узраст: 4+

Плоди је полицијски ауто, задужен да чува ред у свом граду. Сада ће добити задатак који је од свих – да заштити нову атракцију парка природе, маму орла ретке врсте и њено јаје. Ствари

се компликују када две шармантне жене лопови украду маму орла, а у једну од крадљивица се залуби полицајац Ричард.

Ово је већ други филм о авантурама храброг полицијског ауто Плодија, Фолксвагенове „бубе“ која решава замршене полицијске случајеве. Плоди је полицајац каквог свако жели да познаје – заштитник слабијих, пријатељски расположен према свима.

Недеља, 20. октобар,
11 часова

Носорог Ото

Синхронизовано,
препоручени узраст: 4+

Топер је оптимистичан дечак који има веома бујну машту. Такође, Топер је залубљен у Чилу, али она мисли да је Топер лудак. Једног дана, Топер пронађе оловку и њоме нацрта носорога, који оживи! Овај догађај мења све. Убрзо схватају да чување пријатељског, али прождрљивог носорога није нимало лако... и то је само почетак једне невероватне авантуре! Носорог Ото не може бити савршен рођендански поклон, али свакако може да продума Топерову дневну рутину у мирном селу поред мора.

Недеља, 20. октобар,
14.30 часова

Витез Растии

Синхронизовано,
препоручени узраст: 4+

Витез је у авантури свог живота - само што се испунио његов сан да освоји велики турнир, лажно је оптужен за крађу. Лишен витешке части и двора, он покушава да се искупи и поврати срце своје девојке. Може ли победити злог принца и сачувати своје царство?

„Витез Растии“ је занимљива комбинација средњег века, приче о рециклирању и необичних ликова. Уз много хумора бави се темама као што су пријатељство и храброст.

ЈОАКИМИНТЕРФЕСТ - „ЖИВЕТИ СА ДРУГИМА“

Награђени, утисци, коментари

По осми пут спустила се завеса на „Јоакиминтерфест“, који је ове године окупио осам представа из шест земаља (Немачка, Србија, Косово, Република Српска, Словенија и Босна и Херцеговина), које је одабрао селектор фестивала Горан Цветковић. Крагујевачка публика је за девет дана фестивала могла да види одличне глумачке бравуре, али и снажна редитељска имена. По оцени жирија, најбоља је представа „Гребање“, а публика је своју наклоност поклонила комаду „Елијахова столица“

Припремили Мирослав Чер и Зоран Мишић

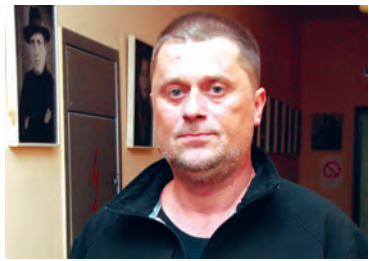

ГОРАН МАРКОВИЋ НА ОТВАРАЊУ ФЕСТИВАЛА

Позориште ће опстати

- Шта ће опстати од дојучерашњег света? Неће остати много тога, али позориште сигурно неће умрети. Можда неће постојати театри, можда ће позоришни догађаји бити сматрани неважним или нечим полулегалним, можда ће представе бити игране пред шашицом људи негде на некој пољани, без декора, са позадином која ће личити оној у раном грчком античком театру када су се комади играли поред мора, без сцене, са крајоликом у позадини који су сачињавале само две боје – површина мора и небо.

Зашто сам уверен у то? Зато што је позориште уткано у срж човековог односа према свету и ономе што га у њему угрожава. Позориште је прибежиште, последња одбрана пред нељудским. Њему, као што рекох, не треба ништа да би постојало, само неколико људи који верују у њега и још неколико људи који то посматрају. Баш због те чистоће и тог минимализма, позориште ће опстати. Упркос свему, рекао је Марковић, прославивши фестивал отвореним.

АНДРАШ УРБАН, ПО ПРВИ ПУТ У КРАГУЈЕВЦУ

Снажан и квалитетан фестивал

Вишеструки победник крагујевачких позоришних фестивала „Јоакимфеста“ и „Интерфеста“ са представама „Бановић Страхина“ (Суботица), „Ожалошћена породица“ (Ниш), „Мара д Сад“

(Новосадско позориште) Андраш Урбан по први пут је у Крагујевцу.

- Увек сам имао неке neodложне обавезе, али сам сада помислио да стварно није у реду да се не појавим на фестивалу у Крагујевцу. Но, ако и није било мене, било је мојих представа - то је најважније, каже Урбан.

Овогодишњи фестивал проценује на основу његовог репертоара и селекције.

- Гледајући репертоар овогодишњег ЈоакиминтерФеста, очигледно је да је то, баш снажан, добар и квалитетан фестивал. Познат је концепт селектора Цветковића који инсистира на томе да се на оваквим манифестацијама „окупе“ само ангажоване представе. По мени, то и јесте сврха позоришта јер оно мора бити савремено, да се бави оним проблемима и питањима која нас се тичу, те је само по себи друштвени чин и друштвена акција, па је самим тим ангажовано. Ако није тако, и ако није позориште било „отцепљено“ од стварности, оно и не би било право позориште. Оно мора увек да делује против или за одређену стварност, сматра он.

АЛЕКСАНДАР СТОЈКОВИЋ, ГЛУМАЦ У ПРЕСТАВИ „КУХИЊА“

Бољи од БИТЕФ-а

Глумац Александар Стојковић учествовао је са својим ансамблом и раније на крагујевачким фестивалима. Овогодишњи оцењује као добро конципирану смотру.

- Велика је ствар када долазе људи у Крагујевац са разних страна, са различитим уметничким поетикама, тако да су људи који гледају позориште, као и они који га „праве“, у прилици да се упореде и огледају са другима и процене где су они у овом позоришном тренутку. Фестивал је универзалан, широк, отворен за разне театарске естетике. Случајно сам данас у кафани чуо како људи за столом до нашег разговарају о позоришту. Кад год је та тема на „репертоару“ ја одмах начуљим уши. Одушевило ме оно што сам чуо јер су људи рекли како је овогодишњи БИТЕФ у својој селекцији имао само три добре представе а на ЈоакиминтерФесту су све

ПОБЕДНИЦИ ФЕСТИВАЛА

Награде једногласно

Жири осмог „Јоакиминтерфеста“ донео је закључак да фестивал доследно оправдао избор теме, да је већина представа била веома квалитетна и узбудљива, пружајући публици потпуни театарски доживљај. Иако није било лако пресудити о наградама све су додељене једногласно.

Према одлуци трочланог жирија, у саставу Горан Марковић, Владимир Миличин и Ласло Кесег, за најбољу представу проглашен је комад „Гребање или како се убила моја бака“, у извођењу Босанског народног позоришта из Зенице. Жири сматра да је снажна и врхунска инсценација, уз узбудљив глумачки допринос, издвојила ову представу од осталих.

Јоакимова награду за режију припала је Андрашу Урбану за представу „Сам ђаво“, позоришта „Деже Костолањи“ из Суботице.

Награде за најбољу мушку и женску улогу припале су Габору Месарошу за представу „Сам ђаво“ (најхрабрија и најзрелија мушка улога) и

ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ ПРОГЛАШЕН ЈЕ КОМАД „ГРЕБАЊЕ ИЛИ КАКО СЕ УБИЛА МОЈА БАКА“, У ИЗВОЂЕЊУ БОСАНСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА ИЗ ЗЕНИЦЕ

Маји Изетбеговић за представу „Елијахова столица“, (дирљива и на моменте потресна игра младе глумице) у копродукцији ЈДП-а и МЕСС-а.

НАГРАДЕ ЗА НАЈБОЉУ МУШКУ И ЖЕНСКУ УЛОГУ ПРИПАЛЕ СУ ГАБОРУ МЕСАРОШУ И МАЈИ ИЗЕТБЕГОВИЋ

ЈОАКИМОВА НАГРАДУ ЗА РЕЖИЈУ ПРИПАЛА ЈЕ АНДРАШУ УРБАНУ ЗА ПРЕДСТАВУ „САМ ЂАВО“, ПОЗОРИШТА „ДЕЖЕ КОСТОЛАЊИ“ ИЗ СУБОТИЦЕ

Јоакимова награда за визуелност припала је представи „Избрисани“, Прешерновог гледалишта из Крања, а специјална награда за текст припала је Јетону Незирају за представу „Лет изнад косовског позоришта“.

Награда публика (са просечном оценом 4,9) припала је комаду „Елијахова столица“.

одличне. Дефинитивно је то један од најједначанијих фестивала и то је увек лепо видети, закључује Стојковић.

ЗЛАТКО ПАКОВИЋ, РЕДИТЕЉ И ПОЗОРИШНИ КРИТИЧАР

Међу најбољим фестивалима

Као и прошле године, на „Јоакиминтерфесту“ је и Златко Паковић, редитељ и позоришни критичар дневног листа „Данас“.

- Прошле године сам писао о фестивалу, рекавши да је, сигурно, један од два-три најзанимљивија и најбоља фестивала у земљи и тако је и ове године. Уз крагујевачки Интерфест, иде још раме уз раме фестивал „Десир Централ Статион“ из Суботице, чији је селектор Андраш Урбан. Оно што одликује овај фестивал, и пре свега, га разликује од осталих, јесте да мото који се уобичајено даје фестивалима, на пример, недавно завршеног БИТЕФ-а био је „Тешко је бити“, а овде је „Живети са другима“. Пос-

тоје различити начини да се да тај мото одабере и да се тематски одреди суштина смотре, али селектори, углавном, гледају да то буде нека доста растељива сен-тенца или широк појам, под који би се могле подвести разноврсне представе и различити жанрови, а овде је случај интересантан јер је селектор Цветковић успео оно што, колико знам, до сада нико није успео на читавом простору Србије и бивше Југославије, а то је да на крагујевачки фестивал, заиста доведе искључиво представе које тај мото тематски одређује.

ГОРАН ЦВЕТКОВИЋ, СЕЛЕКТОР

Идеја је прорадила

- Овогодишњи фестивал је рађен у заиста тешким финансијским условима, а укупна продукција у овом делу Европе је драстично смањена, тако да се не можемо пожалити - испао је добро. Тема којом сам насловио смотру „Живети са другима“ очигледно је, тренут-

но, најважнији проблем у делу света у којем ми живимо. Идеја је „прорадила“, не крије он своје селекторско задовољство.

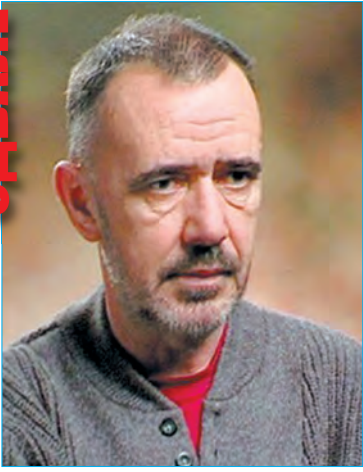
По њему, и публика је то потврдила својим доласком.

- Имали смо до сада представу на мађарском, која на јако занимљив али отворен начин говори о проблему о којем се ћути, односи-ма народ у матици и дијаспори, потом представу „Кухиња“ Младена Матерића, о породичним односима, као необичну поставку без текста, један занимљив позоришни пројекат, немачку представу из братачког града Инголтштата, као и шабачку представу која приказује односе унутар и између генерација.

Ипак, како сам и очекивао, највећи хит овогодишњег фестивала била је представа из Приштине „Лет изнад косовског позоришта“, која је модерна, нова, политички ангажована, истиче Цветковић „признајући“ да „није било стрепњи како ће све то протећи“ али било је сјајно, баш како треба.

- Публика заиста има шта да види на овом фестивалу, а ту су и заиста изврсни чланови жирија који подижу ниво овог фестивала, тако да можемо да кажемо да је ово смотра врло високог нивоа уметничког, друштвеног ангажмана, комуникације са публиком. Штета што то није препознано и Министарство културе и према нама испало мањехе, јер 200.000 колико су дали за фестивал није довољно ни за долазак једне представе у Крагујевац, не пропушта да истакне Цветковић.

ДРАГОЉУБ ЖАРКОВИЋ, уредник недељника „Време“:

- Ово што је Влада обелоданила личи на очајнички покушај возача коме је ауто стао, а он диже хаубу и продава свећице, све верујући да је само то разлог што је мотор престао да ради.

ГОЦА ТРЖАН, певачица:
- Никада нисам бројала мушкарце. Девојке често кажу - спавала сам са шест момака, јер то није ни превише, а није ни премало. Ја сам била са 20 до 30 мушкараца.

ИВИЦА ДАЧИЋ, председник Владе Србије:

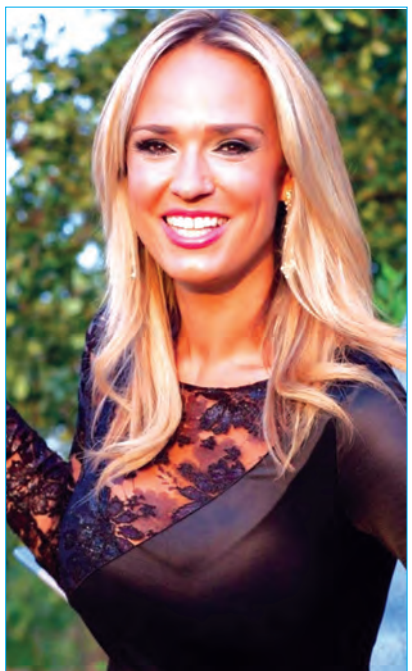
- Ако народ не може боље да живи, барем нека има осећај праведности.

ДУШАН ВУЈОШЕВИЋ, председник Скупштине СД „Партизан“:

- Ако нам се одузме стадион, онда сви идемо на улицу и остајемо без дома. Динамитом идем да браним стадион и позивам све навијаче да ми се прикључе.

МАРИЈАНА МАТЕУС, дизајнерка, оставила још једног бизнисмена:
- Раскинула сам везу са Патриком, јер ме није запросио, а ја немам времена за губљење.

МИЛАН БАЂЕВИЋ, министар природних ресурса, рударства и просторног планирања:

- Канал Морава – Вардар Србију ће сврстати у европске силе, и то не само у саобраћају.

ВЕЛИМИР ИЛИЋ, председник Нове Србије:

- Није било разговора о томе да Вук Јеремић буде кандидат за градоначелника Чачка. Ми јесмо што се каже, прве комшије у Чачку, с Вуковим оцем додуше. Одрасли смо заједно.

МИКИ ЂУРИЧИЋ, пчелар из Купинова, ТВ водитељ, по напуштању „Фарме“:
- Постоје људи који хоће да плате да изиграваш будалу на ТВ. То сам ја и таквог ме треба прихватити. Али, више не желим да будем познат. Хоћу да се бавим узгојем свиња, да правим кобасице, цем, ајвар и да то продајем.

НИКОЛИНА ПИШЕК, недавно удата Ристовић, водитељка:

- Супруг ми не дозвољава ништа да послујем по кући, а и зашто би? Само сам њему посвећена и тако треба да буде.

Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ВИЦОТЕКА

Смртна казна

Због убиства човека Црногорац и Цига осуђени су на смртне казне.

Прво одлази Црногорац и нуде му да бира између гиљотине и вешала. Он се одлучи за гиљотину пошто је то брза смрт. Поставе му главу и пусте сечиво, кад оно стане на пола. Понове неколико пута и увек исто. Онда пусте Црногорца - јер га ни Бог неће.

Позову Цигу и њему дају да бира између вешала и гиљотине.

- Ма, дај вешала, видиш да ово срање не ради.

Пацијент

Доктор разговара са пацијентом и каже му:

- Имам две вести за вас, једну лошу и једну још гору.

- Реците ми прво ту лошу.
- Према лабораторијским налазима остало вам је још само 24 сата живота.

- Добро, а која је још гора вест.

- Од јуче покушавам да вас дођијем на телефон.

Двапут

Питали Мују да ли би више волео једном да кресне Фату или два пута Хасу?

На то ће Мујо:
- Фата је Фата, ал' двапут је двапут.

Вештине

Нашли се Јапанац и Босанац и Јапанац каже Босанцу:

- Хоћеш ли да ти покажем нешто јапанско?
- Хајде - каже Боснац.

Јапанац га пребије и објасни му:

- Ето, то ти је карате. А хоћеш ли да ти покажем још нешто јапанско. Босанац опет пристане, овај га поново умлати и потом му каже:

- А ово ти је било чудно!

Мисли Босанац како да му врати и досети се:

- Хајде да ја теби покажем нешто јапанско.

Јапанац, сав срећан што и Босанац зна њихове вештине, пристане. Босанац га млати по глави, овај падне сав крвав и једва упита Босанца:

- А шта је ту јапанско?
- Полуосовина „тојоте“ - каже му овај.

Беба

Човече, пита комшија комшију, зашто си ставио бебу на врх ормара?

- Морао сам да је попнем горе, јер јуче ми је пала са кревета и нисам чуо.

Невиност

Прича једна плавуша другој:

- Знаш ли ти да сам ја изгубила невиност са петнаест!

- Ух, благо теби, ја сам само с једним.

Мушко и женско

Пита учитељица Перицу:

- Која је разлика између мушкараца и жене?
Перица узврати учитељици питањем.

- Који број ципела ви носите?
- Бој 37 - каже учитељица.

- А ваш муж - пита је Перица.
- Он 42!

- Ето, видите, учитељице, разлика је између ногу.

Горан Миленковић

Мики Јрвтовић

Журке у новом фазону - свако слуша своју музику

Не прави се нови базен у Крагујевцу, већ темељи зграде „Делта ђенерали“

Баште су биле пуне и 15. октобра

ПРЕФЕРАНС

	презиме и име и надимак	Укупно		2. коло		
		Бод	Супе	сто	супе	бод
1	Данас Иван Грк	11	1502	1	654	5,5
2	Раденковић Ненад Буџони	10,7	864	2	292	5,2
3	Вујисић Данило Дача	10,6	866	3	734	5,5
4	Туцаковић Бранко Туца	8,7	1034	4	816	5,5
5	Ивановић Горан Чича	8,6	1098	1	168	3,1
6	Ђорђевић Небојша Неша	8,6	718	2	146	3,1
7	Богдановић Мирослав Крапа	8,5	640	5	564	5,5
8	Симић Милосав Миша	8,5	600	6	544	5,5
9	Станић Радован Рака	8,2	342	7	622	5,5
10	Ђорђевић Саша	8,1	170	3	-132	2,8
11	Николић Драган Миша	7,9	46	4	-52	2,9
12	Гајић Марко	7,6	-310	8	104	5,1
13	Јеврић Милан Паки	6	250	2	-438	0,5
14	Ђорђевић Зоран	6	144	6	148	3,1
15	Петровић Милован Мика	5,9	-52	5	-262	2,7
16	Миловановић Александар Лија	5,8	30	11	666	5,5
17	Ненадић Драган Срце	5,8	-80	10	354	5,3
18	Ђорђевић Раде Ђерка	5,7	342	12	1086	5,5
19	Николић Србислав Срба	5,6	108	1	-822	0,1
20	Лазовић Миролjub Лаза	5,5	-304	3	-602	0,3
21	Николић Небојша Ушке	5,5	-376	7	-228	2,7
22	Ђорђевић Милован Миса	5,5	-378	8	32	3
23	Весовић Миодраг Веса	5,2	-698	4	-764	0,2
24	Миленковић Живадин Жикица	3,8	-90	11	22	3
25	Марковић Мирко Професор	3,7	-138	5	-302	0,6
26	Живковић Стефан	3,4	-516	10	-54	2,9
27	Мартиновић Милорад Мића	3,4	-532	7	-394	0,6
28	Лазаревић Славолjub Лаза	3,3	-668	6	-692	0,3
29	Андрић Дејан	2,9	-1044	12	-254	2,7
30	Василјевић Зоран Гуки	1,7	-198	8	-136	0,8
31	Стевановић Горан Кеша	1,2	-734	10	-300	0,7
32	Гајић Војкан Гаја	0,8	-154	9		
33	Живковић Владан Глумац	0,7	-208	9		
34	Везмар Предраг	0,6	-1332	11	-682	0,3
35	Јовановић Драган Дуца	0,4	-520	9		
36	Милојевић Ненад Неца	0,1	-832	12	-832	0,1

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ од 17. до 23. октобра

Четвртак 17. октобар

СТАЊЕ СТВАРИ

20.00 Стање ствари

07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Жене ван закона р.
11.00 Хотел Вавилон р.
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Кућица у цвећу р.
13.00 Музички програм

14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Вино и виноградарство р.
16.00 Вести
16.05 *Серија* р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм р.
20.00 Стање ствари
21.00 *Серија*
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон
23.30 Атлас
00.00 Вести
00.05 Хит дана

Петак 18. октобар

МОЈА ШУМАДИЈА

17.00 Моја Шумадија

07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Жене ван закона р.
11.00 Хотел Вавилон р.
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 АБС шоу
13.00 Музички програм

14.00 Стање ствари р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Атлас р.
16.00 Вести
16.05 *Серија* р.
17.00 Моја Шумадија
18.00 Жене ван закона
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Акција
20.30 Нокаут
21.00 *Серија*
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон
23.30 Мегафон Music
00.00 Вести
00.05 Хит дана

Субота 19. октобар

ХРОНИКА 2

22.00 Хроника 2

09.00 Вести
09.05 Цртани филм
10.00 Мегафон Music р.
11.00 Документарни програм р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Кућица у цвећу
13.30 Fashion files

14.00 Shopping avantura
15.00 Документарни програм
16.00 Вести
16.05 *Сунцокрет*
18.00 Акција
18.30 Нокаут
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Лек из природе
20.30 Илузиониста
21.00 Концерт р.
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 АБС шоу
23.00 Филм
00.00 Вести
01.00 Хит дана

Недеља 20. октобар

Balkanski krug

18.00 Балкански круг

09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Најсмешније животиње р.
10.00 Документарни програм
11.00 Кућица у цвећу
11.30 Лек из природе р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 Агрордневник
13.30 Кућица у цвећу
14.00 Рукомет: ПКБ- Раднички
16.00 Вести
16.05 Филм
18.00 Балкански круг
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт.
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Култура
23.00 Филм
00.00 Вести
01.00 Хит дана

Понедељак 21. октобар

СПОРТСКИ ПРЕГЛЕД

19.30 Спортски преглед

07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р.
11.00 Хотел Вавилон р.
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Стаклено звоно р.
13.00 Музички програм

14.00 Shopping avantura р.
15.00 G.E.T. Report
16.00 Вести
16.05 *Серија* р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Спортски преглед
20.00 Фудбал: ОФК Београд-Раднички
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон
23.30 Нокаут
00.00 Вести
00:35 Хит дана

Уторак 22. октобар

ЖИВА ЦРКВА

20.00 Жива црква

07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р.
11.00 Хотел Вавилон р.
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Агрордневник р.
13.00 Музички програм

14.00 Спортски програм: Рукомет р.
16.00 Вести
16.05 G.E.T. Report р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Жива црква
20.30 Сутрађани
21.00 *Серија*
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон
23.30 Пледајте сад ово
00.00 Вести
00:30 Хит дана

Среда 23. октобар

КОМУНАЛНИ СЕРВИС

20.00 Комунални сервис

07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р.
11.00 Хотел Вавилон р.
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Култура р.
13.00 Музички програм

14.00 Жива црква р.
14.30 Сутрађани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Fashion files р.
16.00 Вести
16.05 *Серија* р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона
18.50 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Комунални сервис
21.00 *Серија*
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон
23.30 Вино и виноградарство
00.00 Вести
00.05 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

Мали огласи

ПРОДАЈЕМ ТАММУ козметичку. Тел: 034-325-832, 064-166-72-27.

ПРОДАЈЕМ полован, једнокрилни прозор. Термо стакло 140 ц 140. Исправан – јефтин. Тел: 065-616-06-31.

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године. Студенти (октобар) и припрема колоквијума. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002,

harsich@gmail.com, Арсић.

КОЛЕКЦИОНАР КУПУЈЕ: Стари папирни и метални новац Краљевине Србије и Краљевине Југославије, старо ордење, старе медаље, сребро у сваком облику. Исплата одмах!!! Тел: 062-32-58-32.

ОГЛАШАМ неважећим индекс Природно-математичког факултета у Крагујевцу, број 71/91, на име Александар Симиновић.

Гордана Крсмановић

1967 – 2013.

Била сам привилегована што сам имала такву другарицу.

Мара са породицом

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И
ОПШТЕ УПРАВЕ
Секретаријат за грађевинарство,
урбанизам и заштиту
животне средине
Служба за заштиту
животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**о давању сагласности
на Студију о процени утицаја
на животну средину**

Обавештавамо вас да је на основу поднетог захтева "Теленор" д.о.о. улица Омладинских бригада бр. 90, 11070 Нови Београд, за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ – базне станице мобилне телефоније на локацији "Крагујевац 13"- чија се реализација планира на кп.бр. 4803 КО Крагујевац 1, у ул. Војислава Калановића бр. 6, на територији града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, спровела одговарајући поступак и дала сагласност на студију број III-06-501-32/13 од 14.10.2013. године. Решењем се потврђује да је Студија о процени утицаја на животну средину изражена у свему према утврђеним нормативима који су прописани Законом о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.135/04 и 36/09) и Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.69/05).

Студија о процени утицаја на животну средину указује да планираним пројектом на предметној локацији сагласно датим условима и применом мера које су овим решењем и студијом утврђени неће угрожавати животна средина изнад законом прописаних граничних вредности.

Ова одлука је коначна и против ове одлуке заинтересована јавност може покренути управни спор.

СЕЋАЊЕ**Милета М. Јоксимовић**

18. 10. 2003 – 18. 10. 2013.

Породица

Дана 21. октобра 2013. године навршава се четрдесетодневни помен драгом и вољеном брату

Васов Ивици

Драган са породицом
и оцем Звонимиром

СЕЋАЊЕ

Навршава се десет година од када није више са нама

Милета Јоксимовић

Са поштовањем, сетом и љубављу сећају се часног човека, оданог пријатеља, поузданог и искреног друга његови: Ђока, Цига, Боса, Радојко, Миша и Зека

Томислав Јеринић

У Београду је у 85. години преминуо Томислав Јеринић, новинар, публициста и друштвено-политички радник. По сопственој жељи сахрањен је у присуству чланова најуже породице.

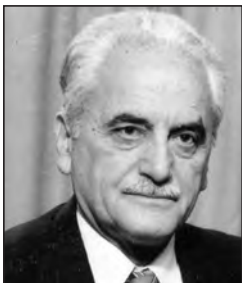
Породица Јеринић

СЕЋАЊЕ**Зоран
Живадиновић**

(новинар)
1950-2002

Дана 17.10.2013. године навршава се 11 година од када није са нама.

Породица Живадиновић

СЕЋАЊЕ

Дана 21. октобра 2013. године навршава се десет година од смрти нашег драгог

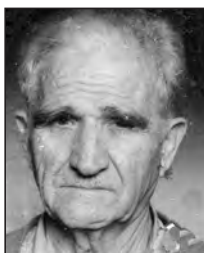
**Којић
Мирољуба**

2003 – 2013.

Остаћеш заувек у нашем сећању.

Породица

Дана 14. октобра 2013. године сахрањен је наш драги

Јанићијевић Десимир Деско

Ожалошћени:
ћерке Миланка и Јованка са породицама

Дана 19. октобра 2013. године навршавају се две болне године од када није са нама наша вољена

**Станка
Каровић**

рођена Лагатор
1955 – 2013.

Најмилија наша, прошле су две године откако си нам оставила велику тугу и бол. Туга за тобом је вечна и увек ћеш бити у нашим срцима и мислима.

Твој брат Петар, сестра Невенка
и мајка Даница

Са дубоким болом обавештавамо рођаке и пријатеље да је наша вољена сестра

**Душица
Вуловић
Дуда**

преминула 9. октобра 2013. године у својој 67-ој години, после кратке и тешке болести, а сахрањена 11. октобра 2013. године, у Јошаничкој Бањи.

Ожалошћени: сестре Драгана и Весна,
брат Жељко, зет Милан и њени Маја, Марко,
Тијана и Дуле

КРАГУЈЕВАЦ ИЗНЕДРИО ТРИ ДРЖАВНЕ РЕПРЕЗЕНТАТИВКЕ У СПОРТСКОМ РИБОЛОВУ

Тежак и скуп пут ка светском трону

Три Крагујевчанке пласирале су се за светско првенство у спортском риболову које ће се одржати наредне године у Португалу. Велики успех скромне женске екипе до сада није био финансијски пропраћен на прави начин, тако да су скупу такмичарску опрему и одлазак на првенства највишег ранга углавном финансирале саме такмичарке, што им се може десити и овог пута, ако затаје спонзори

Крагујевчанке Гордана Рајић (52), Зорица Петковић (25) и Катарина Павловић (23) ушле су у шесточлану државну репрезентацију и оне ће са још три девојке, Тамаром Петровић из Новог Градишта, Александром Ненадовић из Петровца на Млави и Дубравком Кораћ из Апатина, бранити боје Србије на светском првенству у спортском риболову наредне године у Португалији.

Најстарија у тиму Гордана Рајић, која је уједно и председник Риболовачког клуба „Шумадија“, економиста је по струци и има своју агенцију за вођење књига, али налази простора и за свој хоби. Такмичи се још од 1995. године, када су организована само екипна првенства. Тада су три Крагујевчанке би-

ле вишеструки државни прваци, као екипа Спортског риболовачког клуба „Шумадија“. Рајићка је 1999. године била првак Србије у Адоријану у Војводини, затим 2000. друга у Апатину на државном такмичењу на отвореном Дунаву. Тада је Сузана Гајић из Крагујевца, која се више не такмичи била државни првак. Рајићка је до сада била учесница и на три светска првенства, па ће јој ово у Португалу бити четврто по реду. На прошлогодишњем светском првенству у Словенији освојила девето место на појединачном такмичењу међу 90 такмичарки, а наша репрезентација је била седма по пласману од 18 држава. То је Гордани Рајић уједно најбољи пласман у риболовачкој каријери, али и најбољи резултат репрезентације Србије од како се организује светско првенство за жене у спортском риболову, а то је пуних двадесет година.

Катарина Павловић је апсолвент немачког језика и књижевности. Она је са штапом за пецање од трећег разреда основне школе или од девете године, а такмичи се од своје десете године. Прво њено такмичење било је у Текији и тада је освојила треће место на индивидуалном такмичењу. Уз оца, који је дугогодишњи риболовац, заволела је риболов јер је стално са оцем ишла на пецање на Мораву. И њен брат је такође уз оца почео да се такмичи. Ове године била је друга у Србији, а претходне две године била је првакиња. И она је била члан екипе на прошлогодишњем светском првенству, али тада није имала запаженији појединачни резултат.

Трећа у екипи је Зорица Петковић, техничар пејзажне архитектуре. Она је најмлађа, са осам година, почела да пеца и већ до сада има 17 година риболовачког стажа. Из „Багремара“

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА СРБИЈЕ СПРЕМА СЕ ЗА СВЕТСКО ПРВЕНСТВО У ПОРТУГАЛИЈИ

је прешла у „Шумадију“. Својом првом златном медаљом окитила се 1997. године у Зајечару као пионирка, да би 2001. године већ била првак Југославије у категорији омладинки. Низало се још доста медаља и пехара, али јој је та победа дефинитивно најдража. Учествовала је на бројним индивидуалним и екипним такмичењима, тако да јој искуство не мањка, као ни осталим репрезентативкама.

■ Државни тим - велика радост

Да би био добар такмичар прво треба да волиш риболов. А да би се кандидовао за репрезентацију, борба почиње удружењским такмичењем. Ту су заступљене две категорије и онда првих троје одлазе на регионално такмичење, а десет најбољих улазе у лигу шампиона. Лига има шест кола, из тих шест кола сабирају се резултати и првих шест улази у државну репрезентацију. После тога одлази се на светско првенство, пет дана се тренира и бира се пет најбоље припремљених репрезентативки. Оне пецају првог дана, а онда од тих пет, ону која направи најслабији резултат мења шеста која је резерва, објашњава Гордана Рајић.

Она каже да је дуг пут да би се стигло до светског првенства, чему претходи добро сналажење на води и процена на којој се дубини налази риба. Обично се пеца на две три различите воде различитом техником. Углавном пецају на такозвани „штек“, односно на пловак. За жене је дозвољена дужина штапа 11,5 метара.

Циљ сваког такмичара је да буде у репрезентацији и оде на светско првенство. Још кад кренемо на удружењско такмичење сањамо да будемо у репрезентацији. Нешто најлепше је када обучете дрес репрезентације и станете иза заставе. Тада вам је пуно срце, певате химну Србије и уз то победите, где ћете веће радости, каже Рајићка, додајући да се нада да ће донети опет неко одличје. Са том надом иду у Португалију.

До наредне године имаће још серију клупских такмичења и шест кола лиге шампиона. То су практично квалификације за следећу сезону, зато што Савез нема финансијских средстава, па такмичари делом сами дотирају трошкове. Оставља

КРАГУЈЕВАЧКЕ РЕПРЕЗЕНТАТИВКЕ „НА СУВОМ“:
КАТАРИНА ПАВЛОВИЋ, ГОРДАНА РАЈИЋ И ЗОРИЦА ПЕТКОВИЋ

им се период од годину дана да би могле да се снађу за новац, било од спонзора или из личног буџета. Примера ради за прошло светско првенство морале су да доплате по 550 евра да би учествовале, а рачунају да ће им за Португалију бити потребно знатно више. Због тога се сваке друге године иде на светско првенство или, простије речено, једне се пласирају а друге одлазе, док се друге државе из године у годину такмиче на светском купу.

У међупериоду репрезентативке, све до светског првенства, пецају за свој клуб и ту имају стручни тим који их припрема, али припрема и примаму (храну и мамце) и одређује им тактику како ће да пецају. После тога, када иду на светско првенство, имају стручни тим од три члана, два тренера и једног селектора и тада морају да раде по њиховим препорукама. Један је из Београда, други из Крагујевца, Радиша Рајић, и трећи члан из Петровца на Млави.

■ Борба са беспарицом

Највећу главоболу такмичаркама задају финансије, јер је спортски риболов запостављен, бар што се жена тиче.

Спортски риболов је скуп, као коњички спорт, голф, лов... С друге стране, по питању финансија и спонзорства јако је запостављен и мало се зна о нама. Док је привреда још радила ми смо се обраћали за помоћ, али је врло мало било заинтересованих. Данас само можете да се обратите некоме ко има

фирму, а дете му је члан код нас па има интерес да помогне, сви остали су мање заинтересовани, каже Зорица Петковић, објашњавајући да само један такмичарски штап кошта од 2.000 евра па навише.

На њену причу надовезује се Гордана Рајић речима да је њихов Савез био јако пасиван прошле године да им помогне да оду на светско првенство у Холандију, тако да нису ни отишле. Она је члан Форума савеза риболоваца жена и жестоко је реаговала, тако да су захвљујући томе ове године успеле да оду у Словенију. Нада се да више неће бити пропуштања тако важних такмичења и да више неће бити „тринаесто прасе“ у Савезу, илуструјући то примером да се увек нашло новца за сениорска првенства, омладинце, па чак и пионире, а да за њих увек зафали. Тражи да бар буду у рангу са сениорима и да се новац равноправно подели, па ако треба да се доплаћује, нека се доплаћује. Тога није било до сада.

Иначе, Удружење „Шумадија“ је од 2000 до 2004. године било најбоље рангирано од свих риболовачких удружења по резултатима, а прошле године било је треће. Ове године Удружење опет има изузетне резултате, а један од њих је да су жене избориле за место у државној репрезентацији, а екипа сениора је друга у мастер лиги у држави. Имају и омладинца Николу Крановића који је такође у државној репрезентацији и седам јуниора у лиги шампиона.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ГОРДАНА РАЈИЋ ВЕЋ УЧЕСТВОВАЛА НА ТРИ СВЕТСКА ПРВЕНСТВА

КАТАРИНА ПАВЛОВИЋ СА УЛОВОМ НА ТАКМИЧЕЊУ

ЗОРИЦА ПЕТКОВИЋ СА ШТАПОМ ЗА ПЕЦАЊЕ ОД ОСМЕ ГОДИНЕ

megabelt

Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme

od 8h

do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

Klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

П Е Т А К

ВАТЕРПОЛО: Раднички - Партизан (Београд), СЦ "Парк" (18.00)
РУКОМЕТ (Ж): Раднички - Миленијум (Београд), хала "Језеро" (18.30)

С У Б О Т А

ОДБОЈКА (Ж): Смеч 5 - Јединство (Сшара Пазова), хала „Гордана Бојојевић“ (17.00)
Раднички - Младост (Инђија), сала ОШ „Стијанислав Сремчевић“ (19.00)
КОШАРКА (Ж): Шумадија - Сшугенци (Ниш), хала „Гордана Бојојевић“ (20.00)

ПРВА ЛИГА - Ж

Крагуј - победнички

ЗА викенд је почело и такмичење у Првој лиги за одбојкашице. Крагујевац у овој сезони ту има два представника, а на премијери забележени су победа и пораз.

Крагуј је на свом терену био бољи од Зрењанина максималним резултатом, по сетовима 25:19, 25:15, 25:16, док се Раднички вратио са бодом из Ваљева у сусрету са истоименом екипом. Резултат по деоницама у том сусрету био је 19:25, 25:20, 23:25, 27:25, 15:11.

Наредно коло доноси Радничком сусрет на свом терену са екипом Младости из Инђије, док Крагуј гостује престоничком Радничком.

М. М.

НА ИВАНЧЕВИЋУ ДА ОСМИСЛИ ПРАВУ КОМБИНАЦИЈУ

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Зайаг“, 9. коло: Полећ (Љ) - Рудар (К) 1:0, Јасеница 1911 - Мачва 1:3, Млади радник - Крушик 3:2, Победа Белошевац - Сељак (М) 1:1, Железничар - Јошаница 1:0, Партизан (ББ) - Шумадија (А) 2:0, Бане - Лозница 2:0, Шайине - Слобода (Ч) 4:0.

Табела: Железничар 23, Мачва 21, Полећ (Љ) 18, Лозница 16, Јошаница 14, Победа Белошевац 14, Рудар (К) 14, Млади радник 13, Јасеница 1911 12, Сељак (М) 11, Шайине 10, Партизан (ББ) 9, Бане 8, Крушик 5, Шумадија (А) 5, Слобода (Ч) 3 бода.

10. коло: Крушик - Победа Белошевац (недеља, 14.30), Рудар (К) - Слобода (Ч), Лозница - Шайине, Шумадија (А) - Бане, Јошаница - Партизан (ББ), Сељак (М) - Железничар, Мачва - Млади радник, Полећ (Љ) - Јасеница 1911.

Зона „Морава“, 9. коло: Рудар (Б) - Мейсалац 0:0, Тушин - Таково 0:3, Орловац - Полећ (Т) 1:0, Слобода (Г) - Омладинац 3:0, Карађорђе - Арсенал 0:0, Трејча - Драичево 1:5, Мокра Гора - Шумадија 1903 0:0, Славија - Водојажа 1:0.

Табела: Шумадија 1903 20, Мокра Гора 18, Таково 15, Полећ (Т) 15, Славија 15, Карађорђе 15, Мейсалац 14, Омладинац 14, Орловац 12, Тушин 11, Водојажа 10, Рудар (Б) 10, Драичево 8, Слобода (Г) 6, Арсенал 6, Трејча 4 бода.

10. коло: Мейсалац - Водојажа, Шумадија 1903 - Славија (недеља, 11.00), Арсенал - Трејча, Полећ (Т)

О Д Б О Ј К А

ОДБОЈКАШИМА РАДНИЧКОГ

Креће Супер лига...

СЕДАМ дана касније него обично, због Светског првенства за млађе сениоре у Бразилу, креће овогодишње такмичење у Супер лиги Србије. Наравно, већ стални учесник елите је крагујевачки клуб, који и ове године има амбиције доследне успесима у протеклим сезонама, дакле сам врх. Екипа се ослања углавном на сопствени погон, што се сматра великом вредношћу.

Прво коло доноси гостовање Младом раднику у Пожаревцу. Сусрет се игра у недељу и очекује се да Раднички успешно крене у овогодишњу сезону. На премијери састају се још: Ђердап (Велико Градиште) - Рибница (Краљево), Спартак (Суботица) - Спартак (Љиг), Црвена звезда - Партизан Визура и Јединство (Стара Пазова) - Војводина (Нови Сад).

Остале утакмице Крагујевчани играју по следећем распореду:

друго коло (25/27. 10): Раднички - Спартак (С), треће коло (1/3. 11): Црвена звезда - Раднички, четврто коло (8/10. 11): Раднички - Јединство, пето коло (15/17. 11): Војводина - Раднички, шесто коло (22/24. 11): Раднички - Партизан Визура, седмо коло (29. 11/1. 12): Спартак (Љ) - Раднички, осмо коло (6/8. 12): Рибница - Раднички, девето коло (13/15. 12): Раднички - Ђердап.

ТЕНТ - СМЕЧ 5 3:0

Танка премијера

ОБРЕНОВАЦ - Хала: СКЦ „Обреновац“. Гледалаца: 200. Судије: Лазаревић (Шабац), Давидовић (Београд). Резултат по деоницама: 25:19, 25:16, 25:23.

ТЕНТ: Пилиповић 1, Мишровић 5, Ђерданић, Јунић 4, Јовичић (либеро), Вићевић 1, Андрић 12, Мишојчић, Пузовић 12, Стијанировић 11, Кнежевић, Вукомановић (либеро).

СМЕЧ 5: Васојевић, Павловић, Рагосављевић 10, Брђовић 2, Боја-

нић (либеро), Швиковић 4, Главчић, Бановић 8, Војнић-Пурчар 13, Јевтић (либеро), Пејронијевић, Каличанин 6.

ПРВИ технички тајм-аут у мечу био је прекретница у односу снага два ривала. Крагујевчанке су, само до тада, биле бољи ривал и имале предност од 8:5. Одлазак на клупу као да их је пресекао, почеле су да греше више него што овај ранг може да „истрипи“, а домаћин је оберучке прихватио такав поклон. Врло брзо играчице из Обреновца преузеле су контролу и прва два сета добиле више него убедљиво.

Трећи сет донео је шансу да се, можда, ствари преокрену. Добро су играле гошће, Александра бр-

Други део лигашког дела наставља се у континуитету, са паузом за новогодишње и божићне празнике. Такмичење се одвија по двоструком бод систему у 18 кола, а о титули првака одлучиваће се у плеј-офу са осам екипа, који почиње 8. марта. У Прву лигу Србије испада најслабији тим, док претпоследњи игра бараж са другопласираним из нижег ранга.

...А и ЦЕВ куп

ДРУГИ пут у својој историји Раднички ће се окушати у другом по квалитету европском такмичењу, ЦЕВ купу. Ривал је добро познат од прошле године из Купа изазивача, кога су Крагујевчани избацили из даљег такмичења после златног сета. Ради се о аустријском Хипо Но Амштетену, а први меч игра се на терену ривала у среду, од 18 сати и 30 минута. Реванш је за седам дана у Крагујевцу.

Поразене екипе, по правилима Европске одбојкашке федерације, имаће и даље шансу за европске борбе, али у Купу изазивача.

ДАНАС СЕ ИГРА СУПЕР КУП

За трофеј и историју

ДАНАС ће се, по први пут у историји српске одбојке, одиграти утакмица за државни Супер куп. По правилу, међан деле победници шампионата и најмасовнијег такмичења, али, како је у прошлој години Црвена звезда освојила оба пехара, ривал београдској екипи биће финалиста Купа, крагујевачки Раднички. Утакмица се игра од 18 сати у београдској хали „Шумице“, уз директан пренос на националној телевизији.

У претходном периоду крагујевачки састав одиграо је само један припремни меч и то са највећим ривалом вечерашњег противника - Партизан Визуром. Играло се на време, па је резултат био нерешен 2:2.

М. М.

Резултати 1. кола

О викенду је комбиновано уводно коло Сујер лиге Србије. Резултат су: Железничар - Колубара 3:1, Партизан Визура - Динамо 3:0, Сшаршак - Јединство (У) 3:0, Јединство (СП) - Црвена звезда 3:2.

У другом колу крагујевачки састав имаће премијеру пред домаћом публиком. У суботу у Велики Парк стиже Јединство из Сшаре Пазове, екипа која већ има доста сујерлишког искуства, а на премијери скинули су „скали“ Црвеној звезди. Састају се и: Колубара - Црвена звезда, Јединство (У) - ТЕНТ, Динамо - Сшаршак и Железничар - Партизан Визура.

Ф У Д Б А Л

РАДНИЧКИ 1923 НАСТАВЉА ПРВЕНСТВЕНУ ТРКУ

Адута све мање

ДОК се правила двонедељна првенствена пауза због наступа репрезентације Србије, фудбалери Радничког 1923 одиграли су две контролне утакмице, и ни у једној нису били на висини задатка. Као, уосталом, ни током првих осам кола државног шампионата.

Да се ништа не мења на боље, видело се већ у дуелу са белошевачком Победом на „Чика Дачи“, који је окончан резултатом 3:3, а потврђено потоњим убедљивим поразом од крушевачког Напретка на неутралном терену у Лучанима - 1:4.

- Слобода (Г) (недеља, 14.30), Драичево - Мокра Гора, Омладинац - Карађорђе, Таково - Орловац, Рудар (Б) - Тушин.

Прва градска лига, 9. коло: Маршић - Партизан (Ц) 1:1, Јединство - Шумадија 2:2, Колонија - Сушица 1:1, Корићани - Јагран 0:3, Србија - Будућност 0:2, Виногради ДБ - Сељак (МП) 1:4, Слоја (Л) - Шумадија (Ч) 5:0, Ђава - Бајремар 6:3.

Табела: Партизан (Ц) 23, Јагран 20, Сушица 16, Бајремар 14, Јединство 14, Маршић 14, Слоја (Л) 12, Колонија 12, Ђава 12, Србија 11, Будућност 10, Виногради ДБ 10,

Корићани 9, Шумадија 8, Сељак (МП) 7, Шумадија (Ч) 3 бода.

10 коло: Партизан (Ц) - Србија (субота, 15.00), Шумадија - Бајремар, Шумадија (Ч) - Ђава, Сељак (МП) - Слоја (Л), Будућност - Виногради ДБ, Јагран - Маршић, Сушица - Корићани, Јединство - Колонија (недеља, 15.00).

Друга градска лига, 9. коло: Хајдук - Шумадија 1934 1:0, 21. октобар - Жежељ 2:3, Младост - Кременац 3:0, Бошунце - Кошутњак 1:2, Младост Теферич - Слоја (Л) 1:0, Сељак (Ц) - Азбест 4:2, Добрача - Борац 0:8, Засјава - Кушлово 0:3.

Табела: Хајдук 23, Младост 22,

Јесте тренер Радмило Иванчевић желео да провери и неке играче са клупе, да им већу минутажу, слободу у игри, али одговор који је добио кроз такав приступ, није ни мало оптимистичан. Практично, кога год увео у поставу, тај је одиграо испод свих очекивања. Бивало је све горе и горе, до скоро 0:4, да би онда, у 90. минуту, резервиста Поркари некако напакон затресао мрежу противника.

У првом полувремену наступио је састав: Чанчаревић, С. Петровић, Росић, Оташевић, Марић, Ковачевић, Кривокапић, Кнежевић, Петронијевић, Симоновић и Спалевић, да би у наставку прилику добили и: голмана Шимић, па Андрић, Тинтор, Малинић, Павловић и Поркари.

Овим се показало да брига више за нашег шефа струке, пред дуел са ОФК Београдом на Карабурми, лежи у чињеници да је из постојећег кадра, макар за сада, готово немогуће наћи једанаесторицу која функционишу као тим. Добар тим, наравно, способан да се равноправно ухвати у коштац са ривалима.

В. У. К.

21. октобар 18, Борац (Д) 17, Сељак (Ц) 17, Жежељ 16, Слоја (Л) 15, Бошунце 14, Шумадија 1934 12, Кушлово 12, Кошутњак 12, Младост Теферич 12, Засјава 7, Кременац 4, Азбест 3, Добрача 0 бодова.

10. коло: Борац (Д) - Засјава (субота, 15.00), Шумадија 1934 - Кушлово, Азбест - Добрача, Слоја (Л) - Сељак (Ц), Кошутњак - Младост Теферич, Кременац - Бошунце, Жежељ - Младост, Хајдук - 21. октобар (недеља, 15.00).

Трећа градска лига, 5. коло: Дивосићин - Трмбас 3:2, Шумарице 2008 - Бурислац 8:0, Борац (НМ) - Велика Сушубина 3:5. Слободан је био Сшугенац.

Табела: Дивосићин 10, Сшугенац 9, Велика Сушубина 9, Шумарице 2008 6, Борац (НМ) 1, Трмбас 0, Бурислац -3 бода.

6. коло (недеља, 15.00): Шумарице 2008 - Сшугенац, Борац (НМ) - Трмбас, Велика Сушубина - Бурислац, Слободан је Дивосићин.

КУП СРБИЈЕ

На Маракану по четвртфинале

ФУДБАЛЕРИ Радничког 1923, у осмини финала Купа Србије, састаће се са Црвеном звездом. Жреб је тако одлучио, а дуел се игра у Београду, 30. октобра.

У овој фази такмичења, у истом термину, играју још и: Раднички Ниш - Партизан, Спартак - Напредак, Слобода - Вождовац, ОФК Београд - Јединство Путеви, Доњи Срем - Борац Чачак, Војводина - Нови Пазар и Чукарички - Јагодина.

Пропозиције кажу да ће се, у случају нерешеног резултата после истека регуларног тока утакмице, победник добити извођењем једанаестераца.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА - Ж

Седмо - ништа

И У Новом Бечеју фудбалерке крагујевачког Тријумфа су поражене. У питању је било осмо коло Прве лиге за даме, а резултат 2:1 за истоимени домаћи тим.

Тиме су се Новобечејке реванширале нашој екипи за пораз у првом колу истим скором. Био је то, наиме, одличан старт, али, за сада, и једина победа Крагујевчанки, које су, иако новајлије у најelitнијем рангу такмичења, биле најављивање као могући хит.

Радује, макар, чињеница да је Тријумф успео, после поста од две утакмице, да постигне погодак.

Ове суботе у Бадњевац на међдан стиже ЛАСК Црвена звезда.

С. М. С.

РВАЊЕ

Партизан - срећнији

У ДРУГОМ првенственом колу, за разлику од почетног, рвачи Радничког поражени су у Београду од Партизана резултатом 4:2.

Победе за "црвене" остварили су само Тодоровић и Спасић, а близу тријумфа био је и млади Вујовић, који је ипак платио данак неискуству.

Могло је можда и нерешено да буде, и само ћу рећи да је Партизан имао више среће од нас. У суштини, био је то веома квалитетан меч, прави дерби - рекао нам је шеф стручног штаба Крагујевчана Зоран Синђић.

У наредном колу Раднички је слободан, а затим их, 26. октобра, очекује дуел са Пролетером у Зрењанину.

С. М. С.

КУГЛАЊЕ

Против првака барабар

БАШ онако како смо и најављивали, куглаши Водовода успели су да изненаде најбољу суперлигашку екипу у првенству, и на свом терену, у оквиру петог кола, одиграју нерешено са Београдом - 4:4.

Крагујевчани су бољи били у појединачним дуелима, али су гости до бода дошли захваљујући већем броју оборених чуњева - 3.522:3.445, понајвише захваљујући свом најбољем играчу Тепши, који је "убио" сјајних 649 "дрва".

Домаћи, предвођени Миланковићем, Локсиминовићем, Ђорђевићем и Вуксановићем, тако су, ето, били на корак још једне сензације. Ипак, и ово је сјајан резултат, тим пре ако се има у виду, како смо у прошлом броју писали, да је екипа Београда до сада изгубила само један бод у куглашком скору (имали су 31:1, а сада 35:5).

Све ово радује љубитеље куглања у Крагујевцу, јер Водовод је, што се тренутног пласмана тиче, на другој позицији иза Београда, а испред Партизана и Црвене звезде.

Овог викенда наш суперлигаш гостује претпоследњом Сенти.

Тако близу...

НЕРЕШЕНО је куглао крагујевачки Пак промет прошле недеље, у оквиру петог кола Прве лиге Србије, групе Центар, против екипе Смедерева - 4:4.

Домаћи су били бољи у појединачној конкуренцији, али је све време, што се разлике у обореним чуњевима тиче, била резултатска клацкалица. Прву озбиљнију предност гости су стекли после неубедљивог наступа Милановића, који је "убио" свега 490 "дрва". На крају, 49 чуњева разлике у корист гостију - 3.106:3.155.

Пред Пак прометом је, чини се, наредног викенда највећи јесењи изазов, јер се са стаје са водећим Ибром у Крагујевцу.

С. М. С.

ВАТЕРПОЛО

И У ИТАЛИЈИ РИВАЛИ РЕДОМ ПАДАЛИ

Црвена фурија сад на Грке

ТРОСТРУКИМ тријумфом у Реку крај Ђенове, у другој рунди квалификација, ватерполисти Радничког стигли су на корак до пласмана у Лигу шампиона. Редом су пред њима падали црногорска Будва (16:3), па домаћин Про Реко (12:10) и на крају Младост из Загреба (12:6).

Како се и очекивало, највећи

ДРЖАВНО ПРВЕНСТВО НА ПРАГУ

Полазак и другим колосеком

ИСТОВРЕМЕНО са европским квалификационим сусретима, крагујевачки ватерполисти имаће и обавезе у домаћем шампионату, који је стартовао јуче, утакмицама првог кола.

Раднички на првенственој премијери игра дерби, дочекујући београдски Партизан, сутра, од 18 часова, на базену СЦ „Парк“.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА (Ж)

5. КОЛО: Јуниор - Раднички (К) 16:26, Књаз Милош - Макс спорт 20:18, Миленијум - Наиса 34:29, Црвена звезда - Раднички (С) јуче, Железничар - Кикинда 19:24, Јагодина - Војводина 6. новембра.

Раднички (К)	5	5	0	0	142:88	10
Миленијум	5	4	0	0	116:113	8
Књаз Милош	5	4	0	0	118:117	8
Јагодина	3	3	0	0	94:64	6
Црвена звезда	4	3	0	0	134:121	6
Кикинда	5	2	0	0	121:144	4
Наиса	5	1	1	3	131:133	3
Војводина	4	1	1	2	115:126	3
Железничар	5	1	1	3	114:145	3
Раднички (С)	4	1	0	3	85:108	2
Макс спорт	4	0	1	3	91:108	1
Јуниор	5	0	0	5	115:155	0

6. КОЛО: Раднички (К) - Миленијум, Макс спорт - Војводина, Кикинда - Јагодина, Наиса - Црвена звезда, Раднички (С) - Железничар, Књаз Милош - Јуниор.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ - НОВИ ПАЗАР 12:1

Хет-трик Милоша и Циџија

ЗНАЛИ су Пазарци да их у Крагујевцу очекује тешка утакмица у другом колу Прве фудбал лиге Србије, али се, свакако, нису надали правом резултатском "попопу".

Иако новајлије, екипа Новог Пазара је, према најави уочи утакмице, очекивала добру борбу и "пристојан" пораз. Све је то пало у воду, а канонаду голова започео је Јањић још у шестом минуту утакмице, да би по завршетку првог полувремена на семафору већ било 6:0 за Економац.

У другом делу игре постојала је само једна екипа на терену, а то што нису испраћени са још голова у мрежи, гости, пре свега, могу да захвале лошој реализацији крагујевачких "студената". У финалу утакмице новајлија се потпуно предао, што је резултирало тиме да домаћин за последња три минута постигне чак четири гола, од чега два у 40. минуту сусрета.

Половину голова за своју еипу на овој утакмици постигли су млађани Симић и најбољи играч на овим просторима Коцић, популарни "Ципи", који су се по три пута уписали у стрелце.

У трећем колу Економац ће гостовати код још једног дебитанта у првенству, нишког Калче, а утакмица би требало највероватније да се одигра 25. октобра, због обавеза репрезентације Србије која ове недеље путује у Бразил на пријатељски мегдан "кариокама".

С. М. С.

РЕКО НАМ ТИТУЛУ "ПРОРЕКО"

звучало, не би требало да представља непремостиву препреку по Крагујевчане. Први дуел на програму је 26. октобра на нашем базену, док се 9. новембра путује на реванш.

Уколико изађе као победник из овог двомеча, Раднички ће се наћи у групи "Б", где такмичење почиње 20. новембра, а противници

ће му бити турски Галатасарај, Шпандау из Немачке, италијанска Бреша, Партизан и бољи из дуела Орадеа - Синтез.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА (М)

5. КОЛО: Раднички - Врбас 28:21, ПКБ - Југовић 23:23, Колубара - Железничар 29:30, Црвена звезда - Рудар 25:25, Напредак - Спартак 27:25, Морава - Металопластика 25:25.

Железничар	5	5	0	0	150:132	10
Ц. звезда	5	2	3	0	131:126	7
Раднички	5	3	0	2	123:115	6
Спартак	5	2	2	1	123:116	6
Металоплас.	5	2	1	2	124:119	5
Југовић	5	2	1	2	128:125	5
Напредак	5	2	1	2	133:132	5
Колубара	5	2	1	2	127:132	5
Врбас	5	2	0	3	117:126	4
Рудар	5	1	1	3	118:121	3
Морава	5	1	1	3	126:134	3
ПКБ	5	0	1	4	107:129	1
Партизан					плеј-оф	
Војводина					плеј-оф	

6. КОЛО: ПКБ - Раднички, Југовић - Металопластика, Спартак - Морава, Железничар - Црвена звезда, Рудар - Напредак, Врбас - Колубара.

РАДНИЧКИ - ВРБАС 28:21 (13:11)

Залечене ране

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 150. Судије: Ковач (Косовска Митровица), Милосављевић (Звечан). Седмерци: Раднички 4/3, Врбас 1/1. Искључења: Раднички 12, Врбас 8 минути.

РАДНИЧКИ: Ристић, К. Милошевић 7, Жејарац 1, Сисић 4, Пралица 5, Рамовић, Јанићијевић, Гулешић, Лекић, Мошић, Пејровић, Милинчић 1, Јаћимовић 3, Томић 2, Шмић 1, Босић 4.

ВРБАС: Влаисављевић, Карановић 1, Вучковић, Орбовић 2, Ј. Војводић 2, В. Војводић 4, Делибашић 2, Стојановић, Дамњановић 5, Санчанин, В. Перовић 2, Радуловић, Грозданић 1, Стојановић, Милић 2, Н. Перовић.

ПРОМЕНЉИВА форма рукометаша Радничког, на последњој утакмици превагнула је у њихову корист. За разлику од мечева у гостима, опет су код куће били успешни, са квалитетнијом игром, па им ни солидан састав Врбаса није одолео - 28:21.

Ипак, првих 20-так минута сусрета било је повуци-потегни. Никако домаћини нису успевали да ухвате ритам, спрече реализацију Врбашана, који су до тог момента водили са 11:8. Прекрет је уследио у финалу полувремена, када се дубљом одбраном ривал оставља ван домаћаја нашег гола, а уласком Пралице добија на ефикасности, па са пет узастопних погодака "црвени" на одмор одлазе са скором од 13:11.

Како су нашли "рецепт" за противника, у наставку су се Крагујевчани њега чврсто држали, те је разлика константно расла до коначних седам голова.

Прилика за први тријумф на страни Радничког се пружа овог викенда, јер гостује последњеиграју екипи ПКБ-а.

В. У. К.

Од Триглава до Пиринеја

ЖРЕБ у Ниону, кући европског фудбала, који је на програму сутра, доделиће српском шампиону нова три противника у елитној рунди такмичења за Лигу шампиона.

У Економцу се надају повољном исходу жребања, али, такође, очекују и да, што се носилаца група тиче, односно домаћина, то не буде као прошле године (Летонија), "пут на крај света".

Могући кандидати су словеначка Литија, чешки Хрудим, португалски Спортинг и најудаљенији казахстански Каират.

У Купу стартује Машинац

НА старту Фудбал купа Србије Машинац дочекује трећелигаша из Краљева Империи. Утакмица се игра у Другој гимназији с почетком у 16:30.

С. М. С.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА СРБИЈЕ

2. КОЛО: Економац - Нови Пазар 12:1, Бечеј - Калча 1:5, САС Марбо - Колубара 3:1, Смедерево - Коперникус 3:3, Врање - Наисус.

Економац	2	2	0	0	21:1	6
Калча	2	2	0	0	7:2	6
САС Марбо	2	2	0	0	7:4	6
Смедерево	2	1	1	0	6:4	4
Врање	1	0	1	0	3:3	1
Коперникус	2	0	1	1	6:7	1
Бечеј	2	0	1	1	4:8	1
Наисус	1	0	0	1	1:3	0
Колубара	2	0	0	2	1:12	0
Нови Пазар	2	0	0	2	2:14	0

3. КОЛО (25. октобра): Калча - Економац, Наисус - Бечеј, Колубара - Смедерево, Коперникус - Врање, Нови Пазар - САС Марбо.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

“УВОЗ”
КОМПЛЕТИРАН

Витакер иовукао ногу

ДОСТА раније него што је уобичајено, крагујевачки састав комплетирао је свој „увозни“ погон за сезону 2014. године. После квотербека Ајка Витакера, клуб је обезбедио још двојицу играча и главног тренера.

Екипу ће од почетка припрема водити већ познато лице, Ричард Бондс, који је био у Вепровима 2012. године. Тада није успео да освоји титулу, али за наредну обећава напоран рад и напад на српску „круну“.

Кен Хејли је појачање које се може назвати универзалним. Игра на позицијама хватача и тркача у нападу, али и као сејфти и у специјалном тиму. Има 26 година и краси га велика борбеност. Списак „странаца“ затвара Шејн Вонг, а он покрива места дефанзивног енда и тркача. Прошлу сезону одиграо је у нишким Императорима.

У наставку акције формирања шампионског састава, у наредном периоду очекују се доласци домаћих играча.

“ДИВЉЕ МАЧКЕ”

У борби за титулу

УТАКМИЦАМА трећег викенда, у Краљеву је прошле недеље завршено такмичење у групи „Југ“ првог у историји Првенства државе у америчком фудбалу за жене. Крагујевчанке су поново бриљирале и потврдиле супериорност јужно од Саве и Дунава. Савладале су домаћи састав са 41:25 и Обреновчанке - 27:13, док Боранке и овога пута нису дошле на такмичење.

Тако су Дивље Мачке без пораза освојиле прво место у групи и стекле право да се, уз Краљевске круне, боре на завршном турниру. Придружиће им се две најбоље екипе из северне дивизије, а финале ће бити у Крагујевцу или Новом Саду, 26. или 27. овог месеца.

ЛУНИОРСКА ЛИГА

Ипак долазе Круне

РАСПОРЕД такмичења у Јуниорској лиги Србије донео је померање, те ће Дивљи Вепрови утакмицу трећег кола одиграти наредног викенда на свом терену. Ривал су им Краљевске Круне из комшијског Краљева, које такође имају претензије да се из групе „Југ“ пласирају на завршни турнир.

Крагујевачки састав за сада нема забележен пораз, па би победа у овом сусрету била коначна потврда освајања „финалне“ визе.

М. М.

КОШАРКА

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - РАДНИЧКИ 88:51

Резултат говори све

ТЕШКО се, реално, могла очекивати победа у Београду, јер „црвено-бели“, уз Цедевиту, имају најозбиљнији састав на „Јадрану“ у овој сезони. Међутим, такође нико није веровао да Раднички, који је одлично одиграо две уведене утакмице, буде онако разбијен. Јесте, додуше, да шутери нису имали дан, јесте да су Звездаши погађали готово све што су бацили, логично и нелогично, али стоји и да су коначних 37 поена разлике повелика брука. А да домаћину у последњих 10 минута није било доста надигравања, по свему судећи, пораз би био и убедљивији.

За разлику од прве две утакмице

АБА ЛИГА

2. КОЛО: Раднички - Широки 75:55, Игокеа - Црвена звезда 52:72, Олимпија - Цибона 47:74, Будућност - Задар 90:68, Цедевита - Крка 83:55, Партизан - Мега Визура 88:65, Солнок - МЗТ Скопље 81:69

3. КОЛО: Црвена звезда - Раднички 88:51, Мега Визура - Игокеа 77:91, Крка - Партизан 60:52, Задар - Цедевита 66:73, МЗТ Скопље - Будућност 78:71, Цибона - Солнок 87:63, Широки - Олимпија 60:58.

Цедевита	3	3	0	228:183	6
Црвена звезда	3	2	1	239:183	5
Цибона	3	2	1	227:192	5
Партизан	3	2	1	207:181	5
МЗТ Скопље	3	2	1	226:212	5
Раднички	3	2	1	208:209	5
Крка	3	2	1	175:192	5
Широки	3	2	1	195:212	5
Будућност	3	1	2	218:206	4
Солнок	3	1	2	211:227	4
Игокеа	3	1	2	199:216	4
Задар	3	1	2	205:230	4
Мега Визура	3	0	3	204:251	3
Олимпија	3	0	3	165:213	3

4. КОЛО: Игокеа - Раднички, Олимпија - Црвена звезда, Солнок - Широки, Будућност - Цибона, Партизан - Задар, Мега Визура - Крка, Цедевита - МЗТ Скопље.

РАДНИЧКИ - ШИРОКИ
75:55

Почетак и крај за причу

ВЕЛИКУ победу у Загребу кошаркаши Радничког „оверили“ су на свом буњишту. Овога пута резултатски је „испрашен“ Широки са 20 поена разлике, 75:55, по четвртинама 29:14, 13:17, 16:15, 17:9.

Како се и види, сјајни су били домаћи на старту и у финишу меча. Нарочито убедљива била је прва деоница, коју је стартна петорка одиграла одлично у одбрани, још боље у нападу. Касније, ротирањем играча, предност се смањивала, највише у трећој четвртини када су гости пришли најпре на минус од пет, а неколико минута касније од шест кошева, али су их у „колосек“ вратили са по четири везана поена у првом случају Лешаи, а потом Мариновић. На крају егзибиција за опште весеље на трибинама, клупи и терену.

Поред двојице наведених, одлучношћу и сигурношћу допао се Млађан, борбеношћу и чврстином Калинић, а реализацијом и скоком Јару, док су остали дали допринос довољан за овакав исход. Радује и видљива чињеница да клупа бодрешем активно учествује у збивањима на терену. По први пут после дужег времена, у коме су играчи на терену бринули своју бригу а на клупи гледали своја посла, приметан је колективни дух и жеља за тимским успехом.

М. М.

БЕОГРАД - Хала: „Пионир“. Гледалаца: 3.000. Судије: Пукл и Јурас (Хрватска), Војиновић (Црна Гора). Резултат по деоницама: 22:11, 22:10, 20:10, 24:20.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Цветковић 8, Мишировић 4, Лазих 9, Блажић 8, Си-моновић 5, Марјановић 17, Раденовић 2, Ристић 4, Тејић 1, Нелсон 4, Џенкинс 14, Шилб 12.

РАДНИЧКИ: Сили 1, Јанковић, Лешаи 8, Јовић 2, Сивановић, Млађан 4, Калинић 1, Јару 11, Димић 10, Балмазовић 6, Јевтовић 2, Машировић 6.

МАРЈАНОВИЋ
НАС “ПОЈЕО ЖИВЕ”

це, екипа је наишла на, изгледа, непремостив бедем - чврсту одбрану. У рекету је „царевао“ Бобан Марјановић, који се, после отказа из Радничког пре две сезоне, сад „претплатио“ да нам загорчава живот. Учинио је то најпре пролетом, када је Мега Визура у Супер лиги Србије „начела“ Крагујевчане у „Језеру“, а сада се, готово на исти начин, то поновило. Уз одличне Симоновића и Шилба, али и сасвим солидан остатак екипе, то је било више него довољно за виђени исход. Играчи „црвених“,

када су осетили моћ Звездине одбране, почели су да се испуцавају, па смо видели серију промашених „тројки“, уз катастрофалан однос - три од 30.

Следи још једно тешко гостовање. Ривал је најбоља екипа из прошлогodiшњег лигашког дела, Игокеа, која додуше има проблема са формом, као и играчким кадрам, па су тако експресно отпуштена два Американца, а доведен прошлогodiшњи Партизанов плеј Гордић.

М. М.

СКИЈАЊЕ

Савез нема пара за Цоку

ВЕЋ пре почетка сезоне најбоља српска скијашница, Крагујевчанка Невена Игњатовић наилази на велике проблеме. Они нису нови, материјалне су природе, али по реакцијама из њеног штаба, могли би да угрозе планирани темпо припрема и такмичења пред Олимпијске игре у Сочију у фебруару 2014.

Наиме, Крагујевчанка има подршку родног града, Олимпијског комитета и Министарства омладине и спорта, али не и Скијашког савеза Србије. Недавно су њеном спонзорском пулу приступила ЈП Скијалишта Србије и МК Маунтин рипорт, али све то неће бити довољно како би се остварио планирани темпо. Тако су у питање дошли први тренинзи у Аустрији, које савез није уплатио због, наводно, недостатка новца.

Подсећамо, Невена је изборила „А“ олимпијске норме у четири алпске дисциплине.

М. М.

ЕВРОКУП

Старт са Југа

Дочекасмо и Европу у Крагујевцу. Најзад ће љубитељи кошарки имати задовољство да своје мишленике бодре у међународном шакамичењу. Прво коло игра се у среду, 16. октобра, а “црвени” у шакамичење крећу из Ајтине. Ривал је екипа која има доста искуства из европских шакамичења, грчки Паниониос, а у првом колу играју и Бизони (Лоима) - Нейшунас (Клајпеда), тхе Бешикташ (Истанбул) - Спартак (Санкт Петербург).

Шансе Радничкој у овој конкуренцији проценимо се на њоловичне. За пролазак у другу фазу ишребно је заузећи најмање шесте место после 10 кола, што, уз јавни пристој и прилагодјавање на ривал средасуботна, може бити изводљиво. Прва утакмица у „Језеру“ на програму је у другом колу, 23. октобра, а ривал су фински Бизони.

ПРВА ЛИГА (Ж)

2. КОЛО: Раднички - Стара Пазова 95:50, Студент - Војводина 61:63, Врбас - Јагодина 85:68, Радивој Кораћ - Партизан 79:64, Вршац - Црвена звезда 62:83, Србобран - Шабац 72:57, Спартак - Шумадија 50:84.

Шумадија	2	2	0	158:100	4
Србобран	2	2	0	145:107	4
Радивој Кораћ	2	2	0	148:123	4
Црвена звезда	2	1	1	150:143	3
Партизан	2	1	1	142:131	3
Вршац	2	1	1	142:131	3
Врбас	2	1	1	108:136	3
Војводина	2	1	1	115:119	3
Студент	2	1	1	134:117	3
Шабац	2	1	1	127:141	3
Раднички	2	1	1	149:154	3
Шабац	2	1	1	145:123	3
Јагодина	2	0	2	115:137	2
Стара Пазова	2	0	2	122:158	2
Спартак	2	0	2	100:169	2

3. КОЛО: Шумадија - Студент, Црвена звезда - Србобран, Партизан - Вршац, Јагодина - Радивој Кораћ, Стара Пазова - Спартак, Војводина - Врбас, Шабац - Раднички.

ПРВА ЛИГА - Ж

Сјајне Николина и Марина

СТОПОСТОТАН учинак забележиле су крагујевачке кошаркашице у току прошле такмичарске недеље.

Кошаркашице Радничког убедљиво су тријумфовале на свом паркету, наневши тежак пораз ривалкама из Старе Пазове - 95:50. Све је било јасно већ после првих 10 минута игре, када су “црвене” повеле са 24:7. Сјајан учинак имала је Николина Милић, која је, за 26 минута проведених у игри постигла чак 27 кошева, уз 11 скокова.

Одличне су у другом колу биле и кошаркашице Шумадије, пошто су на гостовању у Суботици, такође, “растуриле” ривала, Спартак, са 84:50. У редовима Шумадинки блистала је Марина Марковић, стрелац 17 поена, поред чега је забележила и 13 скокова и пет асистенција.

Кошаркашице Шумадије, иначе, оствариле су и победу у првом колу над Старом Пазовом - 74:50, у утакмици која је играна прошле недеље.

Предстојећег викенда, Раднички гостује у Шапцу код истоимене екипе, док ће Шумадија на свом терену дочекати нишки Студент. Утакмица је на програму у хали “Гордана Гоца Богојевић”, у суботу, од 17 сати.

С. М. С.